

نبود علوفه کمر دامداران را شکست

اطلاعات مرغداری و دامپروری

فصلنامه - بهار ۱۴۰۱ - شماره ۹۲

[instagram.com/itp_itpnews](https://www.instagram.com/itp_itpnews)

پالایشگاه غلات زر

تولیدکننده انواع

نهاده‌های دام، طیور و آبزیان

پوسته ذرت

پوسته خشک شده ذرت منبع غنی از فیبر است که همراه آن حدود ۶٪ پروتئین، ۴٪ چربی و ۸٪ الی ۱۰٪ نشاسته می‌باشد و در جیره دام و طیور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

خرده ذرت

ذرت یکی از انواع غلات است که به واسطه فراوانی نشاسته، ارزش تغذیه‌ای نسبتاً زیاد، خوش خوراکی و عدم ایجاد مشکلات تغذیه‌ای در جیره دام و طیور، به عنوان ماده اولیه انرژی‌زا مورد استفاده قرار می‌گیرد.

کنجاله ذرت

این محصول پس از استخراج روغن از جوانه ذرت بدست می‌آید که به دلیل داشتن حداقل ۱۷٪ پروتئین، ۹٪ فیبر خام و ۳۰٪ چربی، جایگاه ویژه‌ای در منابع خوراک دام و طیور دارد.

گلوتن ذرت

گلوتن ذرت به عنوان منبع غنی از اسیدهای آمینه و گزانتوفیل (به عنوان پروویتامین و رنگدانه طبیعی) در جهت تامین پروتئین مورد نیاز دام، طیور و آبزیان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

جوانه ذرت

جوانه ذرت حاوی ۵۰-۴۷٪ چربی می‌باشد و به عنوان منبع مناسب تامین انرژی و فیبر در خوراک دام و طیور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

گلوتن مایع

گلوتن مایع به عنوان منبع غنی از اسیدهای آمینه، مواد معدنی و ویتامین‌های گروه B به میزان ۱۵-۵٪ در جیره غذایی دام، طیور و آبزیان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

پوسته پروتئینه ذرت

پوسته پروتئینه ذرت از پوسته ذرت و گلوتن تشکیل شده‌است که مکمل عالی برای رژیم‌های غذایی دام و طیور است، همچنین منبع خوبی از پروتئین و انرژی می‌باشد. این محصول حاوی حداقل ۱۶٪ پروتئین است.

خوراک غنی از آمینواسید AM⁺

این محصول غنی از پروتئین‌های محلول، آمینواسید و ویتامین‌های گروه B می‌باشد. به واسطه وجود حداقل ۳۵٪ پروتئین و آمینواسید در ترکیب این محصول، می‌تواند به عنوان منبع غنی از پروتئین در جیره دام و طیور مورد استفاده قرار گیرد و همچنین به دلیل پودری بودن، استفاده از آن در جیره راحت می‌باشد.

www.zarfructose.com

دفتر فروش: ۰۲۶-۴۳۲۱۲۰۰۰

البرز، هشتگرد، پالایشگاه غلات زر

ارتباط با مشتری: ۰۲۶-۴۳۲۱۲۱۲۱

بیشترین اسید چرب موجود در شیر، اسید پالمیتیک می باشد که کمبود آن در جیره، موجب کاهش چربی شیر می گردد. پودر چربی خالص مال فت سرشار از چربی می باشد.

فواید پودر چربی خالص

- افزایش تولید روزانه و درصد چربی شیر
- افزایش غلظت انرژی جیره
- افزایش درصد آبستنی و مدت شیر دهی
- کاهش استرس گرمایی
- جلوگیری از کاهش وزن دام
- کاهش خطر ابتلا به کتوز و کبد چرب
- افزایش عمر اقتصادی دام

تولید شده با ۱۰۰ درصد روغن پالم هیدروژنه شده با اسید پالمیتیک ۴۰ الی ۴۳ درصد

آدرس دفتر مرکزی: تهران، جنت آباد مرکزی، نبش کوچه عسگری، مجتمع اکسین، طبقه چهارم، واحد ۱۸
آدرس کارخانه: ساوه، شهرک صنعتی مامونیه، نبش خیابان هشتم، کارخانه سالم خوراک افق
شماره تماس و واتساپ: ۰۹۳۶۶۸۶۸۹۲۳-۰۹۳۶۶۸۶۸۹۲۵

www.salemofogh.com

شرکت مرغ‌نادر دیزباد (سهامی عام)
زنجیره تولید و عرضه محصولات پروتئینی دیزباد

WWW.Dizbadbreeder.com

051-37628801-4

پرورش مرغ اجداد کبیر (لاین تجاری) آرین
پرورش مرغ اجداد آرین به ظرفیت عملیاتی بیش از ۲۴۰ هزار قطعه مولد
پرورش مرغ مادر آرین به ظرفیت عملیاتی ۴۰۰ هزار قطعه مولد
پرورش مرغ گوشتی تجاری به ظرفیت عملیاتی ۴۰۰ هزار قطعه در دوره

ظرفیت تولید سالیانه ۵ میلیون قطعه جوجه مرغ مادر آرین
و تا میزان ۴۰ هزار تن گوشت مرغ
دارای دو کارخانه جوجه کشی به ظرفیت ۳۲ میلیون
عدد تخم مرغ در سال

دارای کارخانه خوراک دام و طیور با دو واحد تولیدی
جداگانه به ظرفیت اسمی ۱۰۸ هزار تن در سال

زنجیره تولید محصولات طیور با دارا بودن ۱۱ فروشگاه
عرضه محصولات پروتئینی (تحت عنوان برند مکتوس)
و عرضه محصولات پروتئینی در ۶۰ فروشگاه زنجیره ای
طرف قرارداد

تعداد ۳ واحد عرضه فست فود تحت عنوان برند مکفود
نقش قابل توجهی در تامین نیازهای پروتئینی میزبانان
و میهمانان پایتخت معنوی ایران (مشهد مقدس) ایفا
نموده است.

شرکت گلبار شیمی و شیمی دانه دارنده نشان ملی استاندارد و گواهینامه ایزو ۹۰۰۱:۲۰۰۸، با سابقه ای بالغ بر ۲۰ سال فعالیت در صنعت دام و طیور کشور دارای کیفیتی ممتاز و تجربه ای مناسب در تامین نیازهای کارخانجات و مزارع پرورش دام و طیور می باشد.

Golbar Chemi Daneh

Des. Dampazestek 099007115

www.golbargroup.com

دانی‌نو
DANINO

تولیدکننده تخصصی خوراک آماده طیور

بدون آنتی بیوتیک

اطمینان تجارت خوزستان

ETMINAN TEJARAT KHOZESTAN

توزیع کننده بی واسطه های نهاد دام و طیور

توزیع کننده بی واسطه ی جوجه ی یکروزه

E-mail; etminantejarat.co@gmail.com

دز فول. آفرینش شمالی. تقاطع ۴۵ متری

فتح المبین . ساختمان پارسیان . واحد ۱

کارخانه: کیلومتره ۱ جاده دز فول - شوشتر

جاده مهور برنجی. شهرک صنعتی شماره ۲

واحد فروش: ۰۹۱۲۹۳۵۴۹۱۵

دفتر مرکزی: ۰۶۱-۴۲۵۲۲۴۶۸-۹

فکس: ۰۶۱-۴۲۵۲۱۹۴۵

www.Daninoco.com

شماره ثبت: ۴۹

شرکت بازرگانی نهادهای دام و طیور فرخی

- ✓ خرید و فروش نهادهای کشاورزی و دامی
- ✓ جوجه یک روزه
- ✓ مرغ زنده
- ✓ ماشین آلات مورد نیاز صنعت کشاورزی و دامداری
- ✓ پرورش مشارکتی مرغ گوشتی به همراه گروه کارشناسان متخصص مجموعه

آدرس دفتر مرکزی: کرمانشاه، شهرستان روانسر، بلوار
۲۲ بهمن، پایین تر از اداره هواشناسی
تلفن تماس: ۰۸۳۴۶۵۲۷۹۹۵ - ۶
تلفن همراه: ۰۹۱۸۳۵۶۲۴۵۶

Arman.Farokhi69@gmail.com

<https://t.me/Farokhifeed>

WWW.Farokhi-Co.ir

طلای طبیعت
Nature's Gold

ارگانیک
سودآور
نوآور

تخصصی روی ماده موثره گیاهان
دارویی جهت دام و طیور

بهبود گوارش / افزایش تولید / تقویت سیستم ایمنی

((۱۷ قلم محصولات تولیدی گیاهی))

مکمل گیاهی کبک / محصولات شیرافزا
محصولات رشد افزا / بیوهربال مرغ تخم گذار
بیوهربال مرغ گوشتی پلاس / و ....

آدرس کارخانه: مشهد بزرگراه آسیایی شهرک صنعتی طوس

آدرس دفتر: پیامبر اعظم ۲۳ جنب کارخانه پپسی پلاک ۲۸

۰۹۱۵۳۸۸۴۴۶۸ _ ۰۹۱۵۲۰۳۲۳۵۸

tabiatetalaee

افق تجارت میرآب

O F O G H T E J A R A T M I R A B

www.ofoghtejaratmirab.ir

◀ تولیدکننده کنسانتره انواع طیور

معرفی شرکت افق تجارت میرآب

شرکت افق تجارت میرآب توسط گروهی از متخصصان و کارشناسان خیره تغذیه دام و طیور با پشتوانه بیست ساله در این صنعت با هدف تولید انواع کنسانتره، رشد و توسعه کیفی صنعت طیور، نزدیک شدن به استانداردهای بین المللی بهینه کردن چرخه تولید، تولید محصول با کیفیت و سالم با قیمت مناسب، به منظور خدمت رسانی به شما عزیزان تاسیس گردیده است. این شرکت کار خود را با زیر ساخت های منحصر به فرد همچون مجتمع تولیدی با خطوط بسیار مدرن و دقیق، آزمایشگاه بسیار مجهز و پیشرفته واستقرار سیستم مدیریت کیفی بر مبنای انتخاب بهترین مواد اولیه باکیفیت اروپایی بنا نموده است.

آنزیم فیتاز

Bonfezyme®

نسل جدید فیتاز با فرمولاسیون اختصاصی و حداکثر کارایی

آنزیم زایلاناز

Bonalyze®

هضم و تجزیه NSP ها = افزایش کارایی خوراک

مولتی آنزیم

Bonfeed®

coming
soon ...

ترکیب آنزیمی موثر با حداکثر کارایی

حذف عوامل ضدتغذیه‌ای، هضم موثرتر، جذب بالاتر مواد مغذی

اسیدی فایر محلول در آب

4+®

ترکیب موثر اسیدهای آلی با بالاترین خلوص

جایگزین مطمئن آنتی بیوتیک ها

فروش بصورت تک آنزیم
و مولتی آنزیم سفارشی شما

ماناناز

آلفا آمیلاز

زایلاناز

بتاگلوکوناز

سلولاز

پروتئاز

لیپاز

همی سلولاز

بايولوئنس، با بهره مندی از تجهیزات پیشرفته و بکارگیری متخصصین با تجربه به تولید محصولات بیولوژیکی با استفاده از فرآیند تخمیر میکروارگانیسم های مختلف از جمله باکتری ها و قارچ ها پرداخته است.

جهت بهینه سازی تولید آنزیم هایی با کیفیت بالا، فرایند تخمیر ابتدا در فرمانتورهایی با ظرفیت 3 تا 10 لیتر جهت بهینه سازی شرایط توسعه تخمیر و بدست آوردن بیشترین عملکرد آغاز می گردد و پس از آن ادامه فرآیند تخمیر در فرمانتورهای اصلی با ظرفیت 150000 لیتر انجام می شود.

محصولات تولید شده در فرمانتورهای اصلی پس از عبور از سیستم های فیلتراسیون مختلف و استخراج آنزیم های مورد نظر با درجه خلوص و اکتیویته بسیار بالا، به صورت مایع، پودر و یا گرانول به واحد فرمولاسیون منتقل می گردند.

در نهایت آنزیم های تولیدی با استفاده از فناوری های پیشرفته در اتاق های فرمولاسیون جهت کاربردهای خاص و بر اساس تقاضای مشتری فرموله می شوند.

اگری استریل AGRI'STERYL

ضد عفونی کننده مزارع بر پایه مواد موثره ارگانیک
و ضد عفونی کننده اختصاصی هوای سالن ها در حضور حیوانات

مزایا:

- تهیه، تولید و ثبت در فرانسه
- اگری استریل بر روی اجرام ذیل اثرگذار است:
- ویروس گامبورو با رقت 1٪، نیوکاسل با رقت 1٪ و آنفلوآنزای مرغی H7N1 و H5N1 با رقت 1/4٪
- باکتری های گرم مثبت و گرم منفی
- قارچ ها

MADE IN FRANCE

MINTOMIX®

Thymol, Eucalyptol, Peppermint and Vitamin A
Oral Solution

مینتومیکس®

تیمول، اکالیپتول، نعنا فلفلی و ویتامین A
محلول خوراکی

موارد مصرف:

- مینتومیکس® یک ترکیب گیاهی است که از دستگاه تنفسی حمایت می کند. این مکمل جریان خون را در دستگاه تنفسی تقویت کرده و بازسازی آن را تسریع می نماید.
- مینتومیکس® همچنین با تاثیر بر مخاط بینی، سینوس و نای و خواص رقیق کنندگی موکوس سبب پاکسازی دستگاه تنفس می شود.
- مینتومیکس® در موارد زیر مصرف می شود:
- ۱- شرایط نامناسب محیطی همچون دمای بالا، حضور گرد و خاک بالا و تجمع بالای گاز آمونیاک و سولفید هیدروژن
  - ۲- عفونت های دستگاه تنفسی

Tylomax plus®

Tylosin 20% + Ketoprofen 6%
Injectable solution

تایلومکس پلاس

تایلوزین ۲۰٪ + کتوپروفن ۶٪

محلول استریل تزریقی

موارد مصرف:

این محصول جهت کنترل عفونت های حساس به ماکرولیدها در گاو نظیر ورم پستان حاد، متريت، عفونت های تنفسی، گنذیدگی سم و دیفتري گوساله ها مصرف می شود.

Ketotil plus®

Tilmicosin 30% + Ketoprofen 9%
Injectable solution

کتوتیل پلاس

تیل مایکوزین ۳۰٪ + کتوپروفن ۹٪

محلول استریل تزریقی

موارد مصرف:

جهت درمان بیماری های تنفسی همراه با تب در گاوها ناشی از منیهیما همولیتیکا و میکروارگانیزم های حساس به تیل مایکوزین می باشد.

Avilamycin 10%

Premix

آویلامایسین ۱۰٪

پیش مخلوط

موارد مصرف:

جهت افزایش رشد و بهبود ضریب تبدیل و پیشگیری از آنتریت نکروتیک ناشی از کلستریدیوم پرفریتزنس در طیور

TOX OFF®

Bentonite
Premix

توکس آف

بنتونیت
پیش مخلوط

موارد کاربرد:

بنتونیت یا آلومینیوم سیلیکات از جذب میکروتوکسین های مهم (آفلاتوکسین، فومونیسین، زیرالون و اکرآتوکسین ها) از دستگاه گوارش جلوگیری می کند و در نتیجه مانع ایجاد علائم گوارشی و مشکلات ناشی از آن نظیر اختلالات تولیدمثلی، آلودگی شیر با آفلاتوکسین M1 و سرکوب سیستم ایمنی می گردد و می تواند به عنوان یک توکسین بایندر مطمئن و یک پلت بایندر فوق العاده مورد استفاده قرار گیرد.

TOX OFF PLUS®

Bentonite: 70% + Yeast cell wall: 30%
Premix

توکس آف پلاس

بنتونیت و دیواره سلولی مخمر
پیش مخلوط

موارد کاربرد:

بنتونیت و دیواره مخمر رویان دارای قابلیت بالای جذب سموم مختلف خانواده آفلاتوکسین، فومونیسین، زیرالون و اکرآتوکسین ها از طریق آگلوتیناسیون می باشد. سموم آگلوتینه شده همراه با جذب از طریق مدفوع دفع می گردند. این محصول به طور ویژه برای غذای حیوانات ساخته شده تا بتواند از آنها در برابر تاثیرات منفی طیف وسیعی از میکروتوکسین ها محافظت کند.

Erythroject®

Erythromycin 10%
Injectable solution

اریترومیسین ۱۰٪

محلول استریل تزریقی

موارد مصرف:

محلول تزریقی اریترومیسین جهت درمان بیماری های ناشی از باکتری های حساس به اریترومیسین استفاده می شود.
گاو: جهت درمان بیماری های تنفسی نظیر (تب حمل و نقل، پاستورلوز، کمپلکس پنوموآنتریته، متریته، گندیدگی سم، ورم پستان های بالینی و تحت بالینی گوسفند: جهت جلوگیری از دیسانتری (اسهال خونی) در بره های تازه متولد شده و جهت درمان بیماری های تنفسی قسمت بالایی دستگاه تنفسی و اکالاکسی

سی تی سی زایم

خلالانه، مقاوم به حرارت و مقرون به صرفه

پودر افزودنی به دان

CTCZYME

Creative, Thermostable, Cost saving

CTC BIO INC.

همان طور که بنزین عمده ترین منبع سوخت در خودروها است، CTCZYME کلید تعیین انرژی دان است.
CTCZYME آنزیم خالص پتاماتاز است که مانان موجود در دان را تجزیه و آن را به منابع انرژی و پروبیوتیک (MOS) تبدیل می کند.
CTCZYME دارای فرمول انحصاری ثبت شده در دنیا است.
با مصرف CTCZYME می توان به مقدار قابل توجهی از روغن حیره کسر نمود.
حل بحران انرژی دان با CTCZYME

تلفن: ۰۵۷۸۰۳۰۰۰
www.rooyandarou.com
www.rooyanapp.ir

شرکت داروسازی رویان دارو
تولید و توزیع داروهای دام و طیور

شرکت سبوس برنج صحرا

فروش عمده انواع سبوس برنج

● سبوس دوکوب کامپیوتری

● سبوس دوکوب سنتی

● سبوس ترکیبی

● آردک برنج

آدرس: مازندران، آمل، شهرک بین المللی برنج ایران
شماره تماس: ۰۹۱۱-۵۸۴-۸۰۲۰ ، ۰۱۱-۳۲۶۴-۲۷۳۷

sahradane

www.sahradaneh.ir

ITP News

دانستن تو، افتخار من است

ISSN: ۲۰۰۸-۸۰۹۴

آموزشی، کاربردی، خبری و تحلیلی

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

دانلود رایگان

صاحب امتیاز و مدیر مسول: سید علی حسینی

سردبیر: زینب حیدر نژاد

مدیر بین الملل: ندا ترابی نیا

وب: مهدی جلیوند

خبرنگاران: مینا همزنگ - بدرالسادات حسینی - فاطمه

حیدر نژاد - سروا درمندر سینگ - عبدالحسین باخدا

مسئول بازرگانی: فرانک صالحی

صفحه آرای: عارفه باخدا

چاپ: عمرانی

آدرس تارنما: www.ITPNews.com

تلفن: ۴۴ - ۶۶۵۷۳۲۳۸ - ۰۲۱

تلفن آگهی: ۰۲۱ - ۶۶۴۲۰۹۸۸

شماره تلگرامی: ۰۹۲۱ ۱۲۸ ۱۸ ۸۰

کانال تلگرامی: [@itp_itpnews](https://t.me/itp_itpnews)آدرس اینستاگرامی: [@itp_itpnews](https://www.instagram.com/itp_itpnews)

آدرس: تهران - خ اسکندری شمالی - بالاتر از

فرصت - پ ۶۳ - ط دوم - واحد ۴

فصلنامه اطلاعات مرغداری و دامپروری

شماره ۹۲ - بهار ۱۴۰۱

آماده سازی مرغداری و نگهداری از طیور در هوای گرم	۵۵	اعطای مجوز صادرات دام مسیری برای مبارزه با قاچاق	۲۲
شرکت‌ها ارسال نهاده به ایران را به پس از جنگ اوکراین موقوف کردند	۵۶	آینده تولید و سرانه مصرف گوشت مرغ دنیا	۲۳
قیمت گوشت را مافیا تعیین می‌کند	۵۷	زمینه چینی مافیای گوشت برای واردات	۲۴
یکپارچه سازی زنجیره تولید	۵۸	انگلیس؛ استفاده از حشرات به جای سویا در خوراک طیور	۲۵
نقش حیاتی هفت روز اول جوجه ها در کیفیت مرغ گوشتی	۶۸	تولید عسل ۷۰ درصد کاهش یافت	۲۶
آینده مبهم حرفه تاریخی دامداران خوزستان	۷۰	علت افزایش قیمت گوشت مشخص شد	۲۸
تأمین نهاده‌ها برای واحدهای دامی مدیریت شود	۷۳	استفاده از سیستم ردیاب برای بررسی وضعیت طیور در هنگام حمل و نقل	۲۹
گرسنگی علت تلفات گله ای دام ها	۷۴	کانادا؛ استفاده از پوست خرچنگ در جیره غذایی طیور	۳۰
حذف ارز ترجیحی بهره وری در تولید را افزایش می دهد	۷۵	اهمیت فراوری کود ارگانیک	۳۱
ارز ترجیحی چه بر سر تولیدکننده که نیاورد	۷۶	قیمت‌گذاری دستوری علت اصلی کشتار دام‌های مولد	۳۲
یک شانه تخم مرغ ۷۶ هزار تومان	۷۹	نکات لازم در رابطه با تهویه در هوای سرد	۳۳
دولت خرید مرغ مازاد مرغداران را تضمین کرده است	۸۰	انباشت بالای دام در دامداری‌ها مشکل ساز است	۳۴
مشکلی در تامین نهاده های دامی در کشور وجود ندارد	۸۱	تحمیل خسارات به دامداران خوزستانی با منع دوباره صادرات دام	۳۶
برند حلال ایران هنوز ناشناخته است	۸۲	صادرات دام کلید حل بخشی از مشکلات صنعت دامپروری است	۳۸
		تامین نهاده مشکل اصلی و اساسی در صنعت دامپروری	۳۹
		روی آوردن تولیدکننده‌ها به انبار کردن و فروش نهاده‌های یارانه‌ای	۴۰
		خرید حمایتی دام زنده کمکی به دامدار نمی کند	۴۲
		نیود علوفه کم‌دامداران را شکست	۴۲
		نکاتی برای تغذیه مادر گوشتی با فیدرهای زنجیره ای	۴۴
		دام‌ها روی دست دامداران مانده است	۴۵
		علت افزایش مشکلات دامداران، عدم تحویل به موقع نهاده دامی	۴۶
		اصلاح نژاد راهی برای پایان دادن به کشتار جوجه های نر	۴۷
		تسریع در تامین نقدینگی تولیدکنندگان	۴۷
		نکات کلیدی برای مدیریت آب و خوراک در مرغداری گوشتی	۴۸
		تولید مرغ از نیاز کشور پیشی گرفت	۵۱
		مراغ خشک و گوسفندان گرسنه	۵۲

اعطای مجوز صادرات دام مسیری برای مبارزه با قاچاق

رئیس کمیته دامپروری کمیسیون کشاورزی مجلس قیمت بالای گوشت در کشورهای حاشیه خلیج فارس را انگیزه افزایش قاچاق دام زنده دانست و گفت: وزارت جهاد کشاورزی با صدور مجوز و مشوق‌های صادراتی، بحث قاچاق دام را به صادرات دام تبدیل می‌کند.

وی درباره وضعیت مرزهای خاکی و آبی افزود: سیاست ما در حوزه مبارزه با قاچاق کالا و ارز در آب، غیر از خاک بوده و همین کار را با سختی مواجه کرده است. آزادی خواه در ادامه صدور مجوز و مشوق‌های صادراتی دام زنده را به عنوان بستری برای به حداقل رساندن انگیزه قاچاق دام دانست و افزود: اخیراً دولت و وزارت جهاد کشاورزی این مجوز را فی الجمله صادر کرده اند که افرادی که می‌توانند، دام زنده تهیه کرده و دام‌های پروراری و سبک را تجمیع و به کویت، امارات و قطر صادر کنند.

وی همچنین تصریح کرد: بالاتر بودن قیمت گوشت در کشورهای حاشیه خلیج فارس نسبت به ایران، مهمترین انگیزه قاچاق است که با صدور مجوز صادرات و مشوق‌های صادراتی این انگیزه‌ها به حداقل می‌رسد و از بحث قاچاق به صادرات می‌رسیم.

رئیس کمیته دامپروری کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی در پایان خاطرنشان کرد: این کمیته بر آن است تا گزارش جامع و کاملی با کمک نهادهای امنیتی، نظارتی و مرکز پژوهش‌های مجلس تهیه و ۱۰ معضل اصلی موثر در قاچاق دام را شناسایی و در قالب ماده ۴۵ آیین نامه داخلی به صحن علنی مجلس ارائه کند.

احد آزادی خواه با اشاره به نشست صبح امروز (شنبه، ۹ بهمن ماه) کمیته دامپروری کمیسیون کشاورزی مجلس که با موضوع بررسی زوایای پیدا و پنهان قاچاق دام زنده و با حضور دستگاه‌های نظارتی، اجرایی و مرکز پژوهش‌های مجلس برگزار شد، گفت: طبق گزارش‌های اولیه، مشخص شد متأسفانه قاچاق دام زنده به کشورهای همسایه به خصوص کشورهای جنوبی فعال است.

نماینده مردم ملایر در مجلس شورای اسلامی در ادامه با بیان اینکه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز اقدامات خوبی را برای مبارزه با قاچاق دام صورت داده، عنوان کرد: این ستاد، سطح نظارت را از مرزها به داخل استان‌ها آورده تا مرزبانی کار خود را با سهولت انجام دهد.

آینده تولید و سرانه مصرف گوشت مرغ دنیا

حمید آماده استاد اقتصاد کشاورزی در وینار اقتصاد صنعت مرغداری که در استودیوی ITPNews برگزار شد درباره روند تولید گوشت مرغ در دنیا گفت: نمودار تولید گوشت مرغ از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۲۱ سیر صعودی داشته و از ۸۴ میلیون تن به ۱۳۵ میلیون تن افزایش پیدا کرده است.

وی ادامه داد: افزایش تولید و مصرف گوشت مرغ در کشورهای در حال توسعه خیلی بیشتر از کشورهای توسعه یافته است.

میزان رشد تولید گوشت مرغ در کشورهای توسعه یافته حدود ۱۱ درصد است در حالی که در کشورهای در حال توسعه این رقم به ۱۲ درصد افزایش پیدا کرده است. آماده اظهار داشت: با پیش بینی هایی که فائو انجام داده در مناطق اصلی و عمده دنیا مصرف سرانه انواع گوشت روبه افزایش بوده که این موضوع در مورد گوشت مرغ هم صدق می کند.

وی خاطر نشان کرد: در این پیش بینی نرخ رشد افزایش مصرف گوشت مرغ در کشورهای در حال توسعه حدود ۲۲ درصد می باشد. در نتیجه کشورهای در حال توسعه از جمله ایران در سال های آینده بخصوص تا سال ۲۰۳۰ مصرف کننده عمده این محصول خواهند بود.

زمینه چینی مافیای گوشت برای واردات

هزار تومان برسد که همچنان زیر قیمت تمام شده تولید است. پس ما در حوزه دام شاهد افزایش قیمت نیستیم و هیچ اتفاقی هم در بازار دام نیفتاده که قیمت گوشت تا این حد بالا رفته است.

وی با انتقاد از عملکرد دولت در کنترل دلان و واسطه‌های بازار گوشت تصریح کرد: زور دولت به دلان نمی‌رسد و در این میان تولیدکننده و مصرف کننده هر دو آسیب می‌بینند.

مقدسی با اشاره به افزایش ۴۰ تا ۵۰ هزار تومانی قیمت گوشت قرمز در بازار گفت: واقعاً مشخص نیست که به چه علت قیمت گوشت ناگهان از ۱۴۰ هزار تومان به حدود ۱۹۰ هزار تومان رسیده است و چه توجهی برای این مساله وجود دارد؟ در حالی که دامداران در حال زیان هستند.

وی با اشاره به مازاد دام در کشور افزود: در حال حاضر دام سنگین روی دست تولیدکننده مانده و هر کس اعلام کند و متقاضی باشد ما به قیمت کیلویی ۵۹ هزار تومان آن را عرضه می‌کنیم.

مقدسی توضیح داد: وقتی که قیمت گوساله زنده نر کیلویی ۵۹ هزار تومان باشد قیمت لاشه کشتار شده آن نیز کیلویی ۱۱۸ هزار تومان است و بنابراین قیمت آن برای مصرف کننده باید حداکثر ۱۴۹ هزار تومان باشد.

و با اشاره به اینکه دامداران در حال حاضر دام را به زیر قیمت تمام شده تولید عرضه می‌کنند، پیشنهاد کرد که دولت به بازار گوشت ورود کند و گفت: شرکت پشتیبانی امور دام باید دام را از دامداران خریداری و گوشت حاصل از آن را مستقیم به بازار عرضه کند تا قیمت‌ها بکشند در این صورت واسطه‌ها و دلان کنار خواهند رفت.

رئیس هیات مدیره انجمن صنفی گاوداران ایران با بیان اینکه قیمت هر کیلوگرم گوشت گرم درجه یک گوساله برای مصرف کننده باید ۱۴۹ هزار تومان باشد، گفت: مافیای گوشت برای واردات زمینه چینی می‌کند.

سید احمد مقدسی با اشاره به افزایش قیمت گوشت قرمز در بازار با بیان اینکه ما با یک مافیا در این حوزه مواجه هستیم که در حال زمینه چینی برای واردات هستند، گفت: در مجموع حدود ۲۰۰۰ هزار رأس دام سبک از کشور صادر شد اما مهمه و سر و صدایی که دلان به راه انداختند منجر به نابسامانی بازار و افزایش قیمت‌ها شد.

وی ضمن انتقاد از عملکرد برخی تشکل‌های خصوصی در زمینه صادرات دام از کشور افزود: میزان صادرات اصلاً به اندازه‌ای نبود که بتواند در شرایط بازار تأثیرگذار باشد و اگر این همه سر و صدا نمی‌شد به چین وضعیتی دچار نمی‌شدیم.

مقدسی با بیان اینکه قیمت تمام شده تولید هر کیلوگرم گوساله نر زنده برای دامدار با احتساب ۱۰ درصد سود ۷۱ هزار تومان است، گفت: تا دو ماه قبل دامداران هر کیلوگرم دام خود را به قیمت کیلویی حدود ۴۸ هزار تومان می‌فروختند که شرکت پشتیبانی امور دام ورود و شروع به خرید حمایتی دام سنگین به قیمت ۵۹ هزار تومان کرد، این اقدام دولت منجر شده که قیمت گوساله نر در بازار آزاد به کیلویی ۵۵

انگلیس؛ استفاده از حشرات به جای سویا در خوراک طیور

یکی از فروشگاههای زنجیره ای بزرگ بریتانیا به نام Morrisons در نظر دارد تا در ۱۰ فارم مرغداری که پرورش مرغ را در محیط باز انجام می دهند، مزارع پرورش کرم و حشرات بنا کند تا بدین ترتیب از یک سو خوراک طبیعی برای مرغ و طیور فراهم شود و از سوی دیگر، استفاده از سویا در خوراک محدود شود. حشرات در این مزارع از پس ماندها و مازاد میوه و سبزیجات همین فروشگاه در یورکشایر تغذیه می کنند و پرورش می شوند و بدین ترتیب اولین چرخه تغذیه از مازاد غذایی برای تولید خوراک در بریتانیا را می سازند. بدین ترتیب هر هفته بالای ۳۰ تُن پس ماند و مازاد میوه و سبزیجات تولید و بازیافت خواهد شد! بنابر اظهارات کارشناسان، این امر به حفظ ۵۶ هکتار از جنگل ها و مراتع که سالانه از بین می رفتند کمک می کند؛ همچنین از به وجود آمدن ۵,۷۳۷ تُن دی اکسید کربن ممانعت می گردد و تا ۴۰ میلیارد لیتر آب در سال صرفه جویی خواهد شد. این ابتکار عمل منجر به تولید اولین سری تخم مرغ سبز یا تخم مرغی که در انتشار گاز کربن دخالته نداشته در سال میلادی ۲۰۲۲ خواهد شد.

نرم افزار Better Origin که ساخته دانشگاه کمبریج است در واقع برای معرفی فارم های پرورش کرم و حشرات مورد استفاده در خوراک طیور در اختیار مرغداران انگلستان قرار می گیرد. در حال حاضر، سویا ۲۰-۱۰ درصد خوراک مرغ را به خود اختصاص می دهد و ۷۰ درصد تولید گاز کربن بریتانیا به کارخانجات تولید خوراک مربوط می شود که در این میان سویا بیشترین سهم را دارد.

هر واحد پرورش کرم و حشرات که توسط کمپانی Better Origin راه اندازی شده اند قابلیت تغذیه ۳۲ هزار مرغ را دارند و ۳ تُن مازاد میوه و سبزیجات هم به طور هفتگی برای پرورش حشرات دریافت می کنند. در مجموع ۱۰ واحد پرورش حشرات می توانند ۳۲۰ هزار مرغ را تغذیه کنند.

طبق تحقیقات محققین و کارشناسان، تغذیه طیور با حشرات منجر به تقویت سلامت و سیستم ایمنی آنها می شود. حشرات، بسیار مغذی و غنی از چربی ها و اسیدهای آمینه هستند و تأثیر سوتی بر روی طعم و کیفیت تخم مرغ نخواهند داشت.

مقدسی ادامه داد: اگر دولت برای حفظ تولید و پایداری آن دام را به قیمت کیلویی ۷۰ هزار تومان از دامداران خریداری کند گوشت حاصل از آن را با نرخ ۱۶۰ هزار تومان در هر کیلوگرم به مردم عرضه می کند و در این صورت علاوه بر اینکه دامداران از زیان خارج می شوند، مصرف کننده نیز توان خرید گوشت را خواهد داشت و مجبور نیست با قیمت های گزاف آن را خریداری کند.

وعده دولت برای تخصیص نهاده های دامی

مقدسی در بخش دیگری از سخنان خود درباره آخرین وضعیت تخصیص سهمیه نهاده های دامی نیز گفت: از سهمیه دی ماه واحدهای صنعتی شیری هنوز جو تخصیص داده نشده همچنین ۴۰ درصد ذرت نیز باقی مانده اما سهمیه سویا به طور کامل تخصیص داده شده است علاوه بر این سهمیه بهمن ماه نیز کلاً در هیچ نهاده ای تخصیص داده نشده است.

وی اضافه کرد: مسئولان مربوطه اعلام کرده اند که بحث تأمین و تخصیص ارز نهاده های دامی انجام گرفته و از هفته جاری هم سهمیه واحدهای صنعتی و هم دامداری های روستایی تخصیص داده می شود.

تولید عسل ۷۰ درصد کاهش یافت

صنعت زنبورداری خلیل آباد در آستانه نابودی است نابودی این صنعت باعث نابودی کشاورزی می شود

محمدحسین دولتشاهی، یکی از زنبورداران شهرستان خلیل آباد؛ با بیان اینکه ۳۵ سال سابقه زنبورداری دارم و چندین سال زنبوردار نمونه شهرستان شدم، اظهار داشت: سال های گذشته برداشت خوبی از کندوهای عسل داشتم و حتی تا ۲۰۰ زنبوردار پرورش داده ام. وی با تاکید بر اینکه هوای داغ و خشکسالی در سال جاری خسارت زیادی را به کندوهای عسل زد و تلفات زیادی را در تعداد زنبورها و تولید عسل داشتیم، خاطرنشان کرد: ۷۰ درصد کندوهای ما تا به امروز از بین رفته، به نحوی که همه ساله به طور میانگین ۱۵ کیلو هر کندو عسل داشته در صورتی که سال جاری تنها ۴ کیلو برداشت عسل از هر کندو داشتیم.

این زنبوردار خلیل آبادی با بیان اینکه این میزان برداشت عسل هزینه ایاب و ذهاب را جابگو نیست و صنعت زنبورداری را در معرض نابودی قرار داده است، تصریح کرد: برای کاهش تلفات، ۱۲ نوبت کندوها را به نقاط مختلف کشور کوچ داده ایم ولی نبود گل و گرمای هوا خسارت زیادی را به کندوهای سطح شهرستان وارد کرده است.

کاهش شدید بارندگی و تداوم خشکسالی موجب کاهش قابل توجه پوشش گیاهی مراتع و عرصه های کوهستانی خلیل آباد شده و این امر میزان تولید عسل در زنبورستان های این شهرستان را با کاهش ۷۰ درصدی روبرو کرده است.

امسال برای زنبورداران شهرستان خلیل آباد سالی نفس گیر است؛ برداشت عسل از زنبورستان های این شهرستان درحالی آغاز شده که کندوها نیمه خالی است و زنبورداران از همین حالا به فکر زنده نگه داشتن این حشرات دوست داشتنی در فصل زمستان هستند.

نتایج طرح آمارگیری سراسری از زنبورستان های خلیل آباد، نشان می دهد، میزان تولید عسل در زنبورستان ها کاهش ۷۰ درصدی داشته است.

دشت ها و ارتفاعات استان ظرفیت در آغوش کشیدن زنبورهای عسل را ندارند و این موجودات ریز و باهوش در خطر نابودی قرار دارند؛ موضوعی که فکر زنبورداران این شهرستان را مشغول کرده و آنان را به چاره اندیشی وا داشته است.

کاهش شدید بارندگی و تداوم خشکسالی موجب کاهش قابل توجه پوشش گیاهی مراتع و عرصه های کوهستانی شهرستان شده است.

کرد؛ ایجاد واحد بسته بندی بهداشتی و صنایع تبدیلی عسل در شهرستان بایستی در دستور کار زنبورستان ها و تولیدکنندگان عسل در قالب شرکت تعاونی باشد تا ارزش افزوده بیشتری را به دست بیاورند.

خشکسالی موجب افزایش آفت و ضعیف شدن کندوها می شود

وحید احمدی، مدیر دامپزشکی خلیل آباد در گفتگو با خبرنگار صبح توس؛ خشکسالی را تهدیدی بزرگ برای زنبوداران شهرستان و منطقه دانست و اذعان کرد: متأسفانه بروز خشکسالی بی سابقه در منطقه که با کاهش گل و گیاه همراه بوده، علاوه بر آفت شدید تولید عسل موجب افزایش آفت ها و بیماری هایی چون نوزما و در نهایت ضعیف شدن کندوها شده است.

وی با بیان اینکه با وجود قشلاق کندوها در فصول سرد سال به استان های جنوبی، متأسفانه شاهد تلفات شدید در کندوها هستیم، عنوان کرد: استفاده از تغذیه های دستی کمک شایانی به تامین زنبور عسل می کند، اما ملکه برای تخم ریزی به مکملهایی با پروتئین بالا چون کیک گرده نیاز دارد.

مدیر شبکه دامپزشکی خلیل آباد با اشاره به اینکه استفاده از داروهای ارگانیکی چون اسیدآگزالیک در مبارزه با انگلها موجب تقویت کندوها می شود، تشریح کرد: رعایت حریم های بهداشتی بین کلونی ها از الزامات زنبوداری است که متأسفانه به دلیل فقر مرتع رعایت نمی شود.

وی با تأکید بر اینکه طبق بررسی کارشناسان شبکه دامپزشکی بیش از ۸۰ درصد کندوها درگیر انگل واروا هستند و مبارزه جدی با این انگل باید در رأس اقدامات اتحادیه زنبوداران شهرستان باشد، بیان کرد: تامین شکر با قیمت مناسب و همچنین داروهای ضد انگلی چون اسید آگزالیک از طرف دولت از درخواست های زنبوداران است.

وی با اشاره به اینکه مسئولان به هر طریقی که می توانند از صنعت زنبورداری حمایت کنند، چون زنبورداری هزینه ای برای دولت ندارد ولی درآمد خوبی را برای کشور دارد، اذعان کرد: زنبورداری صنعت مفیدی برای کشاورزی است و اگر زنبور از بین برود مطمئناً باعث نابودی کشاورزی خواهد شد.

زنبوداران به دلیل پایین بودن تعهدات بیمه، رغبتی به بیمه زنبورستان ندارند

یکی دیگر از زنبوداران شهرستان خلیل آباد در گفتگو با خبرنگار صبح توس؛ اظهار داشت: ۲۲ سال است که سابقه زنبورداری دارم و سال جاری خسارت زیادی به دلیل خشکسالی به صنعت زنبورداری وارد شد و تقریباً ۷۰ درصد کلونی های زنبور عسل ما از بین رفته است.

وی با بیان اینکه برداشت عسل به شدت کاهش پیدا کرده و از مسئولان تقاضا داریم که حمایت لازم را داشته باشند تا بتوانیم صنعت زنبورداری را احیاء کنیم، خاطرنشان کرد: اکثر زنبوداران منطقه به دلیل پایین بودن تعهدات بیمه، رغبتی به بیمه کردن زنبورستان های خود نیستند.

کاهش ۷۰ درصد تولید عسل در خلیل آباد افزایش بهره وری باید در دستور کار زنبوداران باشد

محمود شبان، مدیر جهاد کشاورزی خلیل آباد در گفتگو با خبرنگار صبح توس؛ با بیان اینکه شهرستان خلیل آباد دارای ۵۴ بهره برداری تولیدکننده عسل با حدود ۲ هزار کلونی است، اظهار داشت: با توجه به خشکسالی هایی که در دو سال اخیر در شهرستان خلیل آباد بوده، خسارت های زیادی به زنبورستان های ما وارد شده است و تقریباً حدود ۷۰ درصد خسارت را در کندوهای عسل داشته ایم.

وی با تأکید بر اینکه میانگین برداشت عسل در سال های گذشته از هر کندو به طور متوسط ۱۵ کیلوگرم و حتی بیشتر بوده ولی در سال جاری بعضاً به ۳ کیلو در هر کلونی رسیده است، خاطرنشان کرد: تولیدکنندگان عسل شهرستان خلیل آباد با توجه به شرایط موجود بایستی افزایش بهره وری را در دستور کار قرار دهند تا توجیه اقتصادی پرورش زنبور عسل از بین نرود. مدیر جهاد کشاورزی خلیل آباد همچنین تصریح

علت افزایش قیمت گوشت مشخص شد

افزود: مجموعه دام‌های موجود در کشور در مناطق زاگرس و البرز مستقر و وابسته به مراتع و دامنه‌ها هستند. برف، بوران و یخبندان بی سابقه ای اخیرا وارد کشور شده که حتی آمد و شد را هم در این مناطق مختل کرده است. با پیگیری‌های انجام شده مشخص شد این موضوع در افزایش قیمت گوشت موثر بوده است.

دماوندی نژاد تصریح کرد: با اقداماتی که وزارت جهاد کشاورزی در این خصوص انجام داده توانسته روزانه بیش از ۱۰۰۰ راس دام سبک و بیش از ۲۰۰ راس دام سنگین را کشتار و روانه بازار کند تا همچنان تعادل در عرضه و تقاضا حفظ شود.

وی که در یک برنامه تلویزیونی صحبت می کرد با بیان اینکه با توجه به آمار و ارقام عرضه دام مازاد بر نیاز بوده است، گفت: توانستیم از طریق کشتارگاه‌های طرف قرارداد این دامها را عرضه کنیم. همچنین شرکت پشتیبانی امور دام هم اکنون ۵۰ هزار راس دام سبک و بیش از ۱۰۰۰ راس دام زنده ذخیره کرده است که به مرور کشتار و وارد بازار خواهد شد.

معاون وزیر جهاد کشاورزی در پایان گفت: در روند عرضه دام و قیمت دام زنده سبک و سنگین هیچ تغییری ندیده‌ایم. البته تغییر قیمت هم پذیرفته نیست. بازار تحت نظارت است. هرگونه افزایش قیمت از نظر ما رد و پیگیری خواهد شد.

معاون امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی گفت: صادرات دام در گرانی گوشت تأثیری ندارد، زیرا مقداری نیست که موثر باشد. برف و یخبندان منجر به اختلال در رفت و آمد و در نهایت گرانی گوشت شده است.

حسین دماوندی نژاد در پاسخ به چرایی افزایش قیمت گوشت در بازار گفت: افزایش قیمت گوشت ارتباطی به صادرات دام ندارد، زیرا صادرات دام مقداری نیست که بتواند در بازار تأثیر بگذارد.

وی ادامه داد: کشور ما می‌تواند سالانه تا یک میلیون راس دام برای صادرات آماده کند اما از مهر ماه تاکنون کمتر از ۲۰ هزار راس دام صادر شده است. بنابراین می‌توان گفت که صادرات هیچ دخالتی در افزایش قیمت گوشت ندارد.

معاون امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی

استفاده از سیستم ردیاب برای بررسی وضعیت طیور در هنگام حمل و نقل

سنسورها درجه حرارت و میزان رطوبت داخل فضایی که دام یا طیور هستند را ثبت می کند؛ محققین هنوز مشغول کار هستند تا سطح دی اکسید کربن و آمونیاک را نیز ثبت کنند.

این دستگاه همچنین میزان دمای خارج از کانتینر، میزان رطوبت و سرعت باد را نیز ثبت می کند. علاوه بر این، تعداد ترمزهایی که راننده می گیرد، میزان سرعت و طول زمان استراحت و توقف راننده نیز نظارت می شود که در انطباق یافتن با قوانین جدید حمل و نقل دام و طیور در کانادا بسیار نقش دارد.

به عنوان مثال، یکی از تغییراتی که در مورد قوانین مربوط به حمل و نقل دام و طیور صورت گرفته کوتاه تر کردن حداکثر مدت زمان بی غذا بودن جوجه ها به ۲۸ ساعت و بی آب ماندن به ۲۴ ساعت است؛ که این مدت زمان پیش از این ۳۶ ساعت و از زمان بارگیری اولین جوجه تا تخلیه بار آخرین جوجه بود.

آماده سازی برای استفاده در صنعت

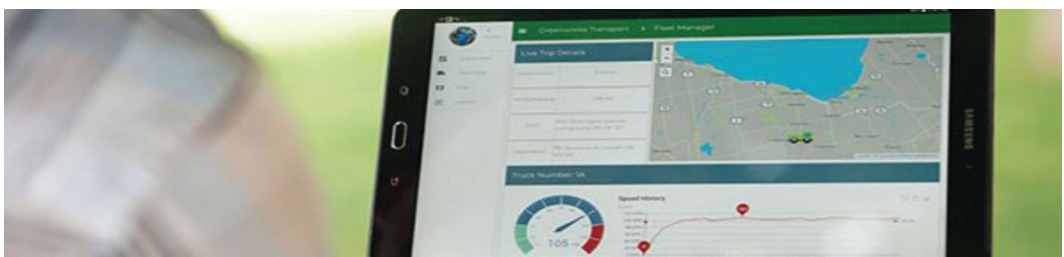
تیم کارشناسان و محققین Transport Genie بر روی توسعه این سیستم هستند تا در عین محکم و قوی تر بودن سیستم قیمتی کمتر داشته باشد و قابل استفاده بر روی اکثریت ماشین های حمل باشد.

دو سال تحقیق و پژوهش تیم کانادایی کارشناسان سلامت حیوانات در نهایت منجر به توسعه سیستم نظارتی الکترونیک با عنوان Transport Genie شده است؛ سیستمی که در هر لحظه قادر است وضعیت دام و طیور و هوای داخل ماشین حامل را نظارت کند.

خانوم جنیفر مک تاویش رئیس هیأت ائتلافی سلامت حیوانات کانادا در این خصوص گفت: «به همراه داشتن این ابزار برای رانندگان ماشین های حامل دام و طیور الزامیست تا بتوانند سلامت و وضعیت رفاهی آنها را در لحظه چک کنند.»

شرایط نظارتی و تطابق با قوانین

سیستم Transport Genie از طریق سنسورهای هوشمندش قادر به نظارت بر وضعیت دام و طیور داخل ماشین حمل و نقل است و این اطلاعات را در اختیار راننده و همینطور سایر افرادی که خواستار این اطلاعات هستند قرار می دهد تا هر حرکت فوری که لازم است در اسرع وقت صورت گیرد.

کانادا؛

استفاده از پوست خرچنگ در جیره غذایی طیور

بیشتر محصولات جانبی این صنعت به عنوان ضایعات در زمین های دفن زباله چال می شوند. این کار نه تنها برای محیط زیست مضر است بلکه کارکنان کمپانی های فرآوری برای دفن این محصولات می بایست هزینه هم پرداخت کنند.

پوست خشک شده خرچنگ تقریباً ۱۷,۴ درصد کلسیم دارد. در حال حاضر، سالانه در حدود ۳۳۵ تن پوست خشک شده خرچنگ تولید می شود. پوست خرچنگ منبع کیتین و آستاگزانتین هم هست. کیتین، پلی ساکاریدی است که در صدف های دریایی و اسکلت خارجی جانوران یافت می شود که از خاصیت پایین آوردن کلسترول برخوردار است و آستاگزانتین آنتی اکسیدانی است که باعث به وجود آمدن رنگدانه قرمز در خرچنگ، سالمون، میگو می شود.

در آزمایشی که بر روی دو گروه از مرغ های ۲۷ هفته سفید و قهوه ای Lohmann صورت گرفت ۵ آزمایش متفاوت به صورت زیر انجام شد:

- ۱) یک سوم پوسته صدف بزرگ به علاوه دو سوم پودر سنگ آهک
- ۲) یک سوم پوسته خرچنگ بزرگ به علاوه دو سوم پودر سنگ آهک
- ۳) یک سوم پوسته خرچنگ بزرگ به علاوه دو سوم پوسته خرچنگ آسیاب شده و پودر سنگ آهک
- ۴) ۱۰۰ درصد پودر سنگ آهک
- ۵) پوست خرچنگ آسیاب شده به علاوه پودر سنگ آهک.

صنعت غذای دریایی کانادا در مناطق نزدیک به اقیانوس اطلس نمی داند که چگونه می تواند از ضایعات و محصولات جانبی استفاده بهینه را برد. از سوی دیگر، صنعت مرغداری با بهای سنگین خوراک دست و پنجه نرم می کند. حال اگر راه حلی باشد که به نفع هر دو صنعت عمل کند چطور؟

بخش خوراک ۶۰ تا ۷۰ درصد هزینه صنعت مرغداری کانادا را در برمی گیرد. کلسیم برای تولید یک تخم مرغ باکیفیت بسیار لازم و حیاتی است و در حال حاضر در مرغداری کانادا از پودر سنگ آهک و صدف به عنوان اصلی ترین منبع کلسیم در جیره خوراک طیور مرغ تخمگذار استفاده می گردد.

طبق نظر کارشناسان استفاده از منابع کلسیم ارزان قیمتی که تأثیر منفی بر روی تولیدات نداشته باشد هزینه تولید را برای مرغدار و تولیدکننده پایین می آورد. جایگزین کردن پودر سنگ آهک و صدف با منابع کلسیم موجود در منطقه به دلیل کاهش هزینه حمل می تواند به نفع تولیدکننده باشد و چه منبعی بهتر از صنعت غذای دریایی برای مرغداری کانادا!

اهمیت فرآوری کود ارگانیک

حجم تولید کود ارگانیک در بازار جهانی با سرعت بالایی در حال رشد است و بنا به افزایش تقاضا برای محصولات ارگانیک خصوصاً در اروپا و امریکای شمالی، و متعاقباً کشاورزی ارگانیک این بازار نیز همچنان رو به رشد است.

یکی از اولین مواد تشکیل دهنده کودهای ارگانیک فضولات دامی کمپوست شده است.

فضولات دامی کمپوست شده چیست؟

فضولات دام و طیور (گاو یا مرغ) در صورتی که به درستی کمپوست یا بازیافت شوند، منبع غنی کودهای ارگانیک هستند. عامل کلیدی در یک کمپوست خوب رطوبت، دما، و اکسیژن رسانی است.

یک سوءتفاهم در عامه مردم هست که تمام کودهای دامی بوی بد می دهند؛ در صورتی که چنین نیست و این به این دلیل است که بایستی پروسه بازیافت به صورت هوازی انجام شود. در صورتی که بازیافت یا همان کمپوست فضولات دام به درستی انجام نشود، مشکلات محیط زیستی را به دنبال خواهد داشت نظیر آلودگی آب های زیرزمینی، بوی بد محیط، و وجود مگس ها. به علاوه اگر فرایند کامل صورت نگیرد و کود حیوانی ممکن است حاوی عوامل بیماریزایی مثل سالمونلا یا ای کولای باشد. در واقع، کودی که خوب و کامل و به صورت هوازی کمپوست شده باشد نه تنها بوی بد نمی دهد بلکه کمی هم بوی دودی دارد.

سیستم فرآوری کمپوست Koshin

گروه مهندسی Koshin که در زمینه تجهیزات مرغداری فعالیت دارد، دستگاه تمام اتوماتیک تهیه کود غنی و با کیفیت از انواع ضایعات تجزیه پذیر (مثل فضولات دام و طیور و پس ماندهای غذایی) را ارائه می کند. در طول پروسه هوا به طور اتوماتیک و به میزان کافی در جریان است و دما تا ۶۵ - ۸۰ درجه سانتیگراد بالا می رود.

برای یک تولیدکننده همان قدر که قیمت یک دستگاه کمپوست سازی اهمیت دارد کیفیت و عملکرد آن نیز مهم است. کمپانی Koshin نیز به دوام دستگاه ها اهمیت داده و در صورتی که خوب از آن مراقبت شود ۱۰ تا ۲۰ سال به خوبی کار خواهد کرد.

دانشمندان برای هر کدام از آزمایشات یک دوره ۲۸ روزه مشخص کردند که پس از این دوره، آنها فاکتورهای مثل مصرف خوراک، وزن، تولید و کیفیت تخم مرغ را بررسی می کردند. طبق یافته ها و اطلاعات جمع آوری این دانشمندان «مصرف این خوراک هیچ تأثیر منفی بر روی فاکتورهای مورد نظر نداشت و کلسیم مورد نظر هم متعادل بود. و در نهایت این گونه نتیجه گیری شد که پوست خرچنگ - چه به صورت ذرات درشت و چه آسیاب شده - منبع مناسب کلسیم برای هر دو گروه مرغ های تخمگذار سفید و قهوه ای می باشد.» این تحقیقات بر روی جنبه سود مالی و هزینه تغذیه طیور با پوست خرچنگ به عنوان منبع کلسیم تحقیقی نداشته و البته پرواضح است که بایستی از نظر هزینه هم رقابتی باشد تا در بازار جایی باز کند.

دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران تاکید کرد: قیمت خوراک دام مانند کاه و کلش که کم ارزش ترین اقلام خوراک دام محسوب می شود به شدت افزایش یافته و به بیش از ۵ هزار تومان رسیده است. اما قیمت تمام شده محصولات تولیدی دامداران مناسب با افزایش هزینه های تولید تغییر نداشته است و در حاضر به دلیل قیمت گذاری دولتی دامداران محصولات خود را پایین تر از قیمت تمام شده تولید عرضه می کنند. وی با اشاره به محدودیت های ظرفیت تولید دامداری کشور گفت: صنعت دامداری کشور در افزایش میزان تولید کوتاه مدت محدودیت دارد به دلیل اینکه نمی تواند میزان شیر تولید خود را از همان تعداد دام موجود افزایش دهد و رشد تولید شیر و گوساله نیازمند افزایش تعداد گاوهای، دامداری است که هزینه های بیشتری برای دامدار خواهد شد. به همین دلیل دامداران نمی توانند مانند بخش های تولیدی دیگر برای کاهش ضرر خود مقدار تولید را به یک باره افزایش دهند و این روش نیازمند سرمایه گذاری بلند مدتی است. اسماعیلی گفت: در شرایط حال حاضر برای رفع مشکلات صنعت دامداران کشور باید شیوه قیمت گذاری محصولات این بخش از سوی دولت اصلاح شود. با ادامه این شرایط تولید در بخش دامپروری و تولید شیر کشور صرفه اقتصادی ندارد و دامدار به ناچار برای کاهش هزینه های تولید اقدام به فروش دام های مولد خود به کشتارگاه می کند و با ادامه این روند شاهد تعطیلی بیشتر دامداری کشور خواهیم بود. عضو هیات علمی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران افزود: دولت با یک اقدام غیر کاشناسی به جای اینکه نظارت دقیق بر شیوه عرضه و قیمت نهاده دامی داشته باشد و یا سیاست قیمت گذاری دستوری را اصلاح کند، کشتار دام مولد را در کشتارگاه های ممنوع کرده است. صنعت دامپروری کشور یکی از رکن های مهم امنیت غذایی کشور است و دولت باید توجه اساسی به رفع مشکلات و توسعه این بخش داشته باشد.

قیمت گذاری دستوری علت اصلی کشتار دام های مولد

عضو هیات علمی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران گفت: در شرایط حال حاضر برای رفع مشکلات صنعت دامداری کشور باید شیوه قیمت گذاری محصولات ونحوه عرضه نهاده های دامی این بخش از سوی دولت اصلاح شود و با ادامه این شرایط تولید در بخش دامپروری کشور صرفه اقتصادی نخواهد داشت و دامدار به ناچار برای کاهش هزینه های تولید اقدام به فروش دام های مولد خود به کشتارگاه می کند و در ادامه شاهد تعطیلی بیشتر دامداری کشور خواهیم بود. «حسین اسماعیلی» عضو هیات علمی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران در خصوص چالش های صنعت دامداری و دلیل کشتار دام های مولد گفت: صنعت دامپروری گرفتار مشکلاتی در بخش های تهیه نهاده، شیوه پرورش دام و نحوه قیمت گذاری و فروش محصولات است. فعالان حوزه دامپروری کشور تنها می توانند برای رفع مشکلات این بخش روش های پرورش دام را اصلاح و توسعه دهند و مشکلات دیگر این بخش به دلیل ساختار اقتصادی و سیاسی کشور وابستگی شدیدی به تصمیمات و برنامه های دولت دارد. وی ادامه داد: در شرایط حال حاضر نهاده های دامی به قیمت مصوب به دست دامداران نمی رسد و باید خوراک دام خود را از بازار آزاد با قیمت ها بسیار بالا تهیه کنند. وی افزود: قیمت خوراک دام در بازار آزاد هر روز افزایش می یابد و هزینه تولید بخش دامپروری هم به دنبال افزایش خوراک و هزینه های نگهداری دامها بیشتر می شود، اما قیمت فروش محصولات دامدار به دلیلی سیاست قیمت گذاری دستوری، ثابت مانده است و این امر باعث شده است تولید شیر و پرورش دام برای دامدار صرفه اقتصادی نداشته باشد. عضو هیات علمی

بعد از یک هفته باید رطوبت هوا کنترل شود. کنترل و نگه داشتن رطوبت هوا بر روی ۶۰ درصد در سطح مطلوب CO2 اتفاق می افتد که برای سلامت بوقلمون ها در هر سنی ایده ال است. به علاوه، با خشک نگه داشتن بستر طیور و پایین آوردن میزان آمونیاک می توان از جوجه ها بهتر مراقبت کرد.

موقعیت ۲

پس از اینکه چند روزی وسایل گرمایشی را روشن نگه داشتید متوجه بالا رفتن سطح منوکسید کربن هوا می شوید.

خطرات

خطر افزایش گاز CO اینست که این گاز به هموگلوبین خون می چسبد و سطح اکسیژن خون را پایین می آورد که برای جوجه ها و هر فردی که در مرغداری باشد خطر مسمومیت به همراه دارد. بنابراین بایستی به مراقبت های لازم در مورد وسایل گرمایشی و نحوه سوخت آن توجه داشته باشید. سطح منوکسید کربن را زیر ۲۰ ppm نگه دارید.

موقعیت ۳

ممکن است در حالی که در مرغداری قدم می زنید متوجه بوی گاز آمونیاک شوید و پس از اندازه گیری سطح آمونیاک را بالای ۲۵ ppm بیابید.

خطرات

بالا بودن سطح آمونیاک برای سلامت طیور بسیار خطرناک است. به علاوه در دراز مدت نایژه های طیور را از بین می برد و گرد و غبار و ذرات هوا به راحتی وارد نای و کیسه های هوایی طیور می گردد. اندازه گیری مداوم سطح آمونیاک هوا بسیار مهم است چرا که به تدریج شما هم به سطح آمونیاک موجود عادت می کنید و متوجه افزایش آن نمی شوید.

توجه داشته باشید که در فصول سرد، داشتن تهویه مناسب در مرغداری به کنترل گازهای محیطی کمک شایانی می کند؛ با اینحال دقت و توجه به هر گونه تغییرات در رفتار طیور و در نظر گرفتن نکات ذکر شده در کنترل این مسأله بسیار کمک کننده است.

نکات لازم در رابطه با تهویه در هوای سرد

در هوای سرد، عایق بندی و گرفتن درزهای دیوار مرغداری و برقراری جریان هوا از اولین قدم ها برای راحتی حال طیور است. پس از رعایت این نکات، کنترل و اندازه گیری سطح گاز در محیط مرغداری از اهمیت بسیاری برخوردار است. در زیر برخی از مواردی که ممکن است در مرغداری با سطح نامطلوب گاز مواجه شوید و خطرات ناشی از آن را برای شما عنوان کردیم.

موقعیت ۱

ممکن است در حالی که در مرغداری قدم می زنید متوجه شوید که جوجه ها کم تحرک هستند و به صورت توده ای دور یکدیگر جمع می شوند. پس از اندازه گیری سطح کیفی هوا متوجه می شوید که سطح دی اکسید کربن هوا بالای ۲۵۰۰ ppm است.

خطرات

توجه داشته باشید که جوجه های بی تحرک یکی از نشانه های بالا رفتن دی اکسید کربن هواست. بالا رفتن دی اکسید کربن در هوا می تواند به دنبال تهویه ضعیف و عدم برقراری جریان هوا باشد. بر اساس پژوهش های انجام شده توسط محققین دانشگاه جورجیا، در طی همان روزهای نخستین حیات، جوجه ها به همراه هیترهای گرمایی حجم بالایی گاز CO2 تولید می کنند.

پیش بینی افزایش تولید مرغ و تخم مرغ

وی ادامه داد: سال گذشته ۶۵ هزار تن گوشت مرغ در استان تولید شده که امسال پیش بینی می شود این رقم به ۷۱ هزار و ۵۰۰ تن برسد، همچنین تولید سال گذشته تخم مرغ ۴۱ هزار تن بوده که امسال برآورد ۴۵ هزار تنی در این حوزه وجود دارد، همچنین تولید شیر ۴۰۰ هزار تن و گوشت قرمز ۵۶ هزار تن بوده است. با توجه به اینکه برای گوشت قرمز و شیر برنامه ریزی بلندمدت وجود دارد افزایش چندانگی در این تولیدات نخواهد داشت و پیش بینی می شود افزایش تولید ۵ درصدی را در این دو مورد داشته باشیم.

معاون بهبود تولیدات دامی جهادکشاورزی استان مرکزی گفت: در بخش دام و طیور ظرفیت هایی در استان ایجاد شده که بیش از میزان تولیدی است که در حال حاضر انجام می شود، به طور مثال ۵۰ درصد از واحدهای مرغداری استان غیرفعال یا نیمه فعال هستند و تولید موجود مربوط به ۵۰ درصد ظرفیت است، همچنین در بخش دام نیز ۶۰ درصد واحدها یا غیرفعال هستند یا با ظرفیتی کمتر از ظرفیت موجودشان تولید می کنند. در زمینه تولید گوشت قرمز مسائلی در زمینه تامین نهاده دامی ایجاد شده که سبب بروز مشکلاتی شده است.

انباشت بالای دام در دامداری ها مشکل ساز است

معاون بهبود تولیدات دامی جهادکشاورزی استان مرکزی گفت: هماهنگی های لازم با تشکل ها انجام شده و بخش خصوصی نیز ورود پیدا کرده تا اولین کشتارگاه صنعتی در اراک راه اندازی شود.

حمیدرضا اخوان، اظهار کرد: استان مرکزی تولیدکننده دام و طیور است، این استان ۱.۷ از مساحت کشور و ۲.۷ از جمعیت کشور و ۳ درصد تولیدات دام و طیور را در سطح کشور به خود اختصاص داده است.

وی با بیان اینکه استان مرکزی رتبه های خوبی در حوزه تولیدات دامی دارد، افزود: در حوزه تمامی تولیدات بخش دام و طیور استان به میزان مازاد بر مصرف محصول تولید می شود. این استان در تولید گوشت مرغ بین ۳۰ تا ۳۵ درصد، در تولید مرغ ۶۰ درصد و در تولید گوشت قرمز ۷۰ درصد تولید مازاد دارد.

معاون بهبود تولیدات دامی جهادکشاورزی استان مرکزی تصریح کرد: استان مرکزی در زمینه تولید تخم مرغ رتبه ۹، تولید مرغ رتبه ۱۰، در تولید گوشت قرمز رتبه سوم و در تولید شیر رتبه ۱۲ را در سطح کشور دارد.

اخوان اضافه کرد: عمده فعالیت های جهاد کشاورزی در این بخش بیشتر مبتنی بر حمایت از تولید و تداوم تولید است و در سال های اخیر بیشتر متمرکز بر تامین و توزیع نهاده ها بوده و نظارت بر توزیع نیز بر عهده سازمان بوده است.

پیگیری راه‌اندازی اولین کشتارگاه صنعتی در اراک

وی اضافه کرد: به همین منظور آموزش برای تمام اعضا و نیروی انسانی و بهره برداران و ... در دستور کار و برنامه های سازمان است، همچنین سامانه اطلاعاتی مکانی کشاورزی ایران از سال گذشته آغاز به کار کرده است. این سامانه امسال حدود ۴۳۲ هزار هکتار از اراضی کشاورزی استان را ترسیم کرده و در حال راستی آزمایی در این بخش هستیم.

در حال حاضر حدود ۹۹ هزار و ۵۱۷ نفر از بهره برداران اطلاعات خود را در سامانه کود ثبت کرده اند.

پورمتین بیان کرد: سال گذشته به سبب شیوع کرونا نگرانی در خصوص برگزاری رویدادهایی که توسط جهاد کشاورزی برگزار می شود وجود داشت ولی خوشبختانه امسال تاکنون سه رویداد به صورت کاملاً حضوری برگزار شده است که امیدواریم سال آینده به بالای ۱۰ رویداد برسد.

وی اضافه کرد: ۱۴۳ کشاورز نمونه در شهرستان ها شناسایی شده اند که ۶۱ نفر نمونه استانی و ۵ نفر نمونه کشوری شدند این در حالیست که سال گذشته تنها ۲ نفر نمونه ملی شدند.

مدیر هماهنگی ترویج سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی بیان کرد: امسال ۲ کانون جوانان روستایی در ۲ شهرستان اراک و محلات ایجاد شده که اسفندماه همزمان با سالروز تولید حضرت علی اکبر(ع) همزمان با سراسر کشور افتتاح خواهند شد.

وی اضافه کرد: ۱۸۱ دوره مهارتی برای کشاورزان و بهره برداران استان اجرا شده که پس از دریافت گواهی، به بسیج سازندگی برای دریافت تسهیلات و ایجاد شغل معرفی شده اند. دوره تربیت کارگر ماهر گلخانه نیز اجرا شده است. ۲۵ برنامه تلویزیونی، ۱۱۳ برنامه در شبکه برکت تلویزیون اینترنتی و ۱۴۹ برنامه رادیویی امسال تولید و پخش شده است.

پورمتین افزود: استودیو کشاورزی استان و برکت از سال ۹۹ کار خود را آغاز کرده و امسال موفق به راه اندازی استودیو جدید شدیم که در ایام دهه فجر افتتاح خواهد شد. تولید نشریات ترویجی و پوستر جزو برنامه های امسال بوده و امسال به تولید نشریات و پوسترهای الکترونیکی روی آوردیم چراکه احساس شد باید تمرکز بر کاغذ کاهش یابد.

اخوان اضافه کرد: مرغ، شیر و تخم مرغ دارای قیمت مصوب هستند و دولت موظف به تامین نهاده این بخش هاست، اما در زمینه گوشت قرمز قیمت مصوب وجود ندارد و از طرفی خشکسالی ها هم مزید بر علت و سبب بروز مشکلاتی برای تولیدکنندگان گوشت قرمز شده است، در این راستا مکاتبات و پیگیری ها انجام شده و اگر طرح کارآمدسازی نظام یارانه ها انجام شود، یارانه ای که به واردکننده تعلق می گیرد لغو و نهاده ها با قیمت آزاد و بدون محدودیت در اختیار تولیدکننده قرار می گیرد و در انتها یارانه به مصرف کننده پرداخت می شود.

آرامشی که در حال حاضر در زمینه تامین گوشت در استان وجود دارد به سبب تولید بالا و کاهش مصرف در مصرف کنندگان است.

وی تاکید کرد: انباشت دام در دامداری ها زیاد است و همین امر می تواند در سال های آینده سبب ضربه به تولید شود.

معاون بهبود تولیدات دامی جهاد کشاورزی استان مرکزی خاطرنشان کرد: هماهنگی های لازم با تشکل ها انجام شده و بخش خصوصی نیز ورود پیدا کرده تا اولین کشتارگاه صنعتی در اراک راه اندازی شود، در حال حاضر کشتارگاه صنعتی در سطح استان وجود ندارد، بر این اساس تمهیدات لازم برای راه اندازی این کشتارگاه در اراک در نظر گرفته شده است. سرمایه گذار این کشتارگاه، کشتار و بسته بندی و توزیع را انجام می دهد که با این اتفاق و حذف شقه فروشی در قصابی ها وضعیت سود برای تولیدکنندگان بهبود خواهد یافت.

اخوان ادامه داد: بازار فروش یکی از مشکلات دامداران است و در صورتی که کشتارگاه مناسبی راه اندازی شود قطعاً از این مشکل کاسته خواهد شد. این کشتارگاه به شهرهای اطراف نیز می تواند خدمات رسانی کند.

۱۴۳ کشاورز نمونه در شهرستان های استان شناسایی شده است

راشین پورمتین، مدیر هماهنگی ترویج سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی نیز در این نشست گفت: یکی از مولفه های مهم و کارآمد در پایدارسازی نظام تولیدات، نیروی انسانی است که توانمندسازی آنها اهمیت بالایی دارد.

تحمیل خسارات به دامداران خوزستانی با منع دوباره صادرات دام

دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خوزستان با بیان اینکه ممنوعیت دوباره صادرات دام موجب وارد آمدن خسارت به دامداران و صادرکنندگان گوشت کشور و استان شده است، گفت: این ممنوعیت باعث تضعیف بازارهای شناسایی شده صادرکنندگان شده است.

شهلا عموری با اشاره به اینکه صادرات دام زنده غیرمولد ۲ ماه پیش از سوی وزارت جهادکشاورزی ابلاغ شد افزود:

فرآیند صادراتی اینگونه دام‌ها مستلزم قرنطینه دام‌ها بود و این موضوع هزینه زیادی در زمینه نگهداری دام برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان در پی داشت.

وی با اشاره به اینکه برخی از دام‌ها به مدت ۵۰ روز در قرنطینه قرار داشتند گفت: این فرآیند هزینه نگهداری را بسیار بالا برد و از سوی دیگر، خبر ممنوعیت صادرات، تجار فعال در حوزه صادرات دام را در شرایط نگران کننده‌ای قرار داده است.

رییس اتاق بازرگانی اهواز با بیان اینکه لنج‌هایی برای جابجایی این دام‌ها در بنادر پهلو گرفته بودند ادامه داد: وزارت جهادکشاورزی با هدف جلوگیری از افزایش قیمت گوشت در آستانه عید نوروز، صادرات دام زنده غیرمولد که پیش از این با انجام آن موافقت کرده بود را ممنوع اعلام کرد.

وی درخصوص زنان روستایی گفت: امسال ۱۷ واحد گویی برای زنان روستایی در طرح توسعه کشت گیاهان دارویی در نظر گرفته شده است. خانواده های روستایی باید آموزش ببینند که خود دست به پرورش و تولید گیاهان دارویی و سپس فروش بزنند.

۳۲ صندوق اعتبارات خرد زنان روستایی در سطح استان فعال است

مدیر هماهنگی ترویج سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی بیان کرد: ۳۲ صندوق اعتبارات خرد زنان روستایی در سطح استان فعال است که از طریق این صندوق فعالیت اقتصادی خود را انجام می دهند.

پورمتین ادامه داد: دو شهرستان خنداب و تفرش در زمینه بیمه باغات عملکرد مطلوبی نداشته اند که تصمیم گرفته شده با هماهنگی بسیج سازندگی دو اردوی جهادی در روزهای آتی در این مناطق برگزار شود و در صورت حصول نتیجه مطلوب در سایر امور نیز این الگوها استفاده شوند.

مشکل جدی زنان روستایی در حوزه تامین بازار فروش و دریافت سیب سلامت

وی در خصوص بازار فروش محصولات زنان روستایی اضافه کرد: زنان روستایی به شدت در حوزه تامین بازار فروش و دریافت سیب سلامت غذا و دارو مشکل دارند و در چنین شرایطی نمی توان تولیدات خانگی را با تولیدات صنعتی مقایسه کرد.

در سال های گذشته در قالب جشنواره ها و نمایشگاه ها بازارهای محلی برگزار می شد، اما از زمان شیوع کرونا این مهم نیز از دست رفت و تولیدات زنان روستایی در بساط دستفروش ها دیده می شود بنابراین سال گذشته صندوق ها را به سمت سایت های فروش هدایت کردیم که نحوه فروش و بسته بندی را به این بانوان آموزش دادند.

پورمتین ادامه داد: امسال نیز نمایشگاه این دستاوردها در سازمان جهادکشاورزی برگزار خواهد شد و این فضا به صورت رایگان در اختیار متقاضیان قرار می گیرد.

دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خوزستان گفت: در این راستا امکان اختصاص ارز حاصل از صادرات دام ویژه کشورهای حاشیه خلیج فارس که علاقه زیادی به دام سبک ایرانی دارند را می‌توان به واردات دام از کشورهای آسیای میانه تخصیص داد.

بر اساس این گزارش، وزیر جهاد کشاورزی در نیمه دوم مهر امسال به عنوان رییس «شورای قیمت گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات اساسی کشاورزی»، مصوبه این شورا در خصوص مجاز بودن صادرات دام زنده غیر مولد را به وزارت خانه‌های جهاد کشاورزی، صمت و اقتصاد و سازمان برنامه و بودجه ابلاغ کرد که به دلیل برخی نواقص در خصوص شیوه نامه این ابلاغیه، در عمل تا پایان آذر امکان صادرات فراهم نشد.

بر اساس مصوبه مذکور، شرکت پشتیبانی امور دام به عنوان مجری مجاز شده بود تا با مباشرت اتحادیه‌ها و بخش خصوصی در سقف تعداد مشخص و با لحاظ تعادل قیمت بین تولید و مصرف نسبت به صادرات دام زنده غیر مولد اقدام کند.

سقف در نظر گرفته شده برای صادرات دام زنده غیر مولد از خوزستان، ۵۰ هزار راس تعیین شد که تا پیش از ممنوعیت صادرات مجدد، تنها ۲ هزار راس دام به خارج از کشور صادر شده بود.

دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خوزستان این اقدام وزارت جهاد کشاورزی را با مبنای اقتصادی و تجارت بین الملل در منافات دانست و افزود: براساس مفاد ماده ۱۱ قانون مقررات صادرات و واردات کشور مبنی بر استیفای حقوق صادرکنندگان که تغییر مقررات آنان را متضرر می‌کند، این مساله قابل پیگیری است. عموری بیان کرد: تغییر مکرر قوانین صادرات و واردات و به ویژه اعمال ممنوعیت صادرات باعث واگذاری بازارهای جهانی شناسایی شده توسط تجار ایرانی به دیگر رقبا شده است. وی با بیان اینکه ممنوعیت صادرات علاوه بر ضرر به صادرکنندگان به تولیدکننده هم ضربه زده است گفت: این شرایط زمینه ساز سوء استفاده احتمالی دلالان و قاچاقچیان دام مولد را موجب می‌شود و کمکی به تنظیم بازار داخلی نخواهد کرد.

عموری ادامه داد: یکی از راهکارهای اساسی برای کاهش مشکلات بازار داخلی گوشت، واردات دام از کشورهایی است که قیمت تمام شده تولید گوشت در آنها ارزان تمام می‌شود.

وی اضافه کرد: برای مثال تولید گوشت در کشورهای آسیای میانه از جمله ارمنستان و مغولستان به دلیل وجود مراتع وسیع، ارزان تمام می‌شود؛ لذا می‌توان با استفاده از توان بخش خصوصی نسبت به واردات گوشت و یا دام سبک زنده و کشتار آن در کشتارگاه‌های صنعتی کشور اقدام کرد.

صادرات دام کلید حل بخشی از مشکلات صنعت دامپروری است

طرف دیگر نمی‌تواند دام خویش را به کشتارگاه تحویل دهد زیرا دام او وزن زیادی برای کشتار ندارد.

رئیس اتحادیه گاوداران صنعتی خراسان رضوی تصریح کرد: در خراسان رضوی ۱۸۰ هزار دام مولد وجود دارد که ۷۲ هزار راس آن تلیسه و ۲۵ هزار راس دیگر مازاد است. وی بیان کرد: البته در این میان سیاست‌های یک بام و دو هوای دولت نیز موجب شده بازار دچار تنش شود و دولت موفق نشود بر مشکلات صنعت دامپروری فائق آید. در واقع لازم است سیاست‌گذاری در این بخش روان و بدون حاشیه و همراه با ساختار مشخص باشد. هنوز دولت و سیاست‌های آن در خصوص صادرات دام چندان مشخص نیست. در چنین شرایطی نباید از یاد برد صادرات دام مازاد موجب ایجاد ارزش افزوده می‌شود. وقتی صادرات با قیمت‌های بین‌المللی صورت گیرد، افزایش تولید نیز نتیجه آن خواهد بود.

صرفاً تصریح کرد: سیاست‌های حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی دامداران را با کمبود نهاده‌های دامی و افزایش قیمت آن مواجه کرده است. هم‌اکنون شرکت‌های واردکننده نهاده دامی برای تامین نهاده با چالش روبه‌رو هستند. حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی موجب تورم می‌شود؛ در نتیجه مصرف‌کننده نیز میزان خرید خود را محدود و تولیدکننده هم به شکلی ناخواسته تولید را رها خواهد کرد. برای رفع این مساله یکی از پیشنهادات ما به دولت این است که در ازای صادرات شیر خشک، گوساله تلیسه، شیر و... نهاده دامی وارد کشور شود. در حال حاضر و از زمانی که زمزمه‌های حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی شنیده شد، قیمت نهاده دامی هم گران‌تر شده است.

رئیس اتحادیه گاوداران صنعتی خراسان رضوی با تأکید بر ضرورت برنامه‌ریزی برای مدیریت مازاد دام موجود گفت: در شرایطی که کشور با کمبود علوفه مواجه است، دام مازاد یا باید به استان‌های دارای آب و هوای مناسب‌تر فرستاده و یا صادر شود. در این شرایط صادرات می‌تواند کلید حل بخشی از مشکلات تولیدکنندگان نیز باشد.

فرشید صراف در خصوص وضعیت دامپروری استان و صادرات دام اظهار کرد: چند سالی است که صادرات دام ممنوع بود و هر آنچه صادر شد، از طریق قاچاق انجام می‌شد که رقم آن هم آنقدری زیاد نبود که صنعت دامپروری را تحت تأثیر قرار دهد.

وی افزود: اما به نظر می‌رسد در حال حاضر با توجه به شرایط دامپروری کشور و مسائلی مانند کمبود نهاده‌های دامی، گرانی گوشت و... لازم است صادرات دام مازاد صورت گیرد. از آنجایی که هر روز تورم افزایش پیدا می‌کند، بخشی از مردم از مصرف گوشت خودداری می‌کنند؛ در نتیجه دام مازاد روی دست تولیدکننده باقی می‌ماند که ضرر جبران‌ناپذیری برای او به همراه خواهد داشت. از طرفی به علت پایین بودن قیمت خرید دام مازاد به بازار عرضه نمی‌شود. همین موضوع موجب شده خیلی از دامداران با افزایش وزن دامی‌شان روبه‌رو شوند.

وی اضافه کرد: علاوه بر این بسیاری از دامداران با مشکل تهیه نهاده دست به گریبان هستند. در واقع دامدار از یک طرف توانایی خرید نهاده را ندارد و از

تامین نهاده مشکل اصلی و اساسی در صنعت دامپروری

رئیس انجمن صنفی گاو داران گفت: در حال حاضر نهاده در سامانه بازارگاه به کندی تامین و با تأخیر به دامداران عرضه می‌شود بنابراین مشکل اصلی و اساسی در صنعت دامپروری تامین نهاده است.

سید احمد مقدسی، درباره وضعیت توزیع نهاده به دامداران، گفت: توزیع نهاده طی ۱ الی ۲ ماه اخیر به سختی انجام شده است به طوری که نهاد با تأخیر و با مقدار کم به دست دامداران می‌رسد.

وی افزود: در حال حاضر نهاده در سامانه بازارگاه به کندی تامین و با تأخیر به دامداران عرضه می‌شود بنابراین مشکل اصلی و اساسی در صنعت دامپروری تامین نهاده است.

رئیس انجمن صنفی گاو داران در واکنش به افزایش در نرخ گوشت طی مدت گذشته به بهانه صادرات دام، اظهار کرد: به اندازه کافی انباشت دام در دامداری‌ها وجود دارد این در حالی است که ارز برای تامین نهاده دام‌ها نداریم بنابراین باید صادرات دام انجام شود برخی از واسطه‌ها با افزایش در نرخ گوشت می‌خواهند از صادرات دام جلوگیری کرده به نفع خود عمل کنند.

مقدسی اظهار کرد: اگر افزایش قیمتی در نرخ گوشت به وجود بیاید به صادرات دام مربوط نیست، زیرا دام به اندازه کافی وجود دارد بلکه بازار تقاضا برای دام وجود ندارد.

وی خاطرنشان کرد: از دیگر سو کشتار دام مولد در آذر ماه امسال نسبت به آبان حدود هشت درصد افزایش پیدا کرده است. این مقدار کشتار دام مولد نسبت به ابتدای سال ۱۳۹۹ حدود ۸۰ درصد رشد داشته است.

وی در خصوص میزان صادرات دام کشور در وضعیت کنونی گفت: از یکی ۲ ماه گذشته با صدور محدود برخی مجوزها صادرات دام زنده پروراری انجام شده اما دام سنگین هنوز صادر نمی‌شود.

وی ادامه داد: بنا بر آمار میزان صادرات دام سبک از زمان صدور مجوزهای مزبور ۲۰۰۰ راس بوده است. اگر صادرات باشد، وضعیت تولید بهبود یافته و می‌توان قیمت‌ها را نیز کنترل کرد. اگرچه تفکرات دولت سیزدهم در خصوص تولید بسیار خوب است اما اجرای آن با نقایصی مواجه است. همین موضوع موجب شده دامداران از تولید ناامید شوند.

رئیس اتحادیه گاو داران صنعتی خراسان رضوی بیان کرد: در حال حاضر بهای تمام شده تولید هر کیلو گوشت ۲۵ درصد بالاتر از قیمت فروش آن در بازار است. اگر ارز ترجیحی در بازار برداشته شود، ممکن است قیمت گوشت ۴۵ درصد نسبت به بهای تمام شده کنونی بالاتر رود.

صراف تصریح کرد: دولت باید تفاوت قیمت ارز ترجیحی با ارز آزاد را به بخش تولید و مصرف تزریق کرده و نقدینگی آن را تامین کند؛ در غیر این صورت با چالش‌های زیادی در صنعت دامپروری روبه‌رو خواهد شد. در چنین شرایطی دامدار نمی‌تواند به تولید ادامه دهد. وی بیان کرد: بنابراین باید صادرات یا خرید تضمینی توسط دولت حتماً انجام شود. خرید تضمینی محصولات لبنی و گوشت و همچنین دام که در حال حاضر انجام می‌شود، پایین‌تر از قیمت بازار است. اگر تولید ضرر نکند، مصرف‌کننده نیز ضرر نخواهد کرد اما اگر ارز ترجیحی حذف شود، شاید محصولات ما در بازارهای جهانی خریداری نشود زیرا با اعمال چنین سیاستی قیمت محصولات تولیدی‌مان بالاتر از قیمت‌های جهانی خواهد شد. دولت باید برای بر پا ماندن چرخ تولید برخی مسائل را در دستور کار قرار دهد. نخست اینکه باید مشوق‌های صادراتی برای تولیدکنندگان در نظر گیرد و همچنین سیاست خرید تضمینی در داخل را دنبال کند. علاوه بر این باید برای تولیدکننده تامین نقدینگی لازم صورت گیرد. در کنار این‌ها دولت نباید حمایت از مصرف‌کننده را فراموش کند. لازم است پارانیه به دست مصرف‌کننده برسد تا این موضوع بتواند التهابات بازار را کاهش دهد.

علیرضا شکیبایی معاون آموزشی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه شهید باهنر کرمان؛ عنوان کرد: دولت برای اینکه جلوگیری کند از فشار تورمی ناشی از افزایش نرخ ارز آزاد در بازار و تورم نزدیک به ۵۰ درصدی و برای اینکه یک آرامشی به بازار داده شود این نوع ارز توزیع شد.

وی بایان اینکه توزیع ارز ۴۲۰۰ تومانی مشکلاتی را با خود به همراه آورده است که باید تصمیم سریع و فوری در خصوص آن گرفته شود، گفت: در ابتدا حجم بودجه‌ای که برای این ارز ۴۲۰۰ تومانی اختصاص داده شده بود سالانه مبلغ ۸ میلیارد دلار تعیین شد اما اکنون این رقم به نزدیک به ۱۵ میلیارد دلار رسیده است و احتمالاً تا پایان سال هم از ۱۸ میلیارد دلار بگذرد.

عضو هیئت‌علمی دانشگاه باهنر کرمان تأکید کرد: دولت در حال حاضر توان پرداخت این ارز را ندارد زیرا مابه‌التفاوت این نوع ارز بیش از رقم پیش‌بینی شده خود را نشان می‌دهد و عملاً دولت در بودجه خودش این مبلغ را ندارد و درحالی‌که این ارز ۴۲۰۰ تومانی برای کاهش تورم تدوین شده بود خود سبب التهاب شده است.

وی ادامه داد: اولین مشکلی که این نوع ارز ایجاد کرده است ایجاد حواشی مانند قاچاق کالا است زیرا کالاهایی که ارز ۴۲۰۰ تومانی دریافت می‌کنند، معمولاً به دلیل اختلاف قیمتی که در داخل و خارج دارند مثل دارو و مواد غذایی به شکل قاچاق از کشور خارج می‌شود.

روی آوردن تولیدکننده‌ها به انبار کردن و فروش نهاده‌های یارانه‌ای

علیرضا شکیبایی گفت: باید در این طرح هدفمندی ارزی، سازوکاری اندیشیده شود که تولید جهش پیدا کند و تولید صورت گیرد یعنی انگیزه تولیدکننده برای تولید مضاعف شود و تولید رونق بگیرد اما آنچه اتفاق افتاده است تعبیر برعکس از این ماجرا است یعنی تولیدکننده متوجه شده است که اگر نهاده یارانه‌ای را در انبار ذخیره کند سودآورتر است تا اینکه کالا و محصولات تولیدی خودش را در بازار عرضه کند.

تولیدکننده ها به انبار کردن و فروش نهاده های یارانه ای روی آوردند

وی رویکرد سوم را جهش تولید عنوان کرد و گفت: باید در این طرح هدفمندی ارزی، سازوکاری اندیشیده شود که تولید جهش پیدا کند و تولید صورت گیرد یعنی انگیزه تولیدکننده برای تولید مضاعف شود و تولید رونق بگیرد اما آنچه اتفاق افتاده است تعبیر برعکس از این ماجرا است یعنی تولیدکننده متوجه شده است که اگر نهاده یارانه ای را در انبار ذخیره کند سودآورتر است تا اینکه کالا و محصولات تولیدی خودش را در بازار عرضه کند.

وی افزود: اگر قصد کمک به تولیدکننده داریم باید مستقیم به فروشنده نهایی یارانه را بپردازیم تا انگیزه ضد تولیدی در تولیدکنندگان ما از بین برود. وی به شفافیت طرح هدفمندی ارزی اشاره کرد و گفت: هر طرحی که در آن شفافیت نباشد و اصطلاحاً امکان زیرمیزی وجود داشته باشد دوباره خودش مشکل ساز است، بنابراین باید ابعاد مختلف آن را بررسی کرد، سازوکار دقیقی چید که مردم نیز قانع شوند در این صورت امکان دارد که همراهی مردم را داشته باشیم و بتوانیم فرآیند هدفمندی ارزی به جای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی را اجرایی کنیم. شکیبایی تأکید کرد: حتی رانت و فساد که در بالا نگه داشتن بیش از حد ارز آزاد وجود دارد را نیز نباید فراموش کنیم زیرا برخی گمان می کنند که فقط رانت در ارز ۴۲۰۰ تومانی مشهود و در ارز آزاد ۲۸۰۰۰ تومانی غیر مشهود است.

تأمین مواد اولیه با نرخ ارز ترجیحی و فروش با نرخ ارز آزاد فسادزاست

وی ادامه داد: بسیاری از شرکتها هستند که یارانه نهادههایی را دریافت و کالا را تولید و صادر می کنند اما با ارز ۲۸۰۰۰ تومانی در بازار محصول خود را می فروشند و در این عرصه هم یک رانت جدید ایجاد می کنند بنابراین باید هر ۲ ارز در ۱ بسته سیاست گذاری برای تنظیم نرخ ارز و تنظیم یارانه باهم دیده شوند. عضو هیئت علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان تأکید کرد: اگر طرح هدفمندی توأم با دو ارز ترجیحی و آزاد دیده نشوند، مداوم این اختلاف قیمت ارز ۴۲۰۰ تومانی و ارز بازار آزاد این سائبه را به وجود می آورد که رانت ایجاد می کند و فسادزاست و همواره مشکل غیرقابل حل است پس باید با نگاه جامع به هر دو نوع ارز، برنامه ریزی لازم را انجام دهد.

معاون آموزشی دانشکده اقتصاد عنوان کرد: دیگر مشکلی که دولت با آن روبه روست، پدیده ضد تولید است به این صورت که معمولاً کسانی که نهاده محصولات کشاورزی را دریافت می کنند، عملاً تولیدی انجام نمی دهند که علت آن اختلاف بین ارزش بازاری نهاده ها و ارزش یارانه ای قابل توجه آن است و عدم تولید توجیه اقتصادی بیشتری برای آن ها دارد.

وی افزود: مقوله شفافیت نیز بسیار مهم است که در حال حاضر عدم شفافیت خود مشکلی است بر عدم پذیرش جامعه زیرا باید روشن گری اتفاق می افتاد که هنوز این فعل رخ نداده است.

شکیبایی تأکید کرد: در واقع باید ارز ۴۲۰۰ تومانی و ۲۸ هزار تومانی هر دو اصلاح شوند و آن چیزی که در کشور بسیار مطرح می شود حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی است اما جامعه اقتصادی علاقه مند است که واژه هدفمندی ارزی را جایگزین «حذف ارز ۴۲۰۰» تومانی کرد.

دولت به جای حذف ارز ترجیحی از واژه هدفمندی ارزی استفاده کند

عضو هیئت علمی دانشگاه باهنر کرمان ابراز کرد: اگر دولت به جای حذف از واژه هدفمندی استفاده کند و بر این مسیر راهکار هدفمندی را پیش ببرد برای مردم مورد پذیرش تر و توجیه تر است زیرا این دغدغه وجود دارد که حذف این ارز قیمت برخی کالاها را به صورت مستقیم و برخی دیگر را به صورت غیرمستقیم افزایش دهد و دوباره یک شوک تورمی در اقتصاد ایجاد شود و مشخص است که جامعه دیگر تحمل شوک تورمی جدیدی را ندارد.

وی به چند راهکار برای جایگزینی واژه هدفمندی به جای حذف اشاره کرد و گفت: در ابتدا این ارز ۴۲۰۰ به صورت هدفمند به گروه های درآمدی آسیب پذیر و کم درآمد و اقشار آسیب پذیر داده شود.

شکیبایی دومین راهکار را دادن کوپن های کالایی خاص به اقشار آسیب پذیر یا واریز نقدی به حساب این افراد دانست و تأکید کرد: از آنجایی که تجربه نقدی کردن یارانه ها را داشتیم بهتر است مبلغ کوپن ۱۰ قلم کالا را به اقشار آسیب پذیر که اکنون ۵۰ درصد جامعه را شامل می شوند، اختصاص داد.

نبود علوفه کمر دامداران را شکست

مدیر عامل اتحادیه دام سبک گفت: با توجه به نبود امکانات نگه داری دام از سوی دولت و تاخیر در پرداخت، خرید حمایتی دام زنده کمکی به دامدار نمی‌کند. صدردادرس گفت: طرح حمایتی دام زنده زمانی موثر و در راستا حمایت از دامدار است که وجه آن یک هفته پس از خرید پرداخت شود. با توجه به آنکه دولت در چارچوب قانونی خاص باید هزینه کند، از این رو امکان ذخیره سازی دام و اجاره واحد دامداری را ندارد.

خرید حمایتی دام زنده کمکی به دامدار نمی‌کند

مدیرکل دامپزشکی خوزستان گفت: ۸۰ درصد دامداران استان سنتی هستند به همین دلیل توانایی پرداخت هزینه‌های گزاف را برای تأمین خوراک دام ندارند.

مصطفی کنار کوهی اظهار کرد: در حال حاضر دامداران خوزستان به دلیل خشکسالی و گرانی نهاده‌ها با مشکل تغذیه دام‌ها روبه‌رو هستند؛ ۸۰ درصد دامداران استان سنتی و به همین دلیل توانایی پرداخت هزینه‌های گزاف را برای تأمین خوراک دام ندارند و به سمت تغذیه نامرتب روی آورده و این مورد اصل دامداری و کیفیت تولید محصولات را تحت شعاع قرار می‌دهد.

وی با اشاره به اینکه خشکسالی و تنش آبی برای سال آینده نیز پیش‌بینی می‌شود، افزود: مثلاً گاومیش نیاز به آب شیرین دارد و زمان بروز تنش آبی برای رسیدن به آب وارد پساب کشاورزی می‌شود که آلودگی‌های مختلف و انواع بیماری را دارد که در نتیجه دامداران با تلفات روبه‌رو می‌شوند.

مدیرکل دامپزشکی خوزستان تصریح کرد: تفاله نیشکر هرچند دارای ارزش غذایی بالایی نیست ولی به عنوان خوراک دام برای گاومیش‌ها استفاده می‌شد که حالا کمبود آن در خوزستان گزارش شده و گویا در استان‌های دیگر نیز از تفاله نیشکر خوزستان استفاده می‌شود.

کنار کوهی با اشاره به اینکه در گذشته هزینه حمله کامیون تفاله نیشکر برای دامداران نهایتاً ۲۶۰ هزار تومان بوده که حالا به یک میلیون و ۶۰۰ هزار تومان افزایش پیدا کرده ادامه داد: وقتی دامداران از تأمین

به گفته مدیر عامل اتحادیه دام سبک، وظیفه دولت خرید حمایتی و عرضه به مردم است، چنانچه قرار است ۴۵ تا ۵۰ روز بعد وجه دامداران پرداخت شود کمکی به دامدار نمی‌کند.

پشتیبانی امور دام به عنوان متولی امر در راستای تنظیم بازار و حمایت از دامدار همیشه اقدام به ذخیره سازی گوشت در سردخانه‌ها می‌کرد تا با توزیع در سطح کشور از گرانفروشی و التهابات بازار بکاهد.

بنابر تصمیمات اخیر مسئولان شرکت پشتیبانی امور دام، برای اولین بار در هفته‌های گذشته موضوع ذخیره سازی دام زنده سبک و سنگین آغاز شد که مسئولان شکل‌ها و تولیدکنندگان اعتراضاتی نسبت به این موضوع دارند.

وی با اشاره اجرای طرح تشدید نظارت‌های دامپزشکی در ایام نوروز و ماه رمضان تصریح کرد: این طرح کشوری از ۱۴ اسفند برای بازرسی از اصناف و اماکنی که نسبت به عرضه فرآورده‌های خام دامی اقدام می‌کنند، شروع شده و تا ۱۶ اردیبهشت ماه سال آینده ادامه دارد؛ ۱۳۹ نفر در قالب ۲۷ گروه سیار و سه گروه ثابت با حضور نیروهای مرتبط از جمله کارشناس بهداشتی، دامپزشکی و ناظر شرعی به صورت شبانه‌روزی بازدیدها را انجام می‌دهند.

مدیرکل دامپزشکی خوزستان گفت: به همه شهروندان این استان برای برخورد با کشتار غیرمجاز اطمینان می‌دهیم ولی از آنها نیز انتظار داریم که از این مراکز هیچ گونه خریدی نداشته باشند؛ با عرضه‌کنندگان گوشت‌های غیربهداشتی برخورد می‌کنیم ولی شهروندان هم باید بدانند که خریداری این گونه اقلام باعث بروز بیماری می‌شود.

کنار کوهی با اشاره به تشکیل ۱۴۷ پرونده و شکایت قضائی مربوط به کشتار غیرمجاز دام در یک سال اخیر خبر داد: ۲۷ هزار واحد تولید و عرضه فرآورده‌های خام دامی دارای پروانه در استان خوزستان وجود دارد که در دو روز اخیر با انجام یک هزار و ۱۵۰ مورد بازرسی از این اماکن دو واحد پلمب، چهار واحد به مراجع قضائی معرفی و ۵۰۰ کیلوگرم فرآورده فصل قابل مصرف نیز جمع‌آوری شده است.

خوراک دام عاجز باشند نسبت به فروش دام‌های مولد خود اقدام می‌کنند.

وی با اشاره به اینکه یکی از راهکارهای جبران کمبود خوراک دام علوفه‌کاری بخشی از اراضی کشاورزی است، عنوان کرد: گاومیش‌های خوزستان جزو گونه‌های اصیل و مقاوم هستند و اگر دامداران این گاومیش‌ها مورد حمایت قرار نگیرند آینده نگران‌کننده‌ای برای آنها پیش بینی می‌شود.

مدیرکل دامپزشکی خوزستان با اشاره به اینکه مناطق سمت حمیدیه و شهرهای بعد از آن و حوضه کرخه وضعیت مطلوبی ندارند و خشکسالی در سال آینده مشکلاتی را برای آنها به وجود می‌آورد، اضافه کرد: سال گذشته برای جبران تنش آبی حوضچه‌های مصنوعی برای گاومیش‌ها احداث شد که کمک خیلی خوبی به دامداران بود و امیدواریم که در سال آینده نیز این کار تکرار شود.

کنار کوهی با اشاره به اینکه حداقل کار ممکن برای کمک به دامداران سنتی استان این است که تفاله‌های نیشکر را برای مصرف آنها در همین استان اختصاص داد، یادآور شد: برای تب برفکی و PPR نهاده‌های بهداشتی لازم تأمین شده و انجام هشت میلیون نوبت ثبت واکسیناسیون رکورد خوبی برای استان بود.

نکاتی برای تغذیه مادر گوشتی با فیدرهای زنجیره ای

در اینجا نکاتی برای تغذیه مرغ مادر گوشتی با فیدرهای زنجیره ای را برای شما عنوان می کنیم.

اولین چرخه زنجیر باید در تاریکی باشد و هنگامی که خوراک در طول مسیر زنجیر در حال توزیع است چراغ ها هم برگشته و روشن شوند. مرغ های جوان به آخورک به چشم «مرغ مادر» نگاه می کنند و به طور غریزی قبل از شروع تغذیه به سمت آن می روند.

همیشه تغذیه طیور را کنترل و نظارت کنید؛ اینطوری نکات بسیاری می آموزید و مواردی دستگیرتان می شود. بعضی از فیدرهای زنجیره ای از آلام صدا یا نور برای جلب توجه طیور به هنگام شروع تغذیه استفاده می کنند. نتایج خوبی از آلام نور دیده شده اما به شرطی که در دوره پرورش و از زمانی که طیور جوجه هستند استفاده شود تا به آن عادت کنند.

به خاطر داشته باشید که در بسیاری موارد، با هزینه کردن و تلاش مرغدار در دوره پرورش طیور یکدست می شوند؛ اما با تغذیه ضعیف و نامناسب بازدهی طیور خوب نخواهد شد!

اطمینان حاصل کنید که فضای کافی برای تغذیه طیور وجود دارد. حداقل فضا برای هر پرنده باید ۱۵ سانتیمتر (۶ اینچ) باشد؛ اندکی بیشتر باشد بهتر هم هست. در گذشته حداقل فاصله ۱۲-۱۳ سانتیمتر بوده که امروزه دیگر مورد قبول نیست.

زمان توزیع خوراک در بین طیور باید زیر ۴ دقیقه باشد. بهترین زمان تاکنون در حدود ۲ دقیقه بوده است.

از موتورهای با سرعت بالا استفاده کنید ۳۶ متر/دقیقه (۱۲۰ فوت/دقیقه).

از موتورهایی با قابلیت تنظیم سرعت استفاده کنید تا به شما این امکان را بدهد که استارت نرم و آرامی داشته باشید، تعمیرات را به حداقل و طول عمر دستگاه را به حداکثر افزایش دهد.

اولین گردش موتور (دور اول) می بایست با بالاترین سرعت انجام شود تا زمان توزیع خوراک را به حداقل برساند؛ دوره های بعدی می تواند آهسته تر باشد. نکته مهم این است که جایی خالی نماند.

حداقل ۳۰ دقیقه بین قدم زدن روزانه در مرغداری و تغذیه طیور وقت بگذارید. در غیر اینصورت، مرغ ها در گوشه و اطراف به دنبال شما راه می افتند و در مرغداری توزیع یکدستی نخواهند داشت.

دام‌ها روی دست دامداران مانده است

پوریان تاکید کرد: افزایش قیمت گوشت قرمز به دلیل فضا سازی دلان و افزایش تقاضای کاذب در بازار است و در بخش تولید دام هیچ گونه کاهش تولیدی ایجاد نشده است. وی ادامه داد: طی ماه‌های گذشته به دلیل مزاد تولید، دام روی دست دامدار مانده بود و به دلیل افزایش هزینه های نگهداری و نهاده‌های دامی، ادامه تولید دام با چالش‌های جدی روبرو شده است.

رئیس شورای تامین کنندگان دام گفت: هزینه تولید یک کیلوگرم گوشت برای دامدار در بخش دام سبک بیش از ۶۵ هزار تومان تمام می شود در حالی که قیمت خرید دام از دامدار پایین تر از نرخ تمام شده است و در این شرایط این سوال مطرح است که چرا مردم باید گوشت بسیار گران تر از قیمت واقعی بخرند. طی ماه‌های گذشته به دلیل فروش دام به زیر قیمت تمام شده و افزایش هزینه نگهداری، بسیاری از دامداران به ناچار دام های مولد خود را گشتار کردند.

رئیس شورای تامین کنندگان دام گفت: افزایش قیمت گوشت قرمز به دلیل فضا سازی دلان و افزایش تقاضای کاذب در بازار است و در بخش تولید دام هیچ گونه کاهش تولیدی نداریم و طی ماه‌های گذشته به دلیل مزاد تولید، دام روی دست دامدار مانده است.

«منصور پوریان» رئیس شورای تامین کنندگان دام در گفت‌وگو با خبرنگار برنا درباره دلیل افزایش قیمت گوشت قرمز گفت: رشد قیمت گوشت قرمز غیر منطقی و به دلیل حضور دلان و واسطه‌ها در بازار ایجاد شده است. وی ادامه داد: میزان دام‌هایی که روزانه به بازار عرضه می‌شود بیش از نیاز داخلی است و تعداد زیادی از دام‌ها عرضه شده در مراکز فروش به دلیل نبود تقاضا و افزایش عرضه مجدد به دامداری‌ها باز می‌گردد.

وی افزود: در حال حاضر قیمت هر کیلو دام سبک کشتاری برای عرضه حدود ۶۱ هزار تومان و قیمت هر کیلو گوساله کشتاری ۴۰۰ کیلویی نیز امروز کاهش قیمت داشت و به نرخ ۵۵ هزار تومان عرضه شده است. علی‌رغم تولید و عرضه انبوه دام، قیمت گوشت قرمز افزایش کاذب داشته است و این موضوع هیچ ارتباطی به صادرات دام ندارد.

علت افزایش مشکلات دامداران، عدم تحویل به موقع نهاده دامی

سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری چهارمحال و بختیاری افزود: دامداران به دلیل تأخیر در تحویل نهاده دامی مجبور به خرید از بازار آزاد هستند که این مسئله مشکلات این صنف را افزایش داده است.

منزوی به تهیه و توزیع اقلام اساسی در چهارمحال و بختیاری اشاره کرد و گفت: توزیع برنج، شکر، قند، روغن و مرغ مورد نیاز استان باید در دستور کار قرار گیرد و هرچه سریع‌تر نیاز استان به صورت کامل تأمین شود.

وی با بیان اینکه شکر مورد نیاز زنبورداران، اصناف شیرینی پزی و تولیدی‌های پولکی و نبات استان در سریع‌ترین زمان ممکن توزیع شود، اظهار کرد: زمان تحویل شکر به زنبوردار مشخص نیست و این ایرادی بزرگ است.

سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری چهارمحال و بختیاری با بیان اینکه تا پایان ۱۲ اسفند ماه باید شکر مورد نیاز زنبور داران به صورت کامل توزیع شود، گفت: ۴۰۰ تن شکر به منظور توزیع در بین اتحادیه‌های شیرینی‌پزی، پولکی و نبات در نظر گرفته شده است که باید تا پایان هفته توزیع گردد.

سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری چهارمحال و بختیاری با بیان اینکه تحویل نهاده دامی سه ماه به طول می انجامد، گفت: عدم تحویل به موقع مشکلات دامداران را افزایش داده است. منزوی به فاصله زمانی در زمان ثبت نام و تحویل نهاده دامی به دامداران در چهارمحال و بختیاری اشاره کرد و ادامه داد: تحویل نهاده دامی باید ۲۰ روزه باشد اما این مهم طی سه ماه به طول می‌انجامد. وی با بیان اینکه در شهرستان بروجن تحویل نهاده دامی مشکلاتی را به وجود آورده است، مطرح کرد: تعداد دامداری‌های در نوبت تحویل نهاده دامی مشخص و علت تأخیر در تحویل نهاده دامی مشخص و رفع شود.

تسریع در تامین نقدینگی تولیدکنندگان

رئیس هیات مدیره انجمن صنفی گاوداران با اشاره به تسریع در تامین نقدینگی تولیدکنندگان گفت: تا به امروز از ۲۰ هزار میلیارد تومان تسهیلاتی که قرار بود به دامداری‌ها و مرغداری‌ها داده شود ۱۱۰۰ میلیارد تومان پرداخت شده است. احمد مقدسی در نشست خبری که به مناسب روز جهانی شیر برگزار شد، اظهار کرد: دولت تصمیم گرفت ارز ۴۲۰۰ تومانی را حذف کند و ما نیز مخالف این ارز بودیم زیرا در چند سال گذشته مشکلات بسیاری در این زمینه ایجاد شد. وی ادامه داد: قرار بر این شد که وقتی دولت ارز را حذف می‌کند نهاده‌هایی که به گاو‌داری‌ها طلب دارد پرداخت کند اما تا به امروز ۳۵ هزارتن جوی پنج استان تحویل داده نشده است. همچنین وزارت جهاد پیش از اینکه مطالبات ماه‌های قبل تولیدکنندگان را بپردازد در ۱۰ روز آرد بی‌هشت خوراک دام را با نرخ نیمایی وارد سامانه بازارگاه کرد ولی دامداران به دلیل کمبود نقدینگی توان خرید نداشتند. رئیس هیات مدیره انجمن صنفی گاوداران تصریح کرد: تا به امروز از ۲۰ هزار میلیارد تومان تسهیلاتی که قرار بود به دامداری‌ها و مرغداری‌ها داده شود ۱۱۰۰ میلیارد تومان پرداخت شده است. به گفته وی گپ تامین نقدینگی به بخش تولید آسیب بسیاری وارد می‌کند و نیاز است که دستگاه‌های مربوطه حرکت‌های جهادی در این زمینه داشته باشند تا تولید دچار ضرر نشود. مقدسی در ادامه گفت: میزان تولید شیر دام‌های کشور مطابق با میانگین کشورهای اروپایی است و مشکلی از این نظر وجود ندارد. وی در پایان گفت: یکی از شرکت‌های متعلق به سازمان تعاون روستایی نهاده دامی فروردین ماه را در سامانه بازارگاه به گاوداران فروخته است و پول آن را نیز دریافت کرده، ولی هنوز نهاده به آنها تحویل نداده است.

اصلاح نژاد راهی برای بیان دادن به کشتار جوجه‌های نر

محققین با کمک ویرایش ژن موفق شدند تا بچه موش‌های تک جنسیتی به وجود آورند آن‌ها بر این باورند که با کمک این اکتشاف قادر خواهند بود زندگی طیور را بهبود بخشند.

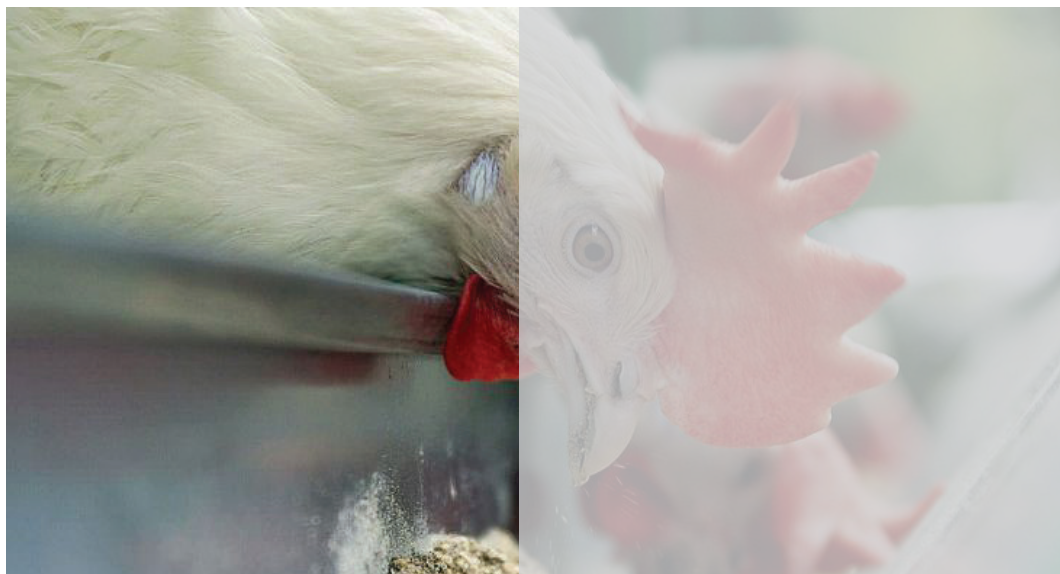
از آنجاییکه در دامپروری و مرغداری دام یا طیور ماده بیشتر مورد استفاده و کاربرد هستند این اصلاح ژن بسیار سودمند خواهد بود و دیگر شاهد کشتار طیور نر پس از به دنیا آمدن نخواهیم بود.

در این شیوه جدید، محققین تنها کمی پس از لقاح با استفاده از ژن دویخشی آن جنسیتی که نمی‌خواهند را غیرفعال می‌سازند تا آن جنسیت مطلوب رشد کند.

دکتر پیتر ایلس مدرس و سخنران ژنتیک و تولیدمثل در دانشگاه کنت در این خصوص اظهار داشت: «پیامدهای این دستیافت برای رفاه حال دام بسیار گسترده خواهد بود به شرطی که اصول اخلاقی و قانونی آن در نظر گرفته شود. سالانه بین ۴ تا ۶ میلیارد جوجه در صنایع طیور جهان کشته می‌شود. بنابراین می‌توان با استفاده از علم، کاری کرد تا پس از به دنیا آمدن جوجه‌ها و در حالی که سیستم عصبی آنها درد را می‌فهمد آنها را نکشیم.»

دانشمندان در حال حاضر در حال رای زنی با مؤسسه Roslin در ادینبرگ اسکاتلند هستند که در زمره مراکز پیشتاز دنیا در زمینه اصلاح ژنتیک دام است تا این مطالعات آزمایشی را به مرحله عمل برسانند. دولت انگلستان در حال حاضر با عملی شدن طرح اصلاح ژنتیک در بخش دام و طیور موافق است.

دسترسی خوب

برای تمامی جوجه‌ها می‌بایست فضای خالی و جای کافی برای دسترسی به خوراک وجود داشته باشد. فضایی که خوراک جوجه‌ها ارائه می‌شود می‌بایست کافی و وسیع باشد.

• احتمالاً بر روی خوراک توزیع شده بر روی فیدر نظارت داشته باشید تا مبادا خوراک به صورت غیر یکنواخت و نامساوی توزیع شده باشد که در اینصورت عملکرد و بازدهی طیور پایین خواهد آمد و جوجه‌ها برای رسیدن به خوراک یکدیگر را زخمی می‌کنند.

• به تغییرات نوری و رفتار طیور متعاقب آن اهمیت دهید.

• به منظور تأمین بهتر خوراک، چند سطل خوراک جانبی در مرغداری تعبیه کنید تا سریع‌تر خوراک رسانی را انجام دهید.

• آب آشامیدنی خنک و تازه بایستی همیشه در اختیار طیور باشد.

• همیشه سیستم آب آشامیدنی را واریسی و کنترل کنید به خصوص در روزهای گرم سال تا از تأمین آب آشامیدنی به همه گروههای طیور اطمینان حاصل کنید.

• سیستم آب آشامیدنی را به صورت گسترده و وسیعی در فضای مرغداری توزیع کنید تا از تجمع طیور ممانعت کرده باشید؛ هر چه قدر آب در دسترس‌تر باشد مصرف آب در آنها بهتر خواهد بود.

نکات کلیدی برای مدیریت آب و خوراک در مرغداری گوشتی

مدیریت آب و خوراک، در عملکرد و بازدهی مرغ‌های گوشتی بسیار اهمیت دارد. خوراک کافی و مناسب برای جوجه‌ها مواد مغذی مورد نیاز آنها را تأمین و از نوک زنی‌ها ممانعت به عمل می‌آورد؛ ضمن آن که آب آشامیدنی کافی هم به مصرف خوراک و رشد خوب کمک می‌کند. البته مسلم است که بر میزان مصرف آب و خوراک هم بایستی نظارت دقیق داشت چرا که مصرف بیش از حد آب و خوراک نیز می‌تواند خطراتی برای سلامتی طیور به دنبال داشته باشد و ضررهای مالی و خسارت برای مرغدار به بار آورد. بنابراین به منظور پیشگیری از این خسارات و تأمین کافی آب و خوراک مورد نیاز طیور بایستی نکات زیر را مورد توجه قرار دهید.

هر روز بر روی سیستم آب آشامیدنی نظارت داشته باشید:

• ارتفاع لاین آب آشامیدنی را تا حداقل ممکن برای طیور قرار دهید تا به آسانی به آن دسترسی داشته باشند با اینحال، آنقدری کوتاه نباشد که بستر طیور را خیس کند (به جدول ۱ مراجعه کنید). طیور نباید برای رسیدن به آب مجبور باشند خود را کش بدهند.

• فشار آب را به نحوی تنظیم کنید تا آب به تمام ایستگاههای آب آشامیدنی برسد و در عین حال آنقدر نباشد که آب از پستانک ها چکه کند.

• به منظور ممانعت از غیریکنواخت بودن میزان آب یا هوا گرفتن لوله های بیشتر از ۴۵ متر از دریچه های هوا در مسیر لوله ها استفاده کنید و برای از بین بردن هوای گرفته شده از فلاش های پُر فشار استفاده کنید.

• فیلترهای جرم گرفته فشار آب را می کاهد. فیلترها را به صورت هفتگی چک کنید.

در طول پرورش

سطح پستانک تا چشم ها پشت و کمر جوجه ها به هنگام نوشیدن با زمین زاویه ۳۵-۴۵ درجه بسازد.

طیور بالغ

پستانک کمی بالاتر از سر پرنده پشت و کمر طیور به هنگام نوشیدن با زمین زاویه ۷۵-۸۵ درجه بسازد.

روزانه دسترسی طیور را واریسی کنید!

به منظور تعبیه درست و دقیق سیستم های آب آشامیدنی و فیدر با سازنده مشورت کنید.

• فیدر را به نحوی تنظیم کنید که کمترین میزان سرریز و بهترین دسترسی را داشته باشد. ارتفاع فیدر می بایست با کمر طیور هم سطح باشد.

• اجازه دهید تا طیور کاملاً سطح فیدر را از خوراک پاک کنند و کمترین میزان هدررفت خوراک را داشته باشند. به خوبی نظارت داشته باشید تا به موقع فیدر را از خوراک پُر کنید.

جدول 1 - ارتفاع لاین آب آشامیدنی

سطح پستانک تا چشم ها

پشت و کمر جوجه ها به هنگام نوشیدن با زمین زاویه 35-45 درجه بسازد.

در طول پرورش

پستانک کمی بالاتر از سر پرنده

طیور بالغ

پشت و کمر طیور به هنگام نوشیدن با زمین زاویه 75-85 درجه بسازد.

مراقبت و پیشگیری بهتر از درمان

مراقبت جدی و پیگیری های منظم باعث حفظ تجهیزات و کارایی بهتر سیستم ها می شود و از خرابی آنها و هزینه های متعاقب پیشگیری می کند. من جمله این مراقبت ها :

- در مرغداری مرتب راه بروید و سرکشی کنید
- همیشه فهرست موجودی لوازم یدکی و جانبی را داشته باشید.
- بر اساس توصیه سازنده چک لیستی برای تعمیرات لازم داشته باشید.
- سوابق تعمیر و نگهداری را داشته باشید.
- در زمان مابین گله های جدید تمام آب آشامیدنی در لوله ها را خالی و تمیز کنید.

تجهیزات اورژانسی لازم را تهیه کنید

به خصوص در مناطق دورافتاده حتماً تجهیزات لازم جهت شرایط اورژانسی و اضطراری را تهیه کنید. حداقل تا ۵ روز برای طیور خوراک در دسترس داشته باشید و در سطل های محکم نگهداری کنید تا از آفات و حشرات دور باشد. آب آشامیدنی تا حداقل ۲۴ ساعت پس از قطعی آب ذخیره داشته باشید و در فضایی خنک و بسته نگه دارید.

تجهیزات جانبی مورد نیاز جوجه ها به محض ورود به مرغداری

وقتی جوجه ها به مرغداری آورده می شوند مدتی طول می کشد تا با محیط آشنا شوند و بدانند که چگونه از سیستم های اتوماتیک استفاده کنند. بنابراین با ورود جوجه ها به مرغداری ۲۵ درصد از سطح زمین را با کاغذ بپوشانید و بر روی آن خوراک بپاشید و آبخوری های اضافه تر (۶ آبخوری به ازای ۱۰۰۰ جوجه) تعبیه کنید. به محض اینکه جوجه ها یاد گرفتند که از فیدرها و آبخوری ها استفاده کنند (معمولاً بین روزهای دوم تا چهارم) کم کم تجهیزات اضافه را حذف کنید.

در روزهای گرم سال بیشتر بر روی طیور نظارت و دقت داشته باشید!

در دمای بالا و در روزهای گرم سال آب تازه و به مقدار کافی بسیار مهم است. پرند ها آبی که زیادی گرم باشد را نمی خورند بنابراین لاین آب را در معرض نور خورشید قرار ندهید و مرتب فلاش لوله ها را بزنید.

با بالا رفتن دما همانطور که مصرف آب در طیور بیشتر می شود، مصرف خوراک پایین می آید. از آنجائیکه ضریب تبدیل خوراک تغییر می کند مراقب مقدار خوراک در روزهای گرم باشید تا از استرس گرمایی در طیور و متعاقباً مرگ و میر آنها پیشگیری کرده باشید.

بر روی مصرف آب و خوراک نظارت داشته باشید

نظارت بر روی مقدار مصرف آب و خوراک در طیور ضمن آن که به شما در مورد سلامت طیور و عملکرد و بازدهی آنها اطلاعات لازم را می دهد در مورد خرابی یا نقص در سیستم فیدر و لاین آب آشامیدنی هم شما را مطلع می سازد.

• در صورت امکان، به سیستم های خودکار آلارم های هشدار دهنده وصل کنید.

• میزان آب مصرفی را با سنجش گر بسنجید. برای هر کدام از مرغداری ها جداگانه ابزار سنجش بگذارید تا با مقایسه متوجه سلامت گله شوید.

• نسبت مصرف آب به خوراک را نظارت کنید.

تولید مرغ از نیاز کشور پیشی گرفت

این فعال صنفی با بیان اینکه با حمل مرغ از استان‌های پر تولید به استان‌هایی که به این کالا نیاز دارند می‌توان به راحتی بازار آن را تنظیم کرد، افزود: در حال حاضر در سطح کشور قیمت مرغ جز چند استان زیر نرخ مصوب است.

وی با بیان اینکه این وضعیت در حدود یکماه اخیر ادامه داشته است، گفت: علت این مسأله میزان بالای تولید و تولید بیش از نیاز کشور است.

اسدالله نژاد گفت: این مازاد تولید برای ماه‌های بهمن، اسفند و فروردین نیز وجود دارد بنابراین اگر شرایط بازار به همین صورت باشد باید صادرات مرغ با وضع تعرفه آزاد شود و انجام بگیرد چرا که در صورت تداوم وضعیت فعلی تولیدکنندگان به شدت زیان می‌کنند و تولید آسیب می‌بیند.

مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی از کاهش قیمت مرغ به زیر نرخ مصوب در بسیاری از استانها خبر داد و گفت: دولت باید توزیع مرغ منجمد را متوقف کند.

حبیب اسدالله نژاد با بیان اینکه با توجه به وضعیت تولید و عرضه مرغ به نظر می‌آید با ثبات‌ترین بازار شب عید مربوط به این کالا باشد، گفت: پیش بینی می‌شود قیمت مرغ در ایام شب عید حول و حوش نرخ مصوب آن باشد و کمبودی در بازار نخواهیم داشت. وی با انتقاد از تداوم سیاست توزیع مرغ منجمد برای تنظیم بازار افزود: علی‌رغم اینکه قیمت مرغ در برخی استان‌ها کاهش زیادی داشته و به زیر نرخ مصوب رسیده متأسفانه عرضه مرغ منجمد در آنجا همچنان ادامه دارد و این روند منجر به زیان تولیدکنندگان شده است. اسدالله نژاد با اشاره به افزایش قیمت دارو، جوجه یک روزه و پشت بارنامه گفت: افزایش هزینه‌های تولید منجر به بالا رفتن قیمت تمام شده می‌شود در حالی که نرخ مرغ در بازار به زیر قیمت مصوب رسیده و ما مکاتبه‌ای با مسئولان وزارت جهاد کشاورزی داشتیم و از آنان خواستیم عرضه مرغ منجمد را متوقف کنند و امیدواریم این اتفاق به زودی رخ دهد.

گلایه دامداران یزد از کمبود خوراک دام مراتع خشک و گوسفندان گرسنه

با این اوصاف برخی دام را به طور مستقیم کشتار نمی‌کنند و بعد از پرورش وارد بازار مصرف می‌کنند اما آنها هم از وضعیت پرورش راضی نیستند، از کمبود خوراک دام می‌نالند، تلف شدن گوسفندانشان از گرسنگی و شاید کیفیت نامطلوب خوراک آنها را در این مسیر خسته کرده است.

پایین بودن سهمیه و مراتع خشک

یکی از دامداران یزدی در این زمینه در گفتگو با خبرنگار مهر با اشاره به هزینه‌های گزاف خرید خوراک دام گفت: سهمیه خوراک دام سبکی که جهاد کشاورزی برای دامداران پرداخت می‌کند اصلاً برای گوسفندان کفایت نمی‌کند و ما باید خوراک را آزاد بخریم که اصلاً مقرون به صرفه نیست. هر کیلوگرم خوراک گوسفند یارانه‌ای ۳۷۰۰ تومان و در بازار آزاد ۷۸۰۰ تومان عرضه می‌شود یعنی کمبود خوراک را باید با تقریباً دو برابر قیمت جبران کنیم در صورتی که همین دام در استان‌های دیگر با خوراک یارانه‌ای و پوشش گیاهی منطقه پرورش پیدا می‌کنند اما با قیمت گزاف در بازار استان به فروش می‌رسد.

خوراک دام مدت‌های مدیدی است که دامداران یزد را دچار مشکلات جدی کرده و کمبود آن، دامپروری یزد را تحت تاثیر قرار داده و مراتع خشک موجود هم دردی از آنها دوا نمی‌کند.

خشک شدن مراتع و کاهش پوشش گیاهی اراضی استان تأثیرات سوء مستقیم و غیرمستقیم بر زندگی یزدی‌ها گذاشته که یکی از این اثرات، کمبود خوراک دام و ناتوانی دامداران برای خرید خوراک‌های وارداتی است که تازه از کیفیت آن هم راضی نیستند.

دامداری در یزد بیشتر در قالب پرورش دام سنگین و مرغ تعریف شده زیرا در سایر موارد ظرفیت و امکانات برای پرورش طبیعی دام در استان وجود ندارد و گاهی به دلیل گرانی هزینه‌های پرورش، مقرون به صرفه نیست.

استان یزد دام سبک خود را بیشتر از استان‌های همجوار به ویژه فارس تأمین می‌کند زیرا عمده گوشت مصرفی یزدی‌ها با مزاج خشک و سرد کویبر، گوشت گوسفند است از این رو عمده گوشت مورد نیاز استان وارداتی است.

مقرون به صرفه نبودن پرورش گوسفند در یزد

این دامدار بیان کرد: به طور معمول، پرورش دام سبک در استان مقرون به صرفه نیست و بسیاری از دامداران در کنار دام سنگین خود، چند رأس دام سبک را نگهداری می‌کنند و شاید ثبت آنها در سامانه برای دریافت خوراک صرف نکند از این رو اصلاً خوراکی بابت تغذیه گوسفندان نمی‌گیرند و آن را به صورت آزاد خریداری می‌کنند.

پرورش دام سبک در استان مقرون به صرفه نیست و بسیاری از دامداران در کنار دام سنگین، چند رأس دام سبک نگهداری می‌کنند و شاید ثبت آنها در سامانه برای دریافت خوراک صرف نکند از این رو اصلاً خوراکی بابت تغذیه گوسفندان نمی‌گیرند و آن را به صورت آزاد خریداری می‌کنند.

وی با تأکید بر اینکه نگهداری و پرورش گوسفند در یزد به دلیل مراتع خشک و بی آب و علف مقرون به صرفه نیست، خواستار حمایت بیشتر مسئولان از دامداران برای توسعه پرورش دام سبک و کاهش تقاضا برای تأمین آن از خارج از استان شد.

به گفته زارع زاده، توزیع خوراک در استان‌های مختلف باید بر اساس شرایط اقلیمی صورت گیرد، به طور مثال سهمیه خوراک برای پرورش دام در استانی با مراتع سرسبز با بیابان‌های یزد باید متفاوت باشد.

معاون بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان یزد در این زمینه در گفتگو با خبرنگار مهر با اشاره به توزیع سالانه یک میلیون تن نهاده دامی یارانه‌دار برای پرورش دام و طیور در استان، سهمیه اختصاصی واحدهای پرورش دام سبک و سنگین را بر اساس تعداد رأس ثبت شده در سامانه هویت گذاری شده مرکز اصلاح نژاد کشور عنوان کرد.

رضا میردهقان ادامه داد: پرورش دام در استان یزد با توجه به خشک بودن مراتع و نبود خوراک طبیعی برای دام کار دشواری است اما ما برای تأمین گوشت مورد نیاز مردم و ارزان تر شدن قیمت تمام شده نسبت به وارد کردن دام از استان‌های دیگر، نسبت به پرورش اقدام کرده‌ایم و انتظار داریم حمایت بیشتری صورت گیرد.

وی با بیان اینکه نیمی از خوراک گوسفندان را به صورت آزاد یا از پسماندهای غذاهای خانگی تأمین می‌کند، ادامه داد: گاهی اوقات دامداران مجبورند خوراکی را به دام بدهند که می‌دانند در رشدش تأثیری ندارد اما نمی‌توانند حیوان زبان بسته را گرسنه نگه دارند.

این دامدار افزود: هر کیلوگرم خوراک گوسفند یارانه‌ای ۳۷۰۰ تومان و در بازار آزاد ۷۸۰۰ تومان عرضه می‌شود یعنی کمبود خوراک را باید با تقریباً دو برابر قیمت جبران کنیم در صورتی که همین دام در استان‌های دیگر با خوراک یارانه‌ای و پوشش گیاهی منطقه پرورش پیدا می‌کنند اما با قیمت گزاف در بازار استان به فروش می‌رسد اما در مقابل از دامدار یزدی حمایتی صورت نمی‌گیرد.

ضرورت نظارت بر مراکز تولید خوراک دام

یکی دیگر از دامداران یزدی در گفتگو با خبرنگار مهر با بیان اینکه نظارت بر واحدهای تولید خوراک دام دائمی نیست، ادامه داد: به نظر می‌رسد که نهاده‌هایی که برای تولید خوراک در اختیار واحدهای تولیدکننده قرار می‌گیرد، به درستی استفاده نمی‌شود و کیفیت خوراک خوب نیست.

رضا زارع زاده ادامه داد: امسال مرگ و میر دام در برخی از روستاهای استان افزایش یافته و برخی علت آن را گران شدن نهاده و خوراک و بی کیفیت بودن خوراکی که در اختیار دامداران قرار می‌گیرد، می‌داند.

وی افزود: سازمان جهاد کشاورزی باید با در اختیار قرار دادن نهاده‌های یارانه‌ای در اختیار شرکت‌های تولید کننده خوراک، بر کیفیت آن نظارت کنند و نهاده‌ها به بهترین نحو به خوراک تبدیل شود تا دامداران بیش از این متضرر نشوند.

تولید سالانه یک میلیون تن نهاده دامی در استان

غیب اللهی درباره کیفیت خوراک دام در استان نیز گفت: ممکن است گلابه‌هایی درباره کیفیت خوراک مطرح باشد اما نهاده‌هایی که در استان برای واحدهای تولید خوراک توزیع می‌شود، در شرکت‌های مختلف توزیع می‌شود از این‌رو دامداران در صورت عدم رضایت می‌توانند ضمن اعلام ناراضی، خوراک خود را از واحدهای دیگر تأمین کنند.

وی ادامه داد: این در حالی است که مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان‌ها متولی نظارت بر مراحل تبدیل نهاده به خوراک دام هستند و هر دامداری که ناراضی بود می‌تواند اعتراض خود را به جهاد کشاورزی اعلام کند تا مورد رسیدگی قرار گیرد.

غیب اللهی درباره تلفات دام در اثر کیفیت پایین خوراک نیز گفت: تاکنون شیوع مرگ و میر گوسفندان در استان گزارش نشده هر چند تلف شدن تعدادی دام طبیعی است و ممکن است در اثر بیماری و عوامل دیگری باشد که به خوراک ارتباطی ندارند.

پرورش دام در استان کویری یزد کار دشواری است اما ناشدنی نیست و دامداران تلاش می‌کنند که با این کار هر چند با مشقت، نیاز گوشت مصرفی را با قیمت پایین‌تر تأمین کنند اما انتظار دارند که مسئولان بین استان‌هایی که امکان تغذیه طبیعی دارند نسبت به استان‌هایی که مراتع خشکی دارند تفاوت قائل شده و سهمیه بیشتری برای دامداران استان کویری یزد در نظر بگیرند.

مهدی غیب اللهی افزود: همه دامداران چه دام سبک و چه دام سنگین باید تعداد رأس دام خود را در این سامانه ثبت کنند تا مشمول دریافت خوراک یارانه‌ای شوند در غیر این صورت دامی که نگهداری می‌کنند، مشمول دریافت خوراک نشده و قاچاق تلقی می‌شود.

وی با تأکید بر اینکه دامداری که تعداد دام‌های خود را در این سامانه ثبت نکرده‌اند نباید هیچ‌گونه انتظاری بابت نهاده و خوراک داشته باشند، ادامه داد: در حال حاضر نزدیک به ۷۰۰ هزار رأس دام سبک و نزدیک به ۱۲۰ هزار رأس دام سنگین در استان پرورش می‌یابد.

سهمیه خوراک دام سبک و سنگین

معاون بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان یزد گفت: به ازای هر رأس دام سنگین صنعتی در سراسر کشور روزانه ۲۷۰۰ گرم ذرت، ۱۴۰۰ گرم جو و ۱۳۰۰ گرم سویا و به ازای هر رأس دام سبک ۱۰۰ گرم جو و ۵۰ گرم ذرت به صورت روزانه توزیع می‌شود و برای همه استان‌ها یکسان است.

وی، قیمت عرضه را نیز در سراسر کشور یکسان اعلام کرد و افزود: قیمت عرضه این خوراک در بازار بر اساس قیمت مصوب با ارز یارانه‌ای است که حمایت‌های لازم را از دامدار خواهد داشت.

کمبود علوفه دام سبک در تمام کشور

معاون بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان یزد درباره کمبود علوفه دام در استان اظهار داشت: نهاده اختصاص یافته به استان برای پرورش دام‌های سنگین کفایت می‌کند اما نهاده اختصاصی برای پرورش دام سبک بیش از ۴۰ درصد نیاز را تأمین نمی‌کند و این مختص استان یزد نیست و مشکلی کشوری است.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه دام سبک امکان استفاده از علوفه مرتعی را دارد، توزیع خوراک دام سبک در کشور کمتر است ضمن اینکه نهاده‌ای هم که دولت در نظر گرفته است بیشتر برای تولید شیر است و این موضوع در اولویت قرار دارد.

آماده سازی مرغداری و نگهداری از طیور در هوای گرم

هوای گرم کم کم از راه می رسد و زمان آن است که مرغداری را برای راحتی و آسایش طیور در هوای گرم آماده سازیم. بدین منظور چک کردن چند مورد در مرغداری از اهم مسائل است.

تهویه

تسمه و چرخ تسمه را چک کنید. در صورت نیاز روغن کاری کنید تا بلبرینگ خشک نشود و بهتر بتواند پروانه های فن را بچرخاند. دریچه پروانه را از گرد و خاک و جرم تمیز کنید تا کارایی آن افزایش یابد.

در مورد تهویه تونلی، بهتر است جریان هوا را بر روی ۶۰۰ تا ۷۰۰ فوت در دقیقه (۱۸۰ تا ۲۱۵ متر/دقیقه) تنظیم کنید تا جریان هوایی مناسب و یکنواخت داشته باشید.

کولرهای سلولزی

اگر کولر سلولزی خوب تمیز نگردد جریان هوا به سختی از آن عبور می کند و در نتیجه عملکرد ضعیفی خواهد داشت. برای تمیز کردن آن می توانید کمی شوینده در مخزن آب بریزید و سپس پمپ آب را به مدت ۱۵ تا ۲۰ دقیقه روشن کنید تا صفحه ها تمیز شوند. سپس مخزن را خالی و صفحه ها را با آب کم فشار آب کشی کرده و

مخزن را با آب تمیز پر کنید. پمپ و تسمه ها را چک کنید.

صفحه کلیدها

دکمه ها و کلیدها را به خوبی چک کنید. می توانید پیش از رسیدن ماههای گرم آن را تست کنید. در صورت نیاز به تعویض بهتر است حتماً این کار را انجام دهید.

فضای خارجی ساختمان

خارج از ساختمان مرغداری را وارسی کنید و هر گونه ترکیدگی لوله یا خرابی ساختمان را برطرف سازید. این شکاف ها و سوراخ ها نه تنها منجر به خروج هوای مطبوع داخل مرغداری می شود بلکه ورود جوندگان و موجودات مزاحم را آزادتر می سازد. همچنین آلارم های هشدار دهنده فارم را وارسی کنید تا ببینید که درست کار می کنند.

سیستم ترموستات و تنظیم حرارت را چک کنید.

همچنین در هوای گرم طیور آب بیشتری مصرف می کنند سیستم آب آشامیدنی را چک کنید تا مشکلی وجود نداشته باشد. آماده سازی تجهیزات برای فصول گرم باید از حدود فروردین - اردیبهشت شروع شود تا در طول دوره گرما آمادگی لازم برای بالا بردن سود آوری و بهینه سازی کیفیت زندگی طیور را داشته باشیم.

شرکت‌ها ارسال نهاده به ایران را به پس از جنگ اوکراین موکول کردند

این فعال صنفی با اشاره به پیش‌بینی رخ دادن جنگ بین روسیه و اوکراین در یک ماه گذشته، گفت: در حال حاضر این اتفاق افتاده است و باید از دولتمردان پرسیده شود که آیا تمهیداتی برای ذخایر استراتژیک انجام داده‌اند؟ به هر حال ما با شعار نمی‌توان شکم مردم را سیر کرد و طیور و دام نیاز به خوراک دارند که باید تامین شود. وی با بیان اینکه کمتر تجاری حاضر به تجارت در شرایط جنگی می‌شود، گفت: کشتیرانی و صنعت بیمه ایران تحریم هستند از این‌رو تجار ریسک صادرات به ایران را در شرایط جنگی قبول نمی‌کنند چراکه ممکن است محموله آنها مورد تهاجم طرف‌های جنگی قرار بگیرد و سرمایه آنها از بین برود. باید به این نکته نیز توجه کرد که بیمه همه خسارت‌ها را جبران نمی‌کند. بازرس اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور در پاسخ به این پرسش که آیا ذخایر استراتژیک ما کافی هستند تا از این بحران عبور کنیم؟ گفت: ذخایر داریم اما میزان آن کافی نیست چرا که تخصیص ارز و تامین ارز به کندی صورت گرفت و توان واردکنندگان دولتی و خصوصی کاهش پیدا کرد. چند تنی نهاده در بنادر وجود دارد که از آنجایی که ارز برای آن تخصیص ندهاند محموله‌ها ترخیص نشده است. شاید نیاز یک ماه آینده ما درخصوص نهاده‌های دامی تامین باشد. به گفته وی؛ مسئول تامین ذخایر استراتژیک برعهده سازمان پشتیبانی امور دام و شرکت بازرگانی دولتی است این دو نهاد مسئول کنترل تنش و تنظیم بازار نهاده‌های دامی هستند. این واردکننده نهاده دامی بایبان اینکه تولیدات نهاده‌های دامی داخلی از فروردین سال آینده به بازار می‌آیند، گفت: این احتمال وجود دارد که سال پرچالشی پیشرو داشته باشیم ماه رمضان نیز مقارن تعطیلات نوروز شده است و در این ایام میزان مصرف بالا می‌رود به همین دلیل نیاز بیشتری به کالای اساسی داریم.

بازرس اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور گفت: بسیاری از شرکت‌ها با ارسال ایمیل و فکس به ما عنوان کردند که در شرایط فعلی نمی‌توانند به قراردادهای خود عمل کنند و ارسال محموله‌ها به بعد از شرایط جنگی موکول خواهد شد. کسری لشکری، با بیان اینکه بعد از حمله روسیه به اوکراین با چالش افزایش قیمت و کندی ارسال محموله‌های نهاده‌های دامی و غلات مواجه خواهیم شد، گفت: بسیاری از شرکت‌ها با ارسال ایمیل و فکس به ما عنوان کردند که در شرایط فعلی نمی‌توانند به قراردادهای خود عمل کنند و ارسال محموله‌ها به بعد از شرایط جنگی موکول خواهد شد. وی با اشاره به نبود فصل برداشت ذرت در برزیل، تصریح کرد: ذرت مورد نیاز ما در این فصل از کشورهای روسیه، اوکراین و رومانی تامین می‌شود و از آنجایی که دو کشور از سه کشور تامین‌کننده وارد جنگ شده‌اند آنها نمی‌توانند ادعا کنند که ما وارد جنگ شده‌ایم و نمی‌توانیم به تعهدات اقتصادی خود عمل کنیم از این‌رو بدون تردید ما با چالش و کمبود نهاده ذرت در ماه آینده مواجه خواهیم شد. لشکری ادامه داد: مطابق با قوانین تجارت جهانی، در شرایط جنگی هیچ کدام از طرف‌های تجاری نمی‌تواند یکدیگر را در تنگنا قرار بدهند تا محموله‌ها مبادله شوند و از آنجایی که صادرکنندگان وارد جنگ شده‌اند هزینه سوخت و حامل‌های انرژی و به تبع آن هزینه حمل محموله از سوی کشتی بالا می‌رود و حمل بار در این شرایط برای تجار صرف اقتصادی ندارد.

قیمت گوسشت را مافیات تعیین می کند

مدیرعامل اتحادیه دام سبک گفت: تناسب بین قیمت گوشت و دام زنده وجود ندارد و وقتی قیمت دام ۴ هزار تومان گران می شود قیمت گوشت در بازار ۴۰ هزار تومان افزایش نرخ را تجربه می کند. بازار گوشت مناسبات خاص خود را دارد و از قیمت دام زنده چندان تاثیر نمی پذیرد.

افشین صدر دادرسی، با اشاره به دلیل متوقف شدن صادرات دام، گفت: بالا رفتن قیمت گوشت در بازار داخلی باعث شد که روند صادرات دام متوقف شود تا بتواند قیمت آن را در بازار داخلی تنظیم کند.

وی با بیان اینکه بین افزایش قیمت دام زنده و قیمت گوشت تناسب وجود ندارد، گفت: افزایش قیمت گوشت ناشی از عوامل بازار گوشت است و در این بازار مافیای گوشت قیمت نهایی را مشخص می کنند و ارتباطی با بازار دام زنده ندارد. قیمت دام زنده حدود ۴ تا ۵ هزار تومان بالا رفت این در حالیست که قیمت گوشت حدود ۳۰ تا ۴۰ هزار تومان افزایش قیمت پیدا کرد.

این فعال اقتصادی با اشاره به نبود نظارت نهادهای دولتی بر بازار گوشت، گفت: دولت بیشترین فشار خود را بر تولید و دامداران وارد و صادرات دامی که در دست دامدار مانده بود را متوقف کرد و این چنین تراکم دام در داخل کشور را افزایش داد.

وی در ادامه تصریح کرد: شرکت پشتیبانی امور دام وعده داده است که ضرر و زیان دامداران را متقبل می شود که امیدواریم این وعده عملی شود. اما توقف صادرات

یک بعد خارجی نیز دارد صادرکنندگان با طرف خارجی قرارداد بسته اند و این مسئله در معاملات آینده شرکت های خارجی به خصوص کشورهای حوزه خلیج فارس تاثیر خواهد گذاشت.

صدر دادرسی با انتقاد از نگاه راهبردی مسئولان کشور، تصریح کرد: نگاه مدیریتی در وزارت کشاورزی میان مدت و بلندمدت نیست و به گذران حال اتکا دارد. عدم حمایت از تولیدکنندگان گوشت کشور در میان مدت به ضرر کشور است و مسئولیت آن به عهده کسانی است که این چنین برنامه ریزی می کنند.

مدیرعامل اتحادیه دام سبک با بیان اینکه هیچ اتفاق مثبتی در زمینه توزیع نهاده های دامی نیفتاده است، گفت: وزارت کشاورزی به استناد تبصره ۲ بند ۱ مصوبه شماره ۱۵/۶۴۰/ت مورخ ۹۸ هیات وزیران وقت، مسئول تنظیم بازار نهاده های دامی شد و تا به امروز این وزارتخانه در اجرای این وظیفه موفق نبوده و هیچ نهادی پیگیر این موضوع و رفع خطاهای آن نبوده است.

وی با اشاره به بالا رفتن قیمت نهاده های دامی، افزود: قیمت ۲ نهاده اصلی وارداتی چندین برابر شده و قیمت جو از کیلویی ۱۸۰۰ تومان به کیلویی ۹۵۰۰ تومان رسیده است، همچنین قیمت یونجه کیلویی ۷۵۰۰ هزار تومان، سبوس کیلویی ۶۵۰۰ هزار تومان و کاه کیلویی ۶۵۰۰ هزار تومان شده است این افزایش نرخ نشان می دهد وزارت کشاورزی در وظیفه های که برعهده گرفته شکست خورده است.

صدر دادرسی تصریح کرد: دامداران سبک در برخی از استان ها ۲ ماه است که نهاده دامی و توزیع سهمیه دریافت نکرده اند و از دولت طلب دارند که متاسفانه وصول نمی شود. وزارت کشاورزی سهمیه نهاده تولیدکنندگان گوشت را نمی دهد اما انتظار دارد که در زمان مشخص تولیدکنندگان به آنها گوشت تحویل بدهند اما باید بگویم که این انتظار منصفانه نیست

پرورش‌دهنده نیز ساختمان‌ها و تجهیزات نیروی کار، وسایل بستر و تجهیزات محافظت‌کننده مزرعه را فراهم می‌کند و نسبت به نوسانات و یا افت قیمت محصولات مصون می‌باشد و در پایان دوره بسته به معیارهایی نظیر اضافه وزن، تلفات، ضریب تبدیل غذا و رتبه‌ای که بین سایر پرورش‌دهندگان کسب نموده و نیز بر اساس قرارداد تنظیمی مبلغی را به ازای هر قطعه پرنده تحت عنوان حق پرورش دریافت می‌کند که به طور مثال این مبلغ در حال حاضر در امریکا ۲۰ تا ۲۲ سنت به ازای هر قطعه مرغ گوشتی می‌باشد.

یکپارچه سازی زنجیره تولید

در این سیستم گسترش معمولاً به طرف تعداد کمپانی‌های کمتر اما بزرگتر صورت می‌گیرد و لذا در این سیستم تنظیم بازار کنترل بیماریها بسیار موفق است. ضمن اینکه معمولاً کمپانی‌ها در هر ایالتی تمامی موسسات از لاین گرفته تا اجداد، مادر، جوجه کشی و ... را ایجاد می‌کنند تا ضمن کاهش هزینه‌های حمل و نقل قادر به کنترل بیماریها و ایجاد قرنطینه باشند.

در کشور ما پرورش‌ها کاملاً پراکنده و بدون متولی واحد صورت می‌گیرد و نه تنها سیستم‌ها درهم ادغام نشده‌اند بلکه در برخی مناطق حتی اتحادیه‌های صنفی فعال و منسجم وجود ندارد. قراردادهای بازاریابی، قراردادهای تولید یا یکپارچگی عمودی؟

در حالیکه ویژگی‌های معاملات بازار گوشت خوک، تخم‌مرغ و ماکیان و هزینه‌های مربوط معاملات حاکی از ناکارآمد بودن بازاریابی هستند اهمیت تمهیدات همکاری عمودی جایگزین در صنایع متفاوت است. یکپارچگی عمودی مراحل پردازش و تولید در صنایع بوقلمون و تخم‌مرغ متداول‌تر است در حالیکه قراردادهای بازاریابی در صنعت گوشت خوک متداول‌تر هستند. علل این تفاوت‌ها در بخش ذیل شرح داده می‌شوند

افزایش تولید قرارداد محور و یکپارچه سازی زنجیره تامین یکی از مهمترین تغییرات در کشاورزی مدرن است.

اتخاذ و انتشار این شیوه در مناطق، کالاها و انواع مزارع متفاوت است. هزینه معامله و سایر نظریه‌های مدرن شرکت به توضیح مزایای انعقاد قرارداد و انسجام بر اتکا بازارها کمک می‌کنند.

مقایسه پرورش طیور در ایران با سایر کشورها :

امروزه در کشورهای توسعه یافته بخش‌های مختلف صنعت پرورش طیور در هم ادغام شده‌اند و با سیستمی تحت عنوان سیستم کامل پرورشی یا یکپارچه (vertical integration system) اداره می‌شوند. در این سیستم یک کمپانی یا شرکت، تمامی مراحل تولید را فرماندهی و کنترل می‌کند. این سیستم شامل دو بخش است:

الف) کمپانی‌ها

ب) پرورش دهنده‌ها

کمپانی، جوجه یکروزه، خوراک، دارو، مکمل، تکنسین‌های سرویس‌دهنده، تمهیدات تحویل جوجه و تخلیه جوجه از سالن را فراهم می‌کند. همچنین ریسک و خطرات نوسان در قیمت را به عهده می‌گیرد.

هزینه و زمان نیز متفاوت می‌باشد. مثلاً برای صادرات بایستی انبار سردخانه، سیستم حمل و نقل بین‌المللی داشته باشیم که هزینه‌ای کلان دارد و بحث صنعت‌های دیگری را در زنجیره تولید صنعت مرغداری پیش می‌کشد.

شرکت‌های زنجیره‌ای تشکیل شده است از چندین رشته مختلف که با هم در ایجاد یک زنجیره تولید با کمترین دخالت واسطه و در نتیجه قیمت مطلوب و البته کنترل بهتر ایجاد شده‌اند.

تغییرات ساختاری در پرورش دام و طیور :

بخش ماکیان تغییر سریعی را در انعقاد قرارداد در طول دهه ۱۹۵۰ داشت و از ۵ درصد در سال ۱۹۵۰ تا ۹۰ درصد در سال ۱۹۹۵ افزایش یافت. این تغییر همزمان با تغییر حاصل از تولید مزارع کوچک بود که در آن بیشتر مزارع، جوجه پرورش می‌دادند.

پری و دیگران در دهه ۱۹۴۰ با انجام پژوهش کشاورزی تکنولوژی‌های جدیدی را وارد صنعت ماکیان کردند. تغذیه بهتر، کنترل بیماری‌ها، مدیریت بهتر ماکیان محبوس فرآیندهایی که آمیزش صحیحی را به دنبال داشتند از جمله فعالیت‌های انجام شده برای حمایت از تکامل قرارداد و تولید ماکیان در محیط بسته بود.

نکته این است که هر یک از عناصر فهرست شده ژنتیک، تغذیه، کنترل بیماری، مدیریت فضای بسته و... نشانه تکامل تولید ماکیان است. تغییر در ساختار سازمانی نمی‌تواند بدون آنها صورت گیرد. تلاش‌ها برای تغییر ویژگی‌های ژنتیکی جوجه‌ها و توسعه ترکیب غذایی بهتر برای تغییر سیستم تولید بر پایه فضای بسته انجام شده‌اند.

حیوانات مزرعه‌ای در حال رقابت در صحنه اقتصادی در جهان هستند. تعدادی از شرکت‌ها از محور اصلی دور شده‌اند و بازار قدرت آنها بیشتر و بیشتر به سمت زنجیره‌ای شدن پیش می‌رود. در یک بازار رقابتی کامل هم خریدار و هم فروشنده دارای توانایی خرید و فروش هستند و تعداد زیادی از خریداران و فروشندگان با ضمانت بازار را به طور یکنواخت توزیع کرده‌اند. اما اکنون ساختار بازار کشاورزی تغییر کرده است. تعدادی افراد اعتقاد دارند که ما شاهد سقوط این انقلاب در کشاورزی هستیم که آنها را به سمت یکپارچگی می‌برد و شرکت‌های مستقل به زودی از بین می‌روند یا کم می‌شوند.

چون در دنیای رقابتی امروز کشورهای رقیب و صاحب صنعت سعی می‌کنند تا حریفانشان از پیشرفت‌ها و تصاحب بازارهایشان و یا ضعف و مشکلاتشان آگاهی کمی داشته باشند تا قیمت سهام آنها و بازارهایشان از دستشان خارج نگردد در نتیجه ارگانهای مسئول این کشورها در ارائه چنین اطلاعاتی در کشورهایشان با احتیاط برخورد می‌کنند و سعی می‌کنند از ارائه ارقام و اعداد دقیق بخصوص در سالهای اخیر شانه خالی کنند یا این اطلاعات را در اختیار اقتصاد دانان و کارشناسان بازاری که به مراکز آماری آن کشور مراجعه کرده و پس از گرفتن مجوز ارائه اطلاعات قرار می‌دهند. آغاز زنجیره با شرکت غذایی تاپسون در سال ۱۹۶۸ شروع شد و اکنون به عنوان بزرگترین شرکت تولیدکننده محصولات پروتئینی در جهان می‌باشد ولی در صنعت مرغداری آمریکا رتبه دوم را دارد و اولین رتبه در زنجیره صنعت مرغداری آمریکا از آن شرکت پیلگریم می‌باشد که در سال ۱۹۸۴ شروع به زنجیره‌ای شدن کرد.

هدف در زنجیره‌ای شدن برای این است که با زنجیره تولید می‌توان قیمت و تولید در بازار داخلی را کنترل کرد و همچنین می‌توان تولیداتمان را به سایر کشورها صادر کنیم.

هر کدام از این دو هدف برای تولید زنجیره‌ای راهکارها و برنامه‌های مخصوص به خود را می‌خواهد که از نظر

از منابع مختلف نشئت می‌گیرند. میزان‌های زیاد بیماری و مرگ‌ومیر در میان پرندگان یافت شدند. پیشرفت‌های زیاد تکنولوژیکی در دوره کوتاه زمانی صورت گرفتند. هماهنگی کم‌فروش بین تولیدکنندگان و خریداران منجر به تغییر جهت گسترده بازار شد. زبان‌های زیاد صنعت در سال ۱۹۵۹ و ۱۹۶۱ شامل تولید بیش از حد و کاهش قیمت پرند زنده منجر به خروج شرکت‌های مواد غذایی و تولیدکنندگان تخم‌پرنده از صنایع جوجه‌گوشتی و شتر مرغ شد. تغییرات گسترده در شرایط رقابت‌پذیری و دستاوردها در همه مراحل تولید در دهه ۱۹۶۰ و تورم ایجاد شده توسط اپک در دهه ۱۹۷۰ ناپایداری‌های بیشتری را ایجاد کردند.

در اواخر دوره ۱۹۵۰ و اوایل دهه ۱۹۶۰ ناپایداری در صنعت جوجه‌گوشتی منجر به سهیم شدن مراکز مدیریتی در مراحل زنجیره عمودی شد. در این زمان افزایش فروش جوجه‌گوشتی هماهنگی مراحل عمودی را پیچیده کرد. پیشرفت‌ها در تکنولوژی در همه مراحل منجر به تولید بیشتر و کاهش قیمت شد. نیاز بیشتر برای پژوهش و توسعه محصول جدید نیاز برای سرمایه را با دوره‌های نوسان قیمت افزایش داد.

عدم گفتگو با خریداران جوجه‌های گوشتی و تاکید بر ذخیره‌سازی و نگهداری جوجه‌گوشتی منجر به افت بازارها شد. شرکت‌های مواد غذایی شروع به گفتگو با عمده‌فروشان و خرده‌فروشان و خرید تجهیزات کردند. در نتیجه تصمیم‌گیری مربوط به تولید با دانش برتر خرده‌فروشان در زمینه عادات خرید و ترجیحات مشتری افزایش یافت.

در صنعت گوشت خوک منابع ناپایداری شامل مقررات دولت و مقررات محیطی وجود دارد. در سال‌های اخیر قیمت‌های خوک‌پروراری بر تغییرات تولید خوک‌پروراری حساس‌تر شدند. نیاز به گوشت خوک‌پروراری انعطاف‌ناپذیرتر شده است و قیمت‌ها را متغییر کرده است. انعطاف‌پذیری نیاز به عوامل تولید ارزش مطلق کمتری خواهد داشت زمانی که سهم هزینه تولید آن کمتر می‌شود. در نتیجه افزایش در نسبت گوشت‌خوکی که به شکل پخته مصرف می‌شود منجر به انعطاف‌پذیری نیاز قیمت کمتر می‌شود. زمانی که گوشت خوک با سایر خدمات و کالاها بسته‌بندی می‌شود درصد قیمت گوشت خوک بین سال‌های ۱۹۹۰ و ۲۰۰۰ از ۵۵ تا ۶۹ درصد افزایش یافت.

منبع دیگر ناپایداری در صنعت گوشت خوک محیط رقابت‌ناپذیری است که شرکت‌ها در آن فعالیت

• در صنعت طیور، جهت جریان زنجیره شامل (اجداد، مادر، جوجه گوشتی، کشتارگاه، بسته بندی، قطعه‌بندی، مصرف‌کنندگان) می‌باشد

صنعت طیور تقریباً در سال ۱۹۶۰ شروع به زنجیره‌ای شدن کرده است چندین عامل در این امر همکاری و شرکت داشته‌اند. اول اینکه به طور نسبی چرخه مولد جوجه‌ها کوتاه، (۵) ماهه است و تغییرات بیولوژیکی مثل تغییرات ژنتیکی می‌تواند به سرعت ساخته شود. این امر به مدیر کمک می‌کند که قیمت‌ها را کاهش دهد و همچنین به محصولات شخصی و مصرف‌کنندگان کمک می‌کند. دو مرحله از تولیدات طیور (جوجه‌گوشتی و پرورش) نسبت به دام‌های دیگر خیلی کوتاهتر است و سرمایه گذاری بر روی صنعت طیور میل به متخصص شدن کرده است.

تعدادی از شرکت‌های طیور موفقیت‌هایی را در گسترش کالاهایشان برای مصرف‌کنندگان به دست آورده‌اند. آنها همچنین اصلاحاتی جدید در مورد تولیدات خط به دست آورده‌اند. تولیدات جوجه خیلی مشتاقانه مورد رضایت مصرف‌کنندگان بوده است چه در زنجیره غذایی سریع و چه در خواروبار فروشی‌ها مورد رضایت همه افراد قرار گرفته است.

با سازماندهی بخش‌های طیور احتیاجات بین فرد ادغام کننده و فرد پرورش‌دهنده را تضمین به تولید می‌کند. پرورش‌دهنده زمین، ساختمانها، تاسیسات و تجهیزات را فراهم می‌کند و فرد ادغام کننده هم غذا و پرند و خیلی چیزهای دیگر را فراهم می‌کند. این ابتکار خطراتی را برای پرورش‌دهنده فراهم می‌کند. اما روی هم رفته خطری که پرورش‌دهنده را تهدید می‌کند به پتانسیل‌های بزرگتر مربوط می‌شود تا نسبت به سود نرمال.

درهای تازه ای را به سوی مدیران SCM می‌گشاید و رسیدن به ماموریت‌های قدیمی را از مسیرهای جدید میسر می‌سازد. SCM در مجموع موجب توسعه نقش بسیاری از افراد و سازمان‌ها می‌شود.

مدیریت زنجیره تامین نگرش به زنجیره تامین پویا بوده که این نگرش با افزایش فشارهای رقابتی و گذر زمان تغییر می‌کند.

ناپایداری و دستاوردهای عمودی :

در بازارهایی با ویژگی مهم سرمایه افزایش سطوح ناپایداری منجر به شیوه‌های هماهنگی می‌شوند که کنترل بیشتری را بر کاربردهای فرد یکپارچه‌دهنده دارند. ناپایداری در طول دوره‌های تغییرات گسترده در ساختار و هماهنگی عمودی در ماکیان و صنایع تخم‌مرغ

دیدگاه‌های مهم به زنجیره تامین

۱- بخشی:

در اکثر شرکت‌ها چنین دیدگاهی وجود دارد. وجود ساختار بخشی برای توسعه نگرش زنجیره تامین لازم است. به عنوان مثال، در کارخانه تولیدی حوزه هایکارکردی، تامین، عملیات، مهندسی و توزیع قابل شناسایی است. در چنین سازمانهایی هر واحد خودمختاری زیادی داشته و ارتباط بین بخش‌های مختلف کم می‌باشد. و تداخل کاری بین بخش‌ها به حداقل می‌رسد.

۲- تدارکات:

در بسیاری از شرکت‌های تولیدی و خدماتی، مواد اولیه جزء اصلی هزینه‌ای محسوب می‌شوند. یک تفکر به منظور بهبود این فرایند این است که بر قسمتی تمرکز کنیم که هزینه بیشتری را ایجاد می‌کند.

هزینه‌های سنگین تامین مواد و خدمات از خارج شرکت، این حوزه را به هدفی مناسب جهت کاهش هزینه‌ها تبدیل کرده است.

این نگرش موجب یکپارچگی بیشتر با تامین‌کنندگان می‌گردد. و در روابط بین خریدار و فروشنده به کارگیری این دیدگاه منجر به کاهش قیمت می‌شود و سود از یک طرف به طرف دیگر انتقال می‌یابد بدون اینکه تاثیری در بهبود عملیات کل زنجیره بگذارد.

۳- لجستیک:

ایده اصلی در این دیدگاه، ارتباط شبکه‌ای شرکت‌ها با یکدیگر می‌باشد. لجستیک دو فعالیت مهم حمل و نقل و انبار را در بر می‌گیرد. انتقال فیزیکی مواد در مراحل مختلف زنجیره از نظر اقتصادی اهمیت زیادی دارد.

لجستیک بخشی از فرآیند زنجیره‌تأمین است که کارایی و اثربخشی جریان، انبار مواد، خدمات و اطلاعات مربوطه را از نقطه آغازین تا نقطه مصرف مشتریان، مدیریت، اجرا و کنترل می‌کند به نحوی که نیاز مشتریان تامین گردد. دیدگاه لجستیک برخلاف تدارکات می‌خواهد کارکردهایی مثل انبارهای اتوماتیک، مراکز توزیع و شبکه‌های حمل و نقل با هدف کاهش هزینه‌ها تعریف شود.

۴- اطلاعات:

ارتباطات داخل شرکت و همچنین ارتباطات زنجیره با استفاده از تیم‌های اطلاعاتی و کامپیوتری بهبود می‌یابد. با بهره‌گیری از اطلاعات، بهبودهای قابل ملاحظه‌ای در عملکرد زنجیره تامین ایجاد می‌گردد.

می‌کنند. پردازش‌گرها در محیطی رقابت می‌کنند که در آن قیمت‌گذاری توسط یک شرکت می‌تواند نتیجه رقابت شرکت دیگر را تحت تاثیر قرار دهد و نتایجی برای تامین‌کنندگان آن شرکت دارد. دستاوردهای عمودی و هماهنگی تولید و پردازش از طریق قراردادهای تولید درصنعت گوشت خوک متداول تر شده است. اسمیت فیلد پس از ۵۰ سال کاهش در قیمت خوک‌پروری در پاییز سال ۱۹۹۸ دو تولیدکننده مهم خوک‌پروری را با قراردادهای بازاریابی خریداری کرد. در سال ۲۰۰۰ شرکت استاندارد دومین تولیدکننده خوک‌پروری و سیزدهمین شرکت کشتارگاه خوک‌پروری را کسب کرد.

امروزه، سازندگان به جای رقابت بر روی محصول و کیفیت آن، بیشتر بر روی گردش موجودی و سرعت ورود محصول به بازار به رقابت می‌پردازند. مدیریت زنجیره تامین به عنوان یک عامل تعیین‌کننده توانایی در رقابت مطرح می‌شود.

زنجیره تامین به فرایندهای چرخه حیات شامل جریان فیزیکی، اطلاعاتی، مالی و دانش می‌باشد که هدفشان ارضای احتیاجات کاربر نهایی به وسیله محصولات و خدماتی است که از طریق تامین‌کنندگان متصل به هم ارائه می‌گردند.

زنجیره‌تأمین از فرایندهایی تشکیل شده است که شامل تامین صنایع، ساخت، حمل و نقل و فروش محصولات فیزیکی می‌باشد. چرخه حیات به هر دو چرخه حیات بازار و چرخه حیات مصرف می‌پردازد.

هدف زنجیره تامین ارضای نیازمندی‌های مشتری نهایی می‌باشد. اگر از دید مشتری نهایی به زنجیره بنگریم، زنجیره‌تأمینی به وجود می‌آید که در آن چندین شرکت بزرگ متصل به هم درجائیکه مشتری خرید خود را انجام می‌دهد، قراردارند.

زنجیره تامین تنها شامل جریان‌های یکطرفه و روبه جلو نیست. اکثراً جهت جریان زنجیره‌ها را از تامین‌کنندگان به مصرف‌کننده نهایی در نظر می‌گیرند. در صنعت طیور، جهت جریان زنجیره شامل (اجداد، مادر، جوجه گوشتی، کشتارگاه، بسته بندی، قطعه‌بندی، مصرف‌کنندگان) می‌باشد.

یا تعریف مدیریت زنجیره تامین: SCM طراحی، نگهداری و اجرای فرایندهای زنجیره تامین به منظور ارضای احتیاجات مصرف‌کننده نهایی است.

مدیریت زنجیره تامین (SCM) به عنوان طرحی استراتژیک برای ایجاد موفقیت در بازار رقابتی مطرح و از سویی به عنوان روشی برای سازماندهی طراحی عملیاتی معرفی می‌گردد.

از سوی دیگر، تهدیدی که بالا بیان شد می‌تواند برای شرکت به عنوان فرصتی باشد تا بتواند بر رقبا چیره شود و سهم بازار آنان را تصاحب کند. از مدیریت زنجیره تامین به عنوان یک اسلحه تهاجمی تدافعی تعبیر می‌شود. مثل سیاستی که شرکت سدپای برزیل در تامین مرغ کشور ایران دارد.

تغییرات فعالیت‌ها که تحت تاثیر عوامل داخلی و یا خارجی می‌باشد

نواقص در طراحی محصول
اطلاعات نادرست در تصمیم‌گیری
ارتباطات ضعیف میان شرکاء زنجیره تامین
شرایط ناخواسته در اثر ذهنیت سنتی.
مراحل تحلیل پروژه برای ایجاد زنجیره تامین
تشریح وضعیت موجود
ارزشیابی نقاط قوت و ضعف
توسعه چشم انداز سبز
توسعه فرآیندهای مطلوب
تهیه طرح مفهومی برای برنامه های اجرایی و عملیاتی.

• باید اقرار کنیم کماکان بحث قیمت مناسب در کنار کیفیت و خدمات دهی و پشتیبانی مناسب در بازار رقابتی حرف اول را در جذب مشتری می‌زند.

فعالیت ۱: تشریح وضعیت موجود

در این مرحله، گروه راهبران پروژه به همراه تیم طراحان زنجیره تامین مباحث و مرزهای پروژه را تعریف می‌کنند جهت استراتژیک از دیگر نکات مطروحه در این فاز است که مرز حدود پروژه را تعریف می‌کند که عبارت است از مجموعه‌ای از فرآیندهایی که در پروژه تغییر و بهبود زنجیره تامین دخیل می‌باشند و می‌تواند یک فعالیت و یا مجموعه‌ای از فعالیت‌ها باشد. مباحث به مجموعه نکاتی گفته می‌شود که در راستای راهنمایی و جهت بخشی به پروژه ها باید شفاف‌سازی گردد. بدین منظور گروه راهبران جهت تشریح پروژه به سئوالاتی کلیدی پاسخ می‌گویند. به عنوان مثال: چه عواملی باعث تاخیر می‌شوند؟ سطح کیفیت چیست؟ چگونه خود را با بهترین‌ها یا رقبا مقایسه کنیم؟

جهت استراتژیک، تدابیر زنجیره در قبال رقبا را معین می‌سازد و در پی آن، محدودیت‌ها و موانع موجود چه از لحاظ سرمایه و چه از لحاظ دانش مطرح می‌گردند.

یکی از نگرش‌های مهم در این خصوص، منعکس کردن اطلاعات به مراحل قبل از زنجیره می‌باشد. گرچه این روش نیازهای پیش بینی را در زنجیره کاهش می‌دهد ولی فقدان و یا کمبود «هوشیاری فرآیندی» از نقاط ضعف این دیدگاه است.

۵- استراتژی:

یکی از دیدگاه‌های مهم در طراحی زنجیره تامین است. در دنیای رقابتی تجارت، رقابت به جای آنکه بیشتر بر روی محصولات باشد، بر روی عملکردها و ویژگی‌های وابسته به آن است. در دیدگاه استراتژیک، مقام تغییرات زنجیره با هدف افزایش قدرت رقابت‌پذیری سازمان انجام می‌گیرد.

در فضای رقابتی، رضایت مشتری فاکتور کلیدی است. با تبیین استراتژی رقابتی به منظور برآورده‌سازی رضایت مشتریان، دیدگاه‌های دیگر نیز جهت دهی می‌شوند.

مدیریت زنجیره تامین (SCM) به عنوان یک اسلحه تهاجمی و تدافعی

دارای قواعد و اصولی است که SCM عدم توجه به آنها عواقب ناگواری را در پی خواهد داشت. مهمترین خطری که زنجیره ها با آن مواجهند از دست دادن مشتریانشان می‌باشد. مشتریان یکسان نیستند و می‌توان آنها را بر اساس نیازمندی‌هایشان و محصول مورد نیاز به بخش های مختلف تقسیم کرد. گاهی مدیران از شناسایی نیازمندی های واقعی مشتریانشان غافل می‌شوند و چون نمی‌خواهند خود را در گیر طراحی مجدد زنجیره کنند، می‌گویند: این محصول یا خدمت برای همه مناسب است و به این ترتیب نیازهای تمام بخش‌های مشتریان برآورده نخواهد شد.

پس هر زنجیره با هدف ارضای نیاز مشتریان شکل گرفته است. وقتی که یک زنجیره نتواند نیازهای آنها را برآورده سازد و از سوی دیگر، رقیبان فرصت‌هایی را در بازار پیدا می‌کنند و برای جلب مشتریان و ارضای نیاز آنها تمرکز می‌یابند و به این ترتیب این بخش بازار که غالباً سودآورترین بخش می‌باشد، از دست خواهد رفت. به علت اینکه رقیبان به جای توجه صرف به محصول فیزیکی، به محصول توسعه یافته و نیازمندی‌های مشتریان توجه داشته که باعث جلب نظر مشتریان شده‌اند. که این امر مهم در طولانی مدت موجب کاهش سهم بازار می‌گردد.

فعالیت ۴: توسعه فرآیندهای مطلوب

گروه‌های درگیر در پروژه پس از برگزاری جلسات و گفتگو در مورد چشم انداز سبز و داده‌های فعالیت‌های قبل فرآیند مطلوب را تعیین می‌کنند. فرآیندهای مطلوب با مقایسه گزینه‌های مختلف شکل می‌گیرند. هر تغییری که دارای مزایای بیشتری نسبت به معایب آن باشد، انتخاب می‌گردد. سپس گروه راهبران باید فرآیندهای مطلوب را تایید کند. در این حالت ممکن است تغییرات به چشم انداز سبز نزدیک باشد. که این امر بیانگر حرکت تدریجی به سوی آن است. حال سوال اینجاست که اگر زمانی فرآیندهای مطلوب تعیین گردید، آیا چشم انداز سبز غیرقابل استفاده خواهد شد؟ عقیده ما براین است که وجود چشم انداز سبز در کل فرآیند ضروری است. وجود چشمانداز سبز همچون یک ستاره قطبی در تمام پروژه‌های بهبود زنجیره تامین، تغییرات را جهت دهی می‌کند.

فعالیت ۵: تهیه طرح مفهومی و برنامه‌های اجرایی و عملیاتی

پس از دریافت تایید تیم راهبران پروژه، تیم‌های اجرایی برای حرکت به فاز ۲ آماده می‌شوند. این آماده‌سازی بستگی به اندازه پروژه، ریسک آن و سیاست‌های شرکت دارد.

برای وارد شدن کشور به زنجیره ارزش باید اقدامات زیر انجام شود:

در واقع این فاز در حکم جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز برای مرحله بعدی می‌باشد. مستندسازی فرآیند می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

فهرست فعالیت‌ها و قدم‌ها در فرآیند، تصمیمات مورد نیاز، مراحل، مهارت‌ها و اشخاصی که باید آن را انجام دهند. تعریف معیارهایی برای ویژگی‌های فرآیند که شامل حجم‌ها، زمان‌های مورد نیاز، زمان‌های کاری و هزینه‌ها می‌شود.

کاربران فرآیندها. بخش‌بندی مشتریان، براساس نیازمندی‌های هر کدام (چه کاربران داخل و چه خارج از زنجیره) انجام می‌شود.

جمع‌آوری داده‌ها. که شامل الگوگیری از فرآیندهای رقیب، مصاحبه و غیره می‌باشد.

فعالیت ۲: ارزشیابی نقاط قوت و ضعف وضعیت موجود

در این مرحله به ارزیابی داده‌های مرحله قبل می‌پردازیم. در این راستا می‌توانیم از ابزارهای زیر بهره‌گیریم:

توسعه معیارهای کیفی، الگوگیری از دیگر فعالیت‌ها و عملیات، مقایسه با اصول طراحی و نیز با بهترین روش‌ها، ارزش افزوده حاصله برای مشتریان.

در این مرحله طراحان، ویژگی‌هایی را تعیین می‌کنند که پروژه را به مزیت استراتژیک رهنمون می‌سازد. این ویژگی‌ها شامل بروز کردن و کاراتر کردن رویه‌های گذشته نیز می‌باشد.

فعالیت ۳: توسعه یک چشم‌انداز سبز

در بسیاری از مواقع طراحان تنها ذهن خود را به مسائل امکانپذیر و در دسترس محدود می‌کنند. اما باید بدانیم که همواره با استفاده از ابداعات و ابتکارات می‌توان رویه‌های جدیدی را در همه ابعاد یک زنجیره ایجاد کرد. تجربه و دانشی که در طول زمان بدست می‌آید بسیاری از ظرفیت‌ها را آشکار می‌سازد.

بنابراین توسعه یک استراتژی سبز توسط اصلاح‌گران و گروه طراحان اکیدا توصیه می‌گردد گرچه موانع رسیدن به این چشم‌انداز توسط تیم طراحان زنجیره تامین و تیم خط مقدم (FLT) و (DT)، تعیین می‌گردند اما این موانع نباید ما را از آزاد اندیشی در مورد این استراتژی هدف سبز باز دارد.

۱- تدوین برنامه جامع و بلند مدت صنعت مرغداری کشور

۲- تعیین زنجیره ارزش و ریز کردن نیازها

۳- تطبیق توانایی‌های داخلی با زنجیره ارزش و نیازهای صنعت مرغداری

۴- رفع تبعیض‌ها میان عرضه‌کنندگان داخلی و خارجی خدمات و تجهیزات

۵- صدور کالا و خدمات در بخش مرغداری

۶- ثبات و تداوم در سیاستها

صنعت مرغداری ایران در عطش یکپارچگی

اگر بگوییم در جهان رقابتی که در آن قرار داریم تمامی شعارهای تولیدکنندگان تغییر کرده است و بازار رقابتی باعث تغییرات بسیاری در برخورد با مشتری نیازسنجی مشتری بالا بردن کمیت و کیفیت بطور همزمان ایجاد نموده است باید اقرار کنیم کماکان بحث قیمت مناسب در کنار کیفیت و خدمات دهی و پشتیبانی مناسب در بازار رقابتی حرف اول را در جذب مشتری می زند.

در کشور ما ایران که کمی از این هیاهوها به دور مانده و کماکان سعی می نماید بازار سنتی خود را با همان سبک و سیاق قدیمی و به قول خودمانی ها حجره داری حفظ نماید تولیدکنندگان خرد بسیاری ایجاد شده اند و خواهند شد. دلالات و انحصارگران و سودگران اقتصادی در این اقتصاد بیمار جولان می دهند و هرگونه سوددهی را نشانی از لیاقت بی مثال خود بر می شمارند غافل ازاینکه این برتری و قدرت کاذب دوامی نخواهد داشت چرا که صنعت مرغداری جهان در تئوریهای جدید خود به نتایج اقتصادی جدیدی رسیده است و نوید آن را میدهد که هیولاهای صنعت مرغداری جهان در راه هستند و در صورت جهانی نیاندیشیدن مدیران ارشد و جهانی مدیریت نکردن تولیدکنندگان داخلی شعارهای افزایش تولید بالا بردن کیفیت تولید تسخیر بازارهای منطقه و تقویت اقتصادی برخاسته شده از درآمد نفت تنها جویباری می شوند که در دور تسلسل خود در جا خواهند زد و نتیجه ای جز تبخیر تولیدات محصولات مرغداری حاصل آن نخواهد بود. تولید کنندگان و عرضه کنندگان عمده ایرانی که به صورت سنتی در بازارهای انحصاری فعالیت می کنند صرفا در مدت زمانی کوتاه جوابگوی تقاضای بازار هستند و باید آگاه باشند این بازار انحصاری در جهان رقابتی دیگر جایگاهی ندارد و آن روزی که اقتصاد کشور قصد ورود به بازارهای جهانی را داشته باشد درب بازارهای رقابتی باز می شوند و آن هیولاها وارد کشور می شوند. کشوری که شاید تولیدکنندگان در آن زمان خود را برای مقابله با هیولاها و مبارزه تعیین استراتژی برتر و شطرنج فروش محصولات آماده نکرده باشند.

در نحوه حرکت مهره دارد که این تعاون و همبستگی در زنجیره تولید ایران Integration های زنجیره تولید با همان یکپارچگی در حال حاضر بسیار کم رنگ و یا حتی بی رنگ است و حتی آن دسته از کسانی که در این مسیر قدمهایی را برداشته اند یا هنوز تفکر مدیریت این سیستم را نداشته اند و یا به علت عدم حمایت از تفکراتشان تنها نامی از آنها به صورت خاکستری در ذهنها مانده است.

در کشور ما تغییر در سیستم مدیریت آنچه در بین کوچکترین واحد تولید و یا خدماتی تا در بین متولیان آن سخت به نظر می رسد و اصرار بر ادامه روند گذشته همچنان وجود دارد. ورود به بازارهای جهانی مشکلات و اتفاقات بسیاری را برای تولیدکنندگان خرد و دم‌غنیمت شمار ایجاد می نماید. آنهایی که تنها سرمایه خود را اندوخته کرده اند و جهت استفاده از آن درست نمی اندیشند و سرمایه خود را تنها خرج حفظ لوگو و یا برند تجاری خود می نمایند و هیچ ایده جدید مدیریتی و یا تولیدی برای ارتقا آن ندارند مگر آنکه یک سفر خارجی به آنها ایده ای بدهد که تولید عین آن را در کشور نوآوری بدانند و نه یک تقلید با شهامت و مسلما آنچه ما را با تقلید در ایران برتر نماید نمی تواند در همان کشور صاحب ایده، نشانی از برتری ما باشد.

یکی از مشکلات ما که دامنگیر صنعت مرغداری نیز هست تعدد تولیدکنندگان خرد داخلی و حذف اندک اندک تولیدکنندگان بزرگ می باشد. ما نباید در این اندیشه باشیم که چه تعداد تولیدکننده داریم بلکه باید در درک این مسئله باشیم که چه میزان تولید داریم. به همین دلیل است که به محض باز شدن درهای اقتصادی و مرزها و وارد شدن شرکت های بزرگ که از آنها در بالا به نام هیولاها یاد شد شرکت ها و تولیدکنندگان خرد صنعت مرغداری با سرعتی باور نکردنی از این وادی رخت بر می بندند و از بین می روند. بلای خانمان سوز که در دوره ای نه چندان دور بر سر صنعت نساجی این کشور آمده است و متولیان صنعت مرغداری می بایست تا زمان دارند به فکر جلوگیری از این حادثه باشند.

آنچه صنعت مرغداری را با این مشکل روبه رو می سازد گذر زمان است. با تحلیل و نگاهی کلی به روندی که سایر کشورها برای جلوگیری از محو شدن صنعت مرغداریشان به کار بسته اند بتوانیم همفکری و هشدار می بایست تا زمان دارند به فکر جلوگیری از این حادثه باشند.

زمانی که در خیالات مدیران شرکتهای بزرگ که تنها حجم و میزان تولیدات خود را عامل قدرت و برتری خود در بازار میدانند و به هیچ عنوان خود را آماده جنگ اقتصاد ذهنی با رقبای چهارشانه خود نکرده باشند و آن لحظه تنها لحظه ای است که هیبت و شکوه آنها گره

کوچک بوده‌اند دارای بخش‌های گوناگونی می‌باشند و مدام واحدهای تحقیقات تولید توزیع و ... را که هر کدام دارای شرکتی جدا بوده‌اند را به درون خود کشیده و یکپارچه می‌سازند.

گاه در این یکپارچه‌سازی‌ها لازم شده است برای بالا بردن سود دهی و افزایش بازده کارخانه‌ای یا مزرعه‌ای جابجا شود که این کار با تصمیم هیئت مدیره منتخب همین شرکتها و بر اساس ارزیابی کارشناسان اقتصادی و تجاری و فروش صورت می‌گیرد. مهمترین عامل در بحث یکپارچه‌سازی عملی کار کردن آن می باشد.

آگاهی از علم اقتصاد بازار روانشناسی مشتری آزمایشگاهها و تحقیق و پژوهش در تولید محصولات و بسته‌بندی و حمل و نقل و ... همه و همه مقوله‌هایی جداگانه هستند که در ایجاد یک شرکت بزرگ در ابعاد کشوری و جهانی موثر می باشند و تدوین کارکرد هر کدام از این بخشها و ایجاد هماهنگی میان آنها بسیار حساس و دقیق و زمان بر می‌باشد که اگر بخواهیم راه را آغاز کنیم بایستی برنامه‌ریزی درستی داشته باشیم و از درصد خطاها بکاهیم. و در شرکت‌هایی که یکپارچه‌سازی را سر لوحه خود قرار داده‌اند شرکت کلان در واحدهای خود که همان شرکت‌های خرد می‌باشند وظایف فوق را به عهده دارند.

یکی از بزرگترین محاسن ایجاد شرکت‌های بزرگ کنترل راحت بازار داخل و بازارهای منطقه‌ای توسط دولت‌ها می باشند. برای مثال در کشور ما در صورتیکه دولت تصمیم بگیرد قیمت مرغ را با توجه به پارامترهای گوناگون (اگر به این پارامترها توجه شود) با قیمتی ثابت در یک بازه زمانی یکساله نگه دارد.

می‌بایست هزاران نفر شامل مرغدار تولیدکنندگان تجهیزات مرغداری و واردکنندگان و تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان نهاده‌ها را جمع کرده و با این تعداد تولیدکننده و تامین‌کننده با آرای مختلف به توافق برسد تا بتواند در این جمع‌بندی به یک قیمت نهایی برسد و با آن قیمت بازار داخلی را تثبیت نماید.

هم اکنون در گوشه‌ای دیگری از دنیای رقابتی کشور ایالات متحده آمریکا با دیدگاه یکپارچه‌سازی با پیشینه‌ای بالغ بر ۸۰ سال وجود دارد. بزرگترین تولیدکنندگان و فروشندگان محصولات مرغداری در آمریکا که برخی از آنها آوازه جهانی دارند و تعدادشان به بیش از ۱۰ شرکت نمی‌رسند حال دولتمردان آمریکا برای تنظیم بازار داخل خود کافی است که این ۱۰ شرکت را گرد هم جمع نموده و با آنها به توافق برسند. این یعنی ۱۰

خطر بلعیده شدن صنعت مرغداری داخل کشور توسط تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان بزرگ جهانی روبرو نشویم. چرا که روند و الزام رو به جهانی شدن کشور عزیزمان ایران برای ارتقاء صنعت مرغداری و پیشرفت علمی و اقتصادی مدیران آن بیش از این انتظار نمی‌کشد هرچند ایمانی عظیم بر آن است که کشاورزی ایران بار سنگین این مسئولیت را بر دوش خواهد کشید و امید است با تدبیری که عشق غیرت تدبیر تفکر و ... باید چاشنی‌های حرکت گلوله پیشرفت آن باشد. لازمه اصلی آن است که بارها و بارها دیده شده است که در مواقع بحرانی و یا تحریم‌های دولت‌های متجاوز و در زمان دفاع مقدس این چاشنی‌ها و فراتر از آنها عالی عمل کرده‌اند و مدیران ما فراتر از هر فکر و حزب‌گرایی دست در دست هم بر این مشکلات فائق آمده‌اند اما بهتر است که این بار قبل از حمله دفاع جانانه خود را آغاز و یا مستحکم کنیم.

یکی از راه‌هایی که کشورهای صاحب صنعت مرغداری از ۷۰ تا ۸۰ سال گذشته به سمت آن پیش رفته‌اند و اکنون از میوه آنچه کاشته‌اند بهره می‌برند بگونه‌ای که نه تنها خطری آنها را تهدید نمی‌کند بلکه خود آنها و شرکت‌هایشان خطری برای صنعت مرغداری سایر کشورها محسوب می‌شوند یکپارچه‌سازی تولیدکنندگان به صورت ادغام یا خریداری شدن آنها از طرف شرکت‌های بزرگتر می‌باشد. که در آن سهم شرکت‌های خرد حفظ و یا حتی میزان سود آنها ارتقا یافته است.

این ادغامها شاید در نخستین مرحله خود بسیار دشوار و سخت به نظر برسد اما با اشاعه فرهنگ یکپارچه‌سازی و نشان دادن نقش اساسی شرکت‌های خرد در پایداری آنهاست. حال اینکه شرکت خرد چه خصوصیتی دارد و شرکت کلان چه؟ بحثی اقتصادی و آماری است که یکی از مسئولیت‌های مهم متولیان صنعت مرغداری ایران می باشد.

همچنین سختترین مرحله در ایجاد شرکت‌های بزرگ ادغام‌سازی تولیدکنندگان خرد و یکپارچه سازی آنها در داخل یک شرکت می‌باشد. ادغام شدن شرکت‌های کوچک در یکدیگر و سهامدار شدن صاحبان این شرکت‌های کوچک و جذب سرمایه کسانی که مایل به سرمایه‌گذاری در صنعت مرغداری هستند بصورت سهامدار محرک ایجاد چنین شرکت‌هایی گردیده است. در کشوری همانند ایالات متحده آمریکا و برزیل شرکت‌های بزرگی که پیش از این متشکل از چندین شرکت

اصلاح الگوی مصرف انرژی:

از آنجایی که صنعت مرغداری به عنوان دومین مصرف کننده سوختی کشور بعد از صنعت حمل و نقل می باشد. اصلاح الگوی انرژی می تواند در صنعت مرغداری هم کمک فراوانی به این امر کند.

همه کارشناسان بخش انرژی اتفاق نظر دارند که وضعیت فعلی مصرف انرژی در ایران بسیار نامطلوب است. مقایسه میزان مصرف انرژی با سایر شاخص های اقتصادی کشور این مساله را بخوبی نشان می دهد. مهمترین شاخص برای مقایسه وضعیت مصرف انرژی در کشورهای مختلف شاخص شدت انرژی است که بیانگر میزان کل انرژی مصرفی به ازای هر هزار دلار تولید ناخالص داخلی است.

در ایران پروژه های فراوانی را در بخش های مختلف اقتصادی برای بهینه سازی مصرف انرژی می توان تعریف نمود.

این پروژه ها می تواند از اقدامات ساده ای همچون دوجداره کردن پنجره ها و دیوارهای سالن مرغداری می باشد.

با بهره گیری از تجربیات روشن کشورهای صنعتی باید شرکت های خدمات انرژی تاسیس گردند. تامین مالی پروژه های بهینه سازی مصرف انرژی از طریق شرکت های خدمات انرژی یکی از کاراترین روش ها به حساب می آید که از تجربه زیادی در کشورهای صنعتی برخوردار است.

شرکت خدمات انرژی شرکتی است که پروژه های مرتبط با بهبود کارایی انرژی را طراحی اجرا و تامین مالی می کند.

باید توجه داشت که تمامی پروژه های بهینه سازی مصرف انرژی حتما موجب کاهش آلاینده ها نیز می شوند و امکان اینکه از طریق فروش این آلاینده های کاهش یافته بتوان درآمدی علاوه بر ارزش انرژی صرفه جویی شده را کسب نمود نیز وجود دارد که این نیز بر جذابیت پروژه های مذکور می افزاید ضمن اینکه دولت جمهوری اسلامی ایران با توجه به تعهدات انسانی خود وظیفه به حداقل رساندن آلاینده های زیست محیطی را که اینک به یک تهدید جدی علیه جامعه بشری تبدیل گردیده است نیز بر عهده دارد.

شرکت بزرگ با وزیر خود به تعامل می رسند. برای پیشبرد سیاست های وزیر چگونه عمل نمایند.

به نظر شما توافق با ۱۰ شرکت ساده تر است یا هزاران تولید کننده خرد؟ آیا صنعت مرغداری آمریکا راحت تر به توافق برای ثبات قیمت مرغ در بازارش نمی رسد؟ آیا صنعت مرغداری آمریکا نمی تواند با دیدی روشن به افق هایی بر صادرات کلان و تسخیر بازارهای جهانی بیاورد؟ به یاد داشته باشیم علاوه بر آمریکا کشورهایی همچون برزیل و کانادا نیز به سرعت در حال تکمیل زنجیره تولیدی خود هستند و چند صباحی است که رد پای بعضی از آنها را در بازار ایران نظاره گریم. شرکت عظیمی با زنجیره کاری قدرتمند و مدیریت اصولی بر مبنای یکپارچه سازی به نام «سدیا برزیل»

سدیای برزیل مزرعه تولید گندم سویا و ذرت دارد و محصولات برداشتی خود را بین مرغداران مجموعه سدیا توزیع می کند و دارو دامپزشک و مدیر فارم را نیز خود در اختیار دارد و حتی در بعضی موارد دیده شده که پرسنل خود را در دوران دانشگاه نیز بورد نموده است تا از آنها در مزرعه های پرورشی خود استفاده کند. در نهایت ماشین حمل مرغ زنده از شرکت حمل و نقل سدیا وارد سیستم می شود و مرغ را پس از بارگیری به کشتارگاه های سدیا می برد و پس از کشتار سیستم توزیع و مراکز پخش گوشت سدیا مرغ های آماده طبخ و یا قطعه بندی شده را وارد بازار می نماید و مابقی را در سردخانه های سدیا منجمد می نماید و میزانی از آنها را برای صادرات در نظر می گیرد. در این بخش واحد بازرگانی بین المللی سدیا پس از بازاریابی بین المللی توسط شرکت حمل و نقل سدیا مرغ را تا بندر حمل کرده و در بخش دیگر کشتی به نام سدیا کشتی را به محل های فروش مرغ در سطح بین الملل حمل می کند.

شرکت های خرد این مجموعه عبارتند از: مزرعه تولید دان، کارخانه های داروسازی، کارخانه های خوراک سازی، فارم های تولید جوجه و تولید گوشت مرغ، شرکت حمل و نقل زمینی، کشتارگاه طیور، حمل و نقل دریایی و اداره مرکزی که کنترل سیستم های فوق را در اختیار دارد. تصمیم گیری سریع و سرمایه بالا و به موقع گام نهادن برای جلوگیری از خطر با توجه به استخدام تعداد کثیری کارشناس اقتصادی و تجاری و به کار گماردن این شرکت ها و سرعت عمل آنها در تصمیم گیری مانع متضرر شدن این شرکت ها می شود و در بحث کلان تر مانع خسارت کشورها می شود.

بایدهای طرح یکپارچه سازی

- تأمین نیازهای غذایی جامعه از نظر کمیت و کیفیت
- تأمین نیازهای جامعه از لحاظ صادرات
- توجه به فرهنگ، عاداتها و رسوم جامعه
- طراحی محصولات نهایی بر مبنای محدوده الگوی مصرف
- افزایش درآمد ملی
- رشد سطح زندگی
- افزایش سطح کیفی تکنیک و تکنولوژی
- کمک به موازنه ارزی
- تعادل عرضه و تقاضا و تثبیت قیمت‌ها
- رعایت مسائل زیست محیطی
- تغییرات روند الگوی زندگی

امروزه گسترش ارتباطات و فراگیر شدن رسانه‌های جمعی چنان کشورهای دنیا را به یکدیگر نزدیک ساخته که الگوها و هنجارهای رایج در بخش پیشرفته جهان به شتاب بر رفتار و سلوک رایج در بخش عقب مانده، تحمیل می‌شود و باورها، ارزش‌ها، ایستارها و هنجارها، خواه در سطح فرهنگ سیاسی و خواه در سطح فرهنگ عمومی به سرعت تمایل به هم سان شدن وهماهنگ گشتن می‌یابند، آنچه در شرف ظهور است، فرهنگ واحد جهانی با استانداردهایی مشترک و فراگیر است، و در پرتو چنین روندی، فرهنگهای محلی و بومی معنای ویژه‌ای خواهند داشت. تغییرات روند الگوی زندگی شامل تغییرات حدود دانش آموختگی، چرخه زندگی خانواده، شهر نشینی، پیشینه نژادی و قومی، گرایش‌ها و رفتارهای بهداشتی، گرایشها و رفتارهای ورزشی، گرایش‌های مذهبی و اجتماعی و... بوده که به شدت بر روند الگوی مصرف تأثیرگذار خواهند بود.

ویژگی مصرف کنندگان امروزی:

- درآمد بیشتر
- ذائقه سختگیرتر
- قدرت تشخیص بهتر
- توجه بیشتر به بهداشت و سلامت
- قدرت انتخاب بیشتر
- ضیق وقت بیشتر

عوامل افزایش تقاضا برای گوشت مرغ:

- سهولت دسترسی
- استطاعت خرید
- مزه و گوناگونی
- مواد مغذی و سلامت محصول
- و از همه مهمتر سهولت طبخ

اجرای وسیع پروژه‌های بهینه‌سازی و صرفه‌جویی مصرف انرژی جنبه اشتغال‌زایی نیز دارند. کلید خوردن این پروژه‌ها در سطحی گسترده طبعاً اشتغال قابل توجهی را ایجاد می‌کنند و در شرایط فعلی کشور این از امتیازات مهم این اقدام است.

نوع دیگری از یکپارچه‌سازی به گونه‌ای می‌باشد که هر شخص یا شرکتی که می‌خواهد در یکی از شاخه‌های صنعت مرغداری وارد شود و سرمایه‌گذاری نماید با مراجعه به دفتر وکلای سرمایه‌گذار این شرکت‌های عظیم و مشورت با آنها ظرفیت‌های مورد نیاز این شرکت‌ها و استانداردهای آنها را دریافت و پس از مطالعه و برآورد هزینه اقدام به راه‌اندازی کارخانه یا تولید محصولات مرغداری نموده و به آرامی وارد چرخه تولید این شرکت‌ها می‌شوند و محصول خود را تحت مدیریت و استاندارد و برند این شرکت‌ها عرضه می‌نمایند و خریداران نیز زنجیره و شاخه‌ای دیگر از همین شرکت‌ها می‌باشند.

به این ترتیب شرکت‌های بزرگ بیش از پیش در سرمایه‌گذاری خود هدفمند و با توجه به ظرفیت‌های خود اقدام می‌نمایند و سرمایه‌گذار نیز متضرر نمی‌گردد و سرمایه نیز تلف نمی‌شود.

با توجه به توضیحات بالا و مقایسه اقتصاد جهان و در نظر گرفتن سیستم حاکم بر تولید در صنعت مرغداری ایران آیا به نظر شما حرکت به سمت یکپارچه‌سازی امری مورد نیاز نیست؟

لزوم تغییر و تحول در صنعت مرغ گوشتی با نگرش یکپارچه‌سازی مدتی است با توجه به تغییرات عمدتاً کمی در صنعت مرغ گوشتی کشور و وضعیت چند ساله اخیر صنعت مذکور، بحث یکپارچه‌سازی صنعت در جهت تولید محصول نهایی مطرح و دیدگاه‌های مختلفی در این زمینه ابراز گردیده است و افراد و سازمان‌هایی نیز در این مورد گام‌هایی برداشته یا در شرف اقدامند.

در این خصوص سه دیدگاه کلی مطرح است:

- ۱- یکپارچه‌سازی با نگرش مالکیت زنجیره
  - ۲- یکپارچه‌سازی با نگرش مشارکت زنجیره
  - ۳- یکپارچه‌سازی با نگرش مدیریت زنجیره
- که می‌توان به موارد فوق، یکپارچه‌سازی تلفیقی را نیز اضافه نمود.

نقش حیاتی هفت روز اول جوجه هادر کیفیت مرغ گوشتی

چرایی سهولت طبخ :

- زندگی پر مشغله
- اشتغال زنان
- صرف وقت کمتر جهت طبخ
- خرید اجناس کمتر جهت طبخ غذا
- صرف غذا در اوقاتی غیر از زمان استراحت

نتیجه:

در آینده کلید اصلی راهیابی به بازار و ماندگاری، در تنوع محصولات فرآوری شده با ویژگی سهولت طبخ خواهد بود.

برای تحقق این برنامه باید گام های اجرایی زیر برداشته شود:

(الف) تقویت سازمان های موجود در زمینه بهره‌وری انرژی و ارتقاء جایگاه آنها در سطح دولت.

(ب) اقدام برای تدوین استانداردهای انرژی‌بری تجهیزات و فرایندهای مصرف کننده انرژی.

(ج) موظف کردن دستگاههای دولتی به برنامه‌ریزی جهت دستیابی با استانداردهای کارای انرژی.

(د) تمهید تاسیس شرکت های خدمات مشاوره‌ای و ممیزی انرژی و شرکت های خدمات، انرژی و تدوین سازوکار تشخیص و تایید صلاحیت آنها.

(ه) طراحی سازوکار اجرایی برای تضمین بازگرداندن منافع اجرای پروژه های صرفه‌جویی و بهینه‌سازی انرژی به شرکت هایی که در این زمینه سرمایه‌گذاری می‌کنند.

تحول در صنعت حمل و نقل

با ایجاد صادرات مرغ به کشورهای دیگر می‌توان تحولی را در صنعت حمل و نقل ایجاد کرد که در این راستا اهداف زیر دنبال می‌شوند:

(الف) تقویت و توسعه حمل و نقل کشور به ویژه در بخش ترانزیت با توجه به مزیت های ایران از نظر موقعیت جغرافیایی.

(ب) توسعه همکاری های منطقه‌ای و بین‌المللی و شرکت در مجامع جهانی به منظور ورود و تثبیت بازارهای جدید حمل و نقل.

(ج) نوسازی ناوگان فرسوده حمل و نقل جاده‌ای و توسعه آن.

(د) واگذاری فعالیت های ممکن در حوزه حمل و نقل به تشکل های صنفی و بخش خصوصی در اجرای سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی.

(ه) باز تعریف جایگاه حمل و نقل دریایی ایران در منطقه و جهان با حمایت جدی از ساخت و توسعه اسکله‌ها و حضور در فعالیت های دریانوردی در سطح بین‌المللی

دکتر رایینوف دامپزشک در سخنرانی خود در سمینار دامپزشکان طیور کالج امریکا اذعان داشت مدیریت خوب فارم در مسأله مرغ و میر طیور نقش مهمی ایفا می‌کند به ویژه در شیوه پرورش طیور در محیط باز و بدون قفس.

یکی از مهم ترین عوامل در مرغ و میر طیور دسترسی به آب تازه است. دکتر رایینوف در ادامه افزود: «چنانچه جوجه ها آب تازه و پاکیزه در اختیار نداشته باشند خورد و خوراک خوبی هم نخواهند داشت و در نتیجه آمار مرغ و میر بالایی خواهند داشت.»

حفظ نور و روشنایی متناسب نیز تأثیر بزرگی بر سلامت جوجه ها دارد دکتر رایینوف پیشنهاد می‌کند در هفته اول حیات جوجه ها بایستی ۴۰ - ۵۰ lux روشنایی بر روی خوراک و آب جوجه ها باشد.

خطر رطوبت برای جوجه ها

دکتر رایینوف توصیه می‌کند «برای جوجه های leghorn دمای ۳۲ تا ۳۳ درجه سانتیگراد و برای جوجه های قهوه ای ۳۵ تا ۳۶ درجه سانتیگراد دمای ایده آلی محسوب می‌شود و به ازای هر هفته ۱ تا ۲ درجه از دما کاسته شود تا به ۲۱ درجه برسد؛ اما رطوبت پایین دشمن جوجه هاست.»

صرفنظر از دمای مطلوب و رطوبت مناسب حتماً نظارت خوب و دقیق بر روی رفتار جوجه‌ها داشته باشید تا از رفاه حال آنها اطمینان حاصل کنید. برای این منظور می‌توانید با نصب دوربین‌هایی در زوایای مناسب نظارت دائم داشته باشید.

انجام امور به بهترین نحو برای جوجه‌یکروزه

نقش پرورش دهنده

بنابر اعتقاد دکتر رابینف گله مرغ مادر بر روی سرزندگی و کیفیت جوجه‌ها تأثیر دارد. ویروس‌های تنفسی که از جمله بیماری‌های قابل انتقال از مادر به جوجه نیستند نیز بر روی کیفیت تخم مرغ و کیفیت جوجه‌ها و سرحال بودنشان تأثیرگذار است.

تغذیه خوب مرغ مادر نیز بسیار اهمیت دارد؛ کمبود ویتامین‌های محلول در چربی و ب کمپلکس بر روی جنین و کیفیت پوسته تخم مرغ تأثیرگذار است.

محیط پیرامون نیز بسیار مؤثر است چرا که افزایش یا کاهش دما منجر به استرس در طیور پایین آمدن کیفیت تخم مرغ و جوجه‌کشی خواهد شد.

دکتر رابینوف اذعان می‌دارد: «با توجه به اینکه تولیدکنندگان دیگر مجاز به استفاده از آنتی‌بیوتیک‌ها بخصوص برای جوجه‌یکروزه نیستند بنابراین بایستی احتیاط‌ها و مراقبت‌های بیشتری به منظور جلوگیری از بیمار شدن جوجه‌ها انجام شود که خیلی هم نشدنی نیست!»

انجام به موقع برنامه واکسیناسیون نقش بسزایی در سلامت جوجه‌ها خواهد داشت. دکتر رابینوف در سخنرانی خود گفت: «امیدوار هستیم که با انجام منظم واکسیناسیون نسل جدید مارک سروتیپ ۱ که برای طیور در سرتاسر جهان انجام می‌شود، دیگر نگرانی بابت بیماری مارک نخواهیم داشت.» واکسیناسیون از طریق اسپری برای بیماری‌های تنفسی مانند برونشیت مزمن و نیوکاسل نیز امری رایج است اما عملکرد ضعیف در این زمینه منجر به مرگ و میر خواهد شد. دکتر رابینوف با اشاره به دو باکتری آنتروکوک و آسپرژیلوس توضیح داد: «بیماری‌های قارچی و باکتریایی از مواردی هستند که می‌بایست نگران آنها بود. به دنبال عفونت باکتریایی، منحنی مرگ و میر بسته به اینکه عفونت در فارم اتفاق افتاده باشد یا در جوجه‌کشی تفاوت می‌کند. مرگ و میر مربوط به جوجه‌کشی معمولاً به مدت ۳ تا ۶ روز در اوج خواهد بود و پس از ۱۴ روز فروکش می‌کند؛ در حالیکه در رابطه با فارم این زمان ۵ تا ۸ روز خواهد بود.

آینده مهیوم حرفه تاریخی دامداران خوزستان

سال گذشته با بروز بحران خشکسالی و کاهش آورد رودخانه‌ها شاهد کم آبی در تالاب هورالعظیم بودیم و اولین زنگ خطر وضعیت اسفناک این تالاب با انتشار تصاویر آسیب پوستی به گاومیش‌ها در هویزه و رفیع نواخته شد.

هرچند سازمان جهاد کشاورزی خوزستان نسبت به ساخت حوضچه‌های مصنوعی برای آنها اقدام کرده بود ولی به سرعت گرم شدن آب موجود در این فضا و طبیعی نبودن فضای شنا برای گاومیش‌ها باعث ناراضی‌گری گاومیش‌داران شده بود.

این روزها با وجود سپری شدن روزهای زمستانی که کشور شاهد بارش برف و باران است ولی هنوز رودخانه رفیع خشک و گاومیش‌داران بومی منطقه نیز این گلایه را دارند که اگر این روزها چنین وضعیتی داریم پس تابستان قرار است چه بلایی بر سر گاومیش‌ها بیاید.

یکی از گاومیش‌داران شهر رفیع شهرستان دشت آزادگان در گفت‌وگو با خبرنگار مهر اظهار می‌کند: من ۱۷ گاومیش دارم ولی برخی دیگر از اهالی منطقه حتی تا ۵۰۰ رأس گاومیش هم دارند؛ این روزها همه با مشکل خرید سبوس و خوراک دام مواجه شده‌ایم.

صنعت گاومیش‌داری در خوزستان پیش‌تاز است ولی این سال‌ها با بروز خشکسالی و افزایش هزینه‌های نگهداری دام، آینده این حرفه تاریخی مردم استان در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است.

صنعت گاومیش‌داری در خوزستان نسبت به دیگر استان‌های کشور بیشترین شاغل را دارد، در واقع این استان با داشتن بیش از ۸۵ درصد این دام سنگین، قطب این صنعت محسوب می‌شود.

گاومیش‌داری کار سختی است که صاحبان این دام باید از ساعت سه صبح بیدار شده و بعد از دوشیدن اولیه نسبت به تهیه خوراک «علگه» یا همان ترکیب سبوس شلتوک، آرد گندم و پیت و باگاس (با نسبت معین) اقدام کنند؛ ساعت هشت صبح وقت نظافت آغل و بعد هم راهی شدن به سمت علف چینی برای وعده ناهار گاومیش‌ها است.

بعد از ناهار هم مجدداً دوشیدن شیر و نظافت آغل باید برقرار باشد و این کارها مردانه است و زنان باید در دیگر فعالیت‌های کشاورزی و خانه‌داری به همسران خود کمک کنند.

صنعت گاومیش‌داری در خوزستان پیش‌تاز است ولی این سال‌ها با بروز خشکسالی و افزایش هزینه‌های نگهداری دام شاهد کوچ ابدی تعداد بسیاری از گاومیش‌ها هستیم.

سید سلطان فاصله دارد در میان گذاشتن که آیا این دانشگاه توانسته محصولی را برسد کرده و یا حداقل نوعی موزارای ایرانی را با مارک روستای سید سلطان و شهرستان باوی جهانی کند؟ آیا توانسته زندگی سنتی را دگرگون سازد و نسیم فرحبخشی از توسعه را در روستاهای اطرافش بدمد؟

او بیان می‌کند: یکی از گاوهای داران به من گفته بود که از خیر و برکت ۱۰۰ گاوهای نسبت به ساخت خانه، حسینی و مغازه‌ها اقدام و حالا درآمد مغازه‌ها را برای مخارج تأمین علوفه فقط ۳۰ گاوهای باقیمانده هزینه می‌کند؛ گاوهای داران از گرانی دام، هزینه نگهداری بالا و بی توجهی دولت می‌نالند.

آینده روشن نیست

این دکترای جامعه‌شناسی و پژوهشگر خوزستان با گلایه از اینکه با این وضعیت بی توجهی‌ها، خشکی تالاب‌ها و رودخانه‌های استان، گرانی هزینه نگهداری گاوهای آینده روشنی را برای این صنعت در خوزستان متصور نیستیم، عنوان می‌کند: هر ۱۰ روز یک خاور پنج تنی پیت و باگاس به قیمت یک میلیون تومان از سوی گاوهای داران خریداری می‌شود که ۳۰۰ هزار تومان پول حواله و ۷۰۰ هزار تومان کرایه حمل می‌شود؛ برای هر وعده ۱۰ گونی پیت و باگاس، یک گونی آرد گندم و یک گونی سبوس برنج ترکیب و به گاوهای داده می‌شود، با این وضعیت چطور می‌توان به تداوم این صنعت امیدوار بود.

منابع حمایتی دولت محدود است

مدیر دام سازمان جهاد کشاورزی خوزستان در گفت‌وگو با خبرنگار مهر تصریح می‌کند: خوزستان تنها استان دارای بیشترین تنوع دامی است و مشابه آن را در هیچ جای کشور پیدا نمی‌شود؛ تنوع نژادی اعم از گاو، شتر، اسب اصیل عرب، دو سویه گوسفندی عرب و بختیاری، گاو بومی، گاو نجدی، بز نجدی و گاوهای مطرحی در استان داریم که بیشترین تعداد در سطح کشور هستند و تمام این انواع دام را در کشور متمرکز و یک جا پیدا نمی‌کنیم.

وحید قاسمی ادامه می‌دهد: حدود سه میلیون رأس دام سبک و ۵۷۰ تا ۶۰۰ هزار رأس دام سنگین که شامل گاوهای شتر و گاو و تمام رده‌های دامی می‌شود در خوزستان وجود دارد؛ ۱۰۰ هزار رأس گاوهای در کشور وجود دارد که بیشترین میزان آن در خوزستان و تعداد اندکی در سایر استان‌ها است.

رستم سواری ادامه می‌دهد: برای بیمه شدن گاوهای نیز مبلغ ۱۲۰ هزار تومان (بیمه تکمیلی) و ۳۷ هزار تومان (بیمه پایه) اعلام کرده‌اند در حالی که قیمت گاوهای حدود ۴۰ میلیون تومان است؛ آنها می‌گویند که در صورت بروز خسارت تنها هشت میلیون تومان پرداخت می‌کنیم.

او گلایه می‌کند: بخشی از خوراک گاوهای را باگاس (تقاله قند و شکر) تشکیل می‌دهد که در گذشته برای خرید آن باید بین ۵۰۰ تا ۸۰۰ هزار تومان هزینه پرداخت می‌کردیم ولی این مبلغ اکنون تا دو میلیون و ۵۰۰ هزار تومان هم افزایش پیدا کرده است.

این گاوهای دار اهل رفیع طرح سوال می‌کند: وقتی در بهمن ماه رودخانه رفیع خشک شده پس تیر و مرداد ماه سال آینده قرار است چه بلایی سر گاوهای ما بیاید؟

ناله گاوهای داران از بی توجهی دولت

یک دکترای جامعه‌شناسی و پژوهشگر خوزستانی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر بیان می‌کند: گاوهای یکی از دام‌های بومی ایران بوده و از دو هزار و ۵۰۰ سال قبل از میلاد مسیح در سرزمین بین‌النهرین و دره ایندوس اهلی شده است.

لفته منصوری با اشاره به انتشار خبر «برای اولین بار در کشور استانداردهای شیر گاوهای در خوزستان تدوین شد»، ادامه می‌دهد: بعد از چهار هزار و ۵۲۲ سال از تاریخ پرورش گاوهای، استاندارد شیرش تدوین می‌شود که این خبر مایه مباحثات و مشوقی برای توسعه زیرساخت‌ها برای افزایش صادرات شیر گاوهای است.

او با اشاره به اینکه شیر گاوهای نقش مهمی را در تغذیه انسان به خصوص در کشورهای در حال توسعه ایفا می‌کند، می‌گوید: در مقایسه با شیر گاو، شیر گاوهای تقریباً در تمام مواد مغذی اصلی، غنی‌تر است؛ همچنین برخی از محصولات لبنی از قبیل پنیر موزارلا از محصولات اختصاصی شیر گاوهای است.

این فعال اجتماعی خوزستان با طرح این سوال که در مقابل این همه فواید شیر گاوهای صنایع تبدیلی جانبی لبنی در خوزستان چه کار می‌کنند؟ یادآور می‌شود: دغدغه‌ها را با دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی ملائانی که کمتر از ۱۵ کیلومتر با روستای

وجود بیش از ۸۵ هزار گاو میش در خوزستان

مدیرکل دامپزشکی خوزستان در گفت‌وگو با خبرنگار مهر بیان می‌کند: آمار گاو میش در استان خوزستان بالغ بر بیش از ۸۵ هزار رأس است؛ در تمامی استان پرورش گاو میش انجام می‌شود اما در شهرستان‌های کارون، دزفول و شوشتر بیشترین تراکم پرورش را داریم. مصطفی کنارکوهی ادامه می‌دهد: اقداماتی که دامپزشکی در یک سال انجام می‌دهد شامل واکسیناسیون تب برفکی، واکسیناسیون بیماری لمپی اسکین، واکسیناسیون بروسلوز یا همان بیماری‌های مشترک، انجام مراقبت و پایش فعال و غیرفعال برای بیماری بایی در تمام سطح استان و همچنین انجام تست بروسلوز یا خونگیری برای رصد بیماری بروسلوز است.

لزوم تقویت صنعت گاو میش داری در خوزستان

فرماندار شهرستان کارون نیز در گفت‌وگو با خبرنگار مهر تأکید می‌کند: گاو میش یکی از حیوانات اهلی و دام‌های سنگین منطقه است که در تأمین معیشت بخش عمده‌ای از مردم شهرستان کارون نقش بسزایی دارد؛ همچنین از لحاظ تولید شیر، فرآورده‌های لبنی و پروتئینی بسیار مغذی است. سعید کعبی با اشاره به ظرفیت بسیار بالای شهرستان کارون در پرورش گاو میش اضافه می‌کند: اگر در بحث صنایع تبدیلی و فرآورده‌های لبنی سرمایه گذاری شود که از این موضوع استقبال می‌کنیم، شهر کارون این ظرفیت را دارد تا به یکی از قطب‌های مهم در زمینه تولید شیر و فرآورده‌های لبنی تبدیل شود.

او یادآور می‌شود: بخش عمده‌ای از گاو میش‌های شهرستان کارون در شهر کوت عبدالله متمرکز شده که با توجه به توسعه محیط شهری در حال برنامه ریزی هستیم تا دامدارانی که از این طریق معیشت و ارتزاق دارند در شرایط مناسبی قرار داده و در عین حال صنعت گاو میش داری را در شهرستان تقویت کنیم.

فرماندار شهرستان کارون در پاسخ به ظرفیت‌های این شهرستان برای صادرات گاو میش می‌گوید: این دام بسیار ارزشمند است و گاو میش منطقه کارون از نظر جثه و تولیدات باکیفیت شیر و فرآورده‌ها از وضعیت بسیار خوبی بهره مند است؛ گاو میش‌های این منطقه از لحاظ دامی موقعیت ممتازی دارد که باید ضمن تلاش برای حفظ آن در راستای صادرات هم ملاحظات مربوطه را رعایت کنیم.

او با اشاره به تولید سالانه حدود ۴۷۰ هزار تن شیر و ۴۴ هزار تن گوشت قرمز بیان می‌کند: در یک سال اخیر صادرات فرآورده‌ها نداشتیم و اگر بوده شاید از سایر استان‌ها و به صورت فرآوری انجام شده است؛ همچنین در نیمه دوم سال برای صادرات دام زنده (با تعداد اندک حدود ۵۰ هزار رأس دام سبک) از سوی وزارت جهاد کشاورزی مجوزهایی صادر شده که معاون امور دام نقشی در آن نداشته و مجوزش را دامپزشکی صادر و از طریق شرکت پشتیبانی امور دام به واسطه اتحادیه دامداران کشور بوده که احتمالاً صادر شده است.

مدیر دام سازمان جهاد کشاورزی خوزستان در خصوص اعتراض گاو میش داران به مبلغ بالای بیمه دام عنوان می‌کند: دو نوع بیمه داریم یکی پایه و دیگری تکمیلی که صندوق توسعه بیمه به عنوان زیرمجموعه بانک کشاورزی این کار را انجام می‌دهد؛ خوزستان از جمله استان‌هایی است که با بلایای مختلف طبیعی از جمله خشکسالی و همینطور سیل یا بیماری‌ها مواجه است، بنابراین ریسک نگهداری و پرورش دام در آن بالاست.

قاسمی با اشاره به اینکه منابع حمایتی دولت عمدتاً محدود است، تأکید می‌کند: دولت در این رابطه کمک‌هایی را به دامداران دارد ولی نمی‌تواند به صورت کامل خسارت آنها را جبران کند؛ یکی از ضروریات و آنچه که قانون مشخص کرده انجام بیمه دام مثل سایر عملیات بیمه انسانی اجباری است.

او با تأکید بر لزوم حرکت به سمت حرکت بیمه شدن تمام دام‌ها به خاطر اینکه در مواقع خسارات بیمه بتواند در کنار دامداران بماند، می‌گوید: آنچه را که اجباری و ضروری می‌دانیم، بیمه پایه است ولی بیمه تکمیلی بر اساس تمایل دامدار است و بیمه پایه با توجه به ارزش و قیمت دام سنگین یا سبک مقبول است؛ هرچند دامداران مشکلاتی داشته و با کمبود نقدینگی مواجه هستند ولی در مجموع با قیمتی که به صورت وزارتی و کشوری اعلام شده دامدار شاید این توان را داشته باشد که هزینه را پرداخت کند.

مدیر دام سازمان جهاد کشاورزی خوزستان تشریح می‌کند: با متصور شدن قیمت پایه ۲۰ تا ۳۰ میلیون تومان ارزش مالی هر رأس دام، مبلغ ۱۰۰ هزار تومان نمی‌تواند خیلی قیمت بالایی باشد؛ درک می‌کنیم که در این شرایط سخت دامداران با دشواری و کمبود منابع علوفه‌ای مواجه شده و یک مقداری ناراضی هستند که طبیعی است ولی با توجه به بحران‌هایی که در کشور به ویژه خوزستان شاهد هستیم، بیمه می‌تواند نقش حمایتی داشته باشد.

تأمین نهاده‌ها برای واحدهای دامی مدیریت شود

استاندار قزوین با بیان اینکه تأمین نهاده برای مصرف کننده باید درست مدیریت شود گفت: تعاملات مستقیم و زنجیره‌ای بین واحدهای تولیدی که در یک زمینه فعالیت می‌کنند، باید افزایش یابد.

محمد مهدی اعلائی در حاشیه بازدید از یک شرکت کشاورزی و دامپروری در آبیگ اظهار کرد: یکی از نقایص موجود در واحدهای تولیدی کشور عدم صرفه به مقیاس و پایین بودن بهره‌وری است و مجموعه‌ای که با بهره‌وری بالا فعالیت می‌کنند در فضای پیش رو وضعیت مناسب‌تری خواهند داشت.

اعلائی گفت: تأمین غذا امروز به یکی از مسائل اساسی دنیا تبدیل شده و اقدام دولت در اصلاح فرآیند یارانه یک جلوه بین‌المللی هم دارد و باید در چنین فضایی که قیمت نهاده‌ها در دنیا افزایش پیدا کرده اقدامات مناسبی را در حمایت از عرضه و مصرف داشته باشیم که این مهم در دستور کار دولت و استان قرار دارد.

استاندار قزوین اضافه کرد: در هفته‌های اخیر بیشتر بازدیدها از واحدهایی صورت گرفته که متأثر از اصلاح یارانه‌ها و تأثیرگذار بر تولید غذا در استان و کشور هستند و هدف از این بازدیدها توسعه و برطرف شدن مشکلات آنها می‌باشد. نماینده عالی دولت در استان با بیان اینکه تأمین نهاده برای مصرف کننده باید درست مدیریت شود، اظهار داشت: علاوه بر این موضوع، معاونت اقتصادی استانداری در زمینه تأمین مالی و تسهیلات بانکی واحدهای تولیدی باید اقدامات لازم را انجام دهد تا در روند تولید با مشکل روبرو نشویم.

وی با بیان اینکه تعاملات مستقیم و زنجیره‌ای بین واحدهای تولیدی که در یک زمینه فعالیت می‌کنند باید افزایش یابد، گفت: یکی از نمونه‌های موفق این موضوع در بحث مدیریت شیر استان رقم خورد و با یک برنامه‌ریزی مناسب، در استان قزوین نه تنها مشکلی در عرضه شیر وجود ندارد بلکه تعاملاتی را داشتیم که شرکت‌های لبنی شیر را خریداری کنند و در مسیر توسعه‌ای قرار داریم.

وظایف شرکت‌ها و مسئولان خوزستان نسبت به گاو میش‌ها

کاهش سطح آب رودخانه‌های خوزستان باعث بروز مشکلاتی برای گاو میش داران این استان شده چون یکی از الزامات زیست محیطی برای پرورش و نگهداری این دام زندگی در آب رودخانه‌ها است؛ برای همین بیشتر گاو میش داران خوزستان نیز در حاشیه رودخانه‌های این استان سکونت دارند.

سقوط جنین در اثر گرما و کم آبی، گرانی علوفه و خوراک دام، پایین بودن نرخ شیر نسبت به هزینه‌های نگهداری و پرورش گاو میش، هزینه بالای بیمه و همچنین گرانی باگاس (تفاله قند و شکر) باعث شده تا گاو میش داران خوزستانی هر ساله شاهد کاهش تعداد این گاو میش‌ها باشند. برای نمونه برخی گاو میش‌داران که تا ۱۰۰ رأس از این دام را نگهداری می‌کردند، اکنون تنها ۵ تا رأس دارند چرا که کاهش آب رودخانه و افزایش هزینه‌های نگهداری، این صنعت را همانند قبل «به صرفه» نشان نمی‌دهد.

کارشناسان و فعالان این حوزه که از نزدیک با افراد محلی و گاو میش‌داران هم صحبت شده اند عقیده دارند تداوم این روند و همچنین قیمت مناسبی که عراقی‌ها بابت خرید گاو میش خوزستانی پرداخت می‌کنند، آینده این صنعت را در خوزستان و کشور تیره و تار کرده است به گونه این که در شرایط فعلی، گاو میش‌داری را باید صنعتی در حال انقراض دانست.

در تابستان امسال که پایین دست رودخانه‌های خوزستان خشک شد، به علت نبود و کمبود آب، گاو میش‌های بی شماری مردند، یا سقط جنین کردند و نسل آینده این دام را به خطر انداختند. حتی برخی گاو میش‌داران به دلیل نبود آب، گاو میش‌های خود را در تالاب هورالعظیم رها کردند تا شاید آبی پیدا کنند و نمیرند ولی اغلب آنها دیگر برنگشتند.

با توجه به اینکه شرکت‌های توسعه نیشکر و صنایع جانبی به عنوان یکی از ظرفیت‌های بومی این استان باید بیش از گذشته در کنار گاو میش داران خوزستانی باشند و تا حد امکان نسبت به تعدیل قیمت باگاس اقدام کنند؛ همچنین مسئولان جهاد کشاورزی نیز باید تأمین حق آبه دام‌های سنگین استان از سازمان آب و برق خوزستان را به صورت جدی مطالبه کنند.

این اتفاق در حالی رخ داد که بهمن ماه سال جاری نیز جمعی از اعضای تعاونی های دامداران استان گلستان از توزیع نامناسب خوراک دام گله مند بودند و در اعتراض به آن تجمع کرده بودند.

با این وجود در حالی که پیش‌بینی‌ها در تأمین نهاده دامی وقوع یک بحران را هشدار می داد اما متأسفانه مسئولان اقدام عاجل و اثرگذار در این خصوص نداشتند.

از آنجایی که این دسته از مسئولان برنامه جدی و عملی برای مواجهه با بحران ندارند و با وقوع بحران تازه به فکر چاره اندیشی می افتند امروز هم که چنین اتفاق ناگواری در استان رخ داد از پاسخگویی طفره می روند.

متأسفانه پیگیری‌ها و تماس‌های متعدد ما با معاون بهبود تولیدات دامی جهاد کشاورزی استان گلستان و همچنین فرماندار کردکوی بی نتیجه ماند.

اما برای اطلاع از علت دقیق این حادثه به سراغ رییس اداره دامپزشکی شهرستان کردکوی رفتیم تا نتایج کالبدگشایی دام‌های تلفات شده را از وی جویا شویم. حسین مهبینی در این باره به خبرنگار ایسنا گفت: در موضوع تلفات دام در روستای چمن ساور کردکوی مجموعه یک سری عوامل دست به دست یکدیگر دادند و موجب تلفات گله شده است، یکی از مسائل این بود که این دامدار خوراک کافی را به تعداد دام تهیه ندیده بود و کلاً گله از لحاظ انرژی، مواد مغذی و ویتامین‌ها ضعیف بود و لاغری مفرط مشهود بود.

گرسنگی علت تلفات گله‌ای دام‌ها

رییس اداره دامپزشکی شهرستان کردکوی، آخرین نتیجه مشاهدات بالینی و آثار کالبدگشایی در ماجرای تلف شدن ۷۵۰ رأس دام در روستای کوهستانی «چمن ساور» این شهرستان را تشریح کرد.

انتشار کلیپ تلخ و دردناک از تلفات ۷۵۰ رأس دام در روستای کوهستانی «چمن ساور» کردکوی بار دیگر زخم کهنه کمبود نهاده‌های دامی و مشکلات بی‌شمار دامداران در این خطه شمالی را باز کرد.

در این کلیپ یک دامدار اهل روستای چمن ساور کردکوی ضمن گله‌مندی از مسئولان، جهاد کشاورزی را عامل بروز این اتفاق تلخ می‌داند و می‌گوید نبود نهاده دامی دام‌های او را به این روز انداخته است.

حذف ارز ترجیحی بهره وری در تولید را افزایش می دهد

مدیرعامل اتحادیه مرغداران گوشتی گفت: ارز ترجیحی سبب می شود تا از هدررفت سرمایه های ملی جلوگیری شود و افزایش بهره وری در تولید را به دنبال خواهد داشت. حبیب اسداله نژاد، مدیرعامل اتحادیه مرغداران گوشتی، با اشاره به اینکه حذف ارز ترجیحی سبب بالا رفتن قیمت نهاده های دامی می شود، افزود: این امر به صورت اتوماتیک باعث می شود تا مرغ با وزن پایین تر و سن کمتر عرضه شود.

وی ادامه داد: همچنین افزایش قیمت نهاده های دامی سبب مدیریت و دقت بیشتری بر روی تولید خواهد شد. مدیرعامل اتحادیه مرغداران گوشتی با بیان اینکه حذف ارز ترجیحی سبب می شود تا از هدررفت سرمایه های ملی (نهاده های دامی) جلوگیری شود، تصریح کرد: همچنین افزایش بهره وری در تولید ایجاد می کند. به گفته مدیرعامل اتحادیه مرغداران گوشتی، تولید در واحدهای مرغداری با حذف ارز ترجیحی اقتصادی تر خواهد شد. وی با تأکید بر اینکه مشکلی در تامین مرغ در کشور وجود ندارد، افزود: برنامه ریزی های لازم انجام شده تا نیاز بازار به طور کامل رفع شود. اسداله نژاد با بیان اینکه قیمت اعلامی با در نظر گرفتن مولفه های تولید و هزینه های آن پایین تر از قیمت تمام شده تولید است، افزود: این امر نیازمند اصلاح است.

وی اضافه کرد: از طرفی گله این دامدار درگیر بیماری های انگلی داخلی و بیرونی بود، بنده شخصاً لاشه را باز کردم از طرفی به گفته این دامدار، گوسفندان برای مدت طولانی در فضای نامناسب نگه داری می شدند، طوری که برای گرم نگه داشتن محیط، گوسفندان را حدود ۲۵ الی ۳۰ روز در فضای نامناسب و با ارتفاع ۱۵۰ سانتی متری و سر بسته نگه داری می کردند که گاز آمونیاک ایجاد شده در تلفات دام مؤثر بوده است.

رییس اداره دامپزشکی شهرستان کردکوی با بیان اینکه کالبدگشایی دام های تلف شده انجام شده است، تصریح کرد: در واقع مجموعه عوامل اعم از نبود خوراک دام، بارش سنگین برف و سرمازدگی، انرژی ناکافی و وجود بیماری های انگلی در گله و همچنین وضعیت نامناسب بهداشتی و غیراصولی موجب تلف شدن دام های این دامدار شده است.

میهنی تأکید کرد: پس از کالبدشکافی و باز کردن لاشه ها ردی از بیماری ویروسی و میکروبی مشاهده نکردم و تنها مورد وجود بیماری انگلی و پنومونی ریه ها به دلیل گاز آمونیاک و نگه داری طولانی مدت در فضای بسته و ارتفاع زیاد در دام ها بوده است.

وی با بیان اینکه تاکنون چنین اتفاق مشابهی بر اثر کمبود نهاده ها در کردکوی رخ نداده است، خاطرنشان کرد: بنده با دامداران دیگر در اطراف این دامداری نیز صحبت کردم آنها تلفات نداشتند و اگر بیماری بود دامداران دیگر نیز باید دچار تلفات می شدند، البته این دامدار هم گفته بود که به دلیل بارش برف سنگین نتوانست خوراک کافی را برای دام ها فراهم کند، در واقع نگه داری نامناسب دام، بیماری های انگلی پایه، ضعف عمومی در گله و سرمازدگی موجب تلف شدن این دام ها شده است

ارز ترجیحی چه بر سر تولیدکننده که نیاورد

چگونگی توزیع آن با شعار حمایت از تولید داخلی کاملاً در تضاد است؛ تجربه چندین ساله ارز ۴۲۰۰ تومانی به وضوح نشان می‌دهد که تولید داخلی به قهقرا رفته و کالاهای وارداتی جایگزین تولید داخلی شده است.

ارزان‌تر شدن کالاهای وارداتی عملاً چراغ سبزی برای خرید این نوع کالاها توسط مردم است و در نهایت تولیدکننده داخلی قدرت رقابت را از دست خواهد داد.

از سوی دیگر سیاست‌های تورم‌زا فشاری زیادی را به تولیدکننده داخلی وارد آورده و هزینه‌های تولید به قدر بالا رفته که تولیدکننده داخلی چاره کار را در افزایش قیمت می‌بیند، چراکه کالاهای وارداتی از یک سو تمایل برخی مردم را به اینگونه کالاها افزایش داده و از سوی دیگر تورم موجب شده تولیدکننده نتواند کالاهای خود را با قیمت مناسب به متقاضیان عرضه کند.

«تورم» نیز عامل دیگر ارز ۴۲۰۰ تومانی بوده که تولیدکننده را دلسرد کرده و ورود کالاهای خارجی را آزاد. از سوی دیگر چنین تصور می‌شود که تنها هزینه تولیدکننده نهاده دام و خوراک دام است (البته اگر این نهاده‌ها به قیمت مصوب دست تولیدکننده برسد و مجبور نشود آن را از بازار سیاه بخرد)، در حالی که اینگونه نیست و «تیروی کار»، «تجهیزات» و سایر هزینه‌ها را به مخارج تولیدکننده اضافه کنیم درمی‌یابیم که برای تولید یک کالا تولیدکننده با چه مشقت‌های مواجه می‌شود.

در نتیجه تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی نه تنها موجب کاهش تورم نشده، بلکه با تخصیص این ارز قیمت برخی کالاهای وارداتی نیز ثابت مانده و در این شرایط تولیدکننده متضرر شده است.

سلمان ستوده‌نیا با تأکید بر اینکه ارز ترجیحی تنها رانت و فساد به دنبال داشت، گفت: در دو سال گذشته یارانه‌های سیاه در بازار بلوا ایجاد کردند.

شیوه تخصیص ارز ترجیحی و ۴۲۰۰ تومانی یکی از چالش‌های اساسی کشور در سال‌های گذشته بوده، به طوری که دولت برای تأمین منابع ارز ۴۲۰۰ تومانی با دشواری‌هایی همچون پایه پولی و چاپ پول مواجه شده است.

یکی از اشتباهات اساسی دولت حسن روحانی آن بود که خیال می‌کرد با تخصیص نهاده ارزان، تولید نیز ارزان می‌شود و چون با ارز ۴۲۰۰ تومانی نهاده‌های وارداتی را تأمین کرده‌اند، بنابراین قیمت کالاها کنترل می‌شود.

از سوی دیگر ارز ترجیحی موجب شد نوعی رانت در اقتصاد کشور ایجاد شود و قیمت‌های پایین‌تر به لحاظ تعادل اقتصاد کلان در بازار این رانت را ایجاد کرد، همچنین قیمت‌گذاری ارزی زمینه‌های را مهیا کرد که دولت مجبور شد به کالاهای وارداتی یارانه پرداخت کند و در نتیجه کالاهای وارداتی در مقایسه با کالاهای تولید داخلی ارزان‌تر شد و مصرف‌کنندگان به سوی چنین کالاهایی رفتند.

این در حالی است که مقام معظم رهبری چندین سال است که بر حمایت از تولید داخلی تأکید دارند و سیاست ارز ترجیحی و

بسیاری معتقدند که ارز ۴۲۰۰ تومانی موجب جهش تورم شده، در حالی که معتقد این اشخاص همان‌هایی هستند که از منافع نرخ‌گذاری چندگانه منتفع شده و می‌شوند و ارتباطات بسیار قوی در بدنه قدرت دارند.

معتقد حذف ارز ترجیحی و ۴۲۰۰ تومانی در صورتی که دولت اجازه دهد عرضه‌کننده رشد کند، به این صورت که عرضه‌کننده محدود نباشد و حاشیه‌ای متوجه سود آنان نباشد شاید در کوتاه‌مدت موجب ایجاد شوک در جامعه شود، اما در بلندمدت حاشیه سود تولیدکننده رشد می‌کند و تولید افزایش یافته و واردات به تعادل می‌رسد.

درباره نهاده‌ها و یارانه‌ای که دولت به صورت آشکار و پنهان پرداخت می‌کند، می‌توان مشاهده کرد که میزان مصرف افراد، تعیین‌کننده میزان دریافت یارانه است، ارزیابی شما از این موضوع چیست؟

ستوده‌نیا: افرادی از یارانه‌های پرداختی دولت مانند بنزین، برق، گازوئیل، گاز و ... منتفع می‌شوند که بیشتر مصرف‌کننده، به عنوان مثال خانواده پنج نفره (در صورت داشتن پنج خودرو) شاید دولت ۷ میلیون یارانه پنهان به این افراد پرداخت می‌کند، این در حالی است که ۲۰ میلیون مردم در روستا زندگی می‌کنند و فاقد خودرو هستند و از یارانه خودرو نصیبی نمی‌برند.

در حوزه برق و گاز هم همینطور. خانواده‌هایی بیشتر بهره‌را می‌برند که دارای عمارت و خانه بزرگ هستند و مصرف‌کننده هستند، بنابراین یارانه‌های پنهان به افرادی می‌رسد که مصرف بیشتری دارند و قاچاقچی هستند.

به عنوان مثال قاچاق آب، بنزین، گازوئیل افراد قاچاقچی از این قاچاق بیشترین صرفه را دارند و از سوی دیگر مصرف این کالاها نیز به شدت بالا رفته است.

پیشنهاد این است که دولت یارانه‌های بنزین، گاز، برق، گازوئیل، آب و ... را به صورت نقدی به مردم پرداخت کند و در اینصورت دست سوداگران قطع خواهد شد.

همچنین تخصیص ارز ترجیحی و ۴۲۰۰ تومانی دست سوداگران را برای دزدی باز گذاشته و تنها قشری که از ثمره این ارز بهره‌برده‌اند اقشار ضعیف جامعه هستند.

با روی کار آمدن دولت سیزدهم، حجت‌الاسلام رئیسی بر ضرورت جراحی اقتصادی در حوزه‌های مختلف تأکید و عنوان کرد که با حذف اصولی ارز ترجیحی و ۴۲۰۰ تومانی می‌توان هم معیشت مردم را ارتقا داد و هم کشور را از خطر فروپاشی اقتصادی نجات داد.

برای بررسی اثرات مثبت حذف ارز ترجیحی، تبعات این ارز بر اقتصادی کشور و راهکارهای چگونگی حذف ارز ترجیحی گفت‌وگویی را با سلمان ستوده‌نیا پژوهشگر اقتصادی و عضو هیئت علمی اقتصاد دانشگاه بندرعباس ترتیب داده است.

پرداخت ارز ۴۲۰۰ تومانی چه آثار و تبعاتی برای اقتصاد کشور داشته است؟

ستوده‌نیا: با تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی از سوی دولت روحانی، طی دو سال ۱۲ برابر یارانه نقدی ارز ترجیحی به کالاهای اساسی اختصاص یافت و وقتی به دست مصرف‌کننده نهایی می‌رسید قیمت بالاتر می‌رفت و با ارز ۲۶ هزار تومانی مردم کالاهای اساسی را دریافت می‌کردند.

دلیل شکست سیاست ارز ترجیحی در دو سال گذشته بنابراین توزیع ارز ۴۲۰۰ تومانی بیشتر رانت و فساد ایجاد کرد تا اینکه موجب گشایش در اقتصاد زندگی مردم شود.

یکی از مهم‌ترین اهداف اجرای سیاست ارز ۴۲۰۰ تومانی کنترل قیمت کالاهای اساسی بود. به نظر شما چرا دولت با پرداخت ارز ۴۲۰۰ تومانی به اهداف اولیه این سیاست دست نیافت و این سیاست با شکست مواجه شد؟

ستوده‌نیا: تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی که میراث دولت روحانی است، در دو سال گذشته ۶۵ میلیارد دلار منبع ارزی را هزینه کرد، یعنی در دو سال گذشته ۱۲ تا ۲۰ برابر یارانه نقدی، ارز ترجیحی به کالاهای اساسی اختصاص یافت.

آیا منطق محاسبه ارز ۴۲۰۰ تومانی درست بود، در غیر این صورت چرا در سال‌های بعد اصلاح نشد؟

ستوده‌نیا: دولت روحانی بر این باور بود که سیاست ارز ۴۲۰۰ تومانی موجب کاهش تورم می‌شود، اما این سیاست‌ها در ظاهر ضد تورمی و در باطن ابرتورمی بود، به طوری که رانت ارز ترجیحی در جیب افراد خاص از جمله واردکنندگان که ۵ درصد جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند رفت و دلیل مخالفت‌ها با ارز ۴۲۰۰ تومانی ناشی از تعارض منافع است.

لزوم تأمین کالاهای اساسی با مناسب‌ترین قیمت

بنابراین با بررسی دقیق به این نکته پی بردم که سود ارز ۴۲۰۰ تومانی به جیب عده‌ای خاص رفته که واردکننده هستند و ارتباطات بسیار قوی دارند و زمانی که باید سود ارز ۴۲۰۰ تومانی به جیب مصرف‌کننده نهایی برسد با قیمت ۲۶ هزار تومانی به مصرف‌کننده رسیده و در نهایت ارز ترجیحی تأثیری در کاهش قیمت‌ها نداشت.

حجت‌الاسلام رئیسی از ابتدای به دست گرفتن سکان ریاست جمهوری بر جراحی اقتصادی تأکید ویژه داشته و حذف ارز ترجیحی را که به باور بسیاری فسادزا بوده، یکی از شالوده‌های این جراحی اقتصادی می‌داند، به نظر تان این جراحی چگونه باید اتفاق بیفتد تا اقتصاد کشور شکوفا شود؟ ستوده‌نیا: ارز ۴۲۰۰ تومانی و ارز ترجیحی مشکلات بسیاری برای کشور ایجاد کرده و کالاها و نهاده‌های دامی که با ارز ۴۲۰۰ تومانی و با هدف کاهش قیمت وارد شده، نه تنها به هدف خود دست نیافته، بلکه به شدت قیمت‌ها روند افزایشی داشته است.

جراحی اقتصادی واقعاً برای کشور لازم است، چراکه اکنون شاهد بی‌عدالتی در کشور هستیم؛ به عنوان مثال اکنون افرادی که دارای پنج خودرو هستند بیشترین یارانه را در مقایسه با خانواده‌هایی که فاقد خودرو هستند دریافت می‌کنند.

یارانه‌های سیاه باید با شفافیت و آگاه‌سازی مردم حذف شود؛ به عنوان مثال دولت یارانه پنهان مانند قیر رایگان، نهاده‌های دامی می‌دهد و این به یارانه سیاه معروف است یا دولت در سه سال گذشته که ارز ۴۲۰۰ تومانی پرداخت می‌کند قیمت نهاده‌های دامی از ۲۰ هزار تومانی به ۷۰ هزار تومان رسید، بنابراین نه تنها کاهش نداشت، بلکه با ارز ترجیحی قیمت نهاده‌های دامی افزایش هم پیدا کرد.

اگر بخواهم از پرفسادترین یارانه‌ها نام ببرم، باید به قیر رایگان، فولاد، دولتی، لاتاری خودرویی و یارانه‌های سیاهی که به نام انرژی به مردم پرداخت می‌شود، مانند بنزین، گازوئیل و ... اشاره کنم، بنابراین اقتصاد ایران نیاز به شوک اساسی دارد تا بتواند اقتصاد را آزاد کند.

در تمام دنیا انرژی، نهاده‌های دامی و ... با قیمت آزاد است و دونرخی و چندنرخی شدن تنها فساد و رانت ایجاد می‌کند، بنابراین در تمام دنیا این کالاها را آزاد کردند و مصرف مردم هم به حداقل رسیده است و از سوی دیگر خدمات درمانی، آموزشی به صورت رایگان در اختیار مردم قرار داده شده است.

در حالی که در کشور قیمت انرژی‌های تجدیدناپذیر و نهاده‌های دامی مانند گندم و ... را به صورت ارزان به مردم ارائه می‌کنیم و هزینه‌های خدمات آموزشی و درمانی را به شدت بالا بردیم. دولت قیمت هر تون گندم را از کشاورز ۵۰۰ دلار خریداری می‌کند و با قیمت ۱۰۰ دلار به کارخانه‌های ماکارونی، نانوبی‌ها و ... می‌فروشد.

کارخانه ماکارونی ارزش افزوده‌ای که صرف نیروی کار و انرژی و مواد اولیه می‌شود هر تون ۴۰۰ دلار می‌فروشد، یعنی چرخه به گونه‌ای معیوب است که دولت به قیمت ۵۰۰ دلار از کشاورز خریداری می‌کند و ۱۰۰ دلار به کارخانه‌ها می‌فروشد و کارخانه نیز به قیمت ۴۰۰ دلار می‌فروشد.

چه راهکاری به دولت دارید تا ضمن تأمین کالاهای اساسی از افزایش قیمت آن جلوگیری کند؟

ستوده‌نیا: دولت در صورتی که قصد دارد ارز ترجیحی را حذف کند باید آن را به صورت یارانه نقدی به اقشار کم‌درآمد جامعه پرداخت کند، در این صورت بعد از چند ماه نه تنها تورم نخواهیم داشت، بلکه شاهد کاهش نرخ تورم خواهیم بود؛ به عنوان مثال اگر تورم ۴۰ درصد است به ۳۰ درصد می‌رسد و وضعیت سال به سال بهتر می‌شود.

با توزیع یارانه نقدی مردم تصمیم خواهند گرفت که از کدام تولیدکننده خرید کنند و تولیدکنندگان هم به جای تمرکز روی جلب حمایت دولت برای دریافت ارز ۴۲۰۰ تومانی، روی قیمت و کیفیت محصولات خود تمرکز می‌کنند و این موجب می‌شود مصرف‌کننده کالاهای اساسی را به قیمت مناسب خریداری کند و فروش، خدمات و با افزایش یارانه هم مصرف‌کننده نفع می‌برد و هم تولیدکننده.

یک شانه تخم مرغ ۷۶ هزار تومان

مدیر عامل اتحادیه مرکزی مرغداران میهن گفت: روزانه بیش از ۳ هزار و ۲۰۰ تن تخم مرغ در کشور تولید می‌شود که این میزان از تولید نسبت به حجم مصرف در نیمه نخست سال (با گرم شدن هوا) بالاتر است، هم اکنون روزانه بیش از ۲۵۰ تن تخم مرغ مازاد داریم. محمد مرادی، با اشاره به تأمین تخم مرغ در بازار، گفت: کارشناسی‌های اولیه تعیین نرخ تخم مرغ بعد از جراحی اقتصادی دولت انجام شد از این رو با هدف استمرار تولید و حفظ سرانه مصرف پروتئین مردم قیمت یک کیلو تخم مرغ ۳۵ هزار و ۵۰۰ تومان درب واحدهای تولیدی و هر شانه تخم مرغ یک کیلو و ۹۰۰ گرمی ۷۶ هزار تومان و قیمت یک کیلو تخم مرغ برای مصرف کنندگان ۳۹ هزار و ۸۰۰ تومان برای عبور از این مرحله گذار تعیین و در نظر گرفته شده است.

به گفته وی؛ روزانه بیش از ۳ هزار و ۲۰۰ تن تخم مرغ در کشور تولید می‌شود که این میزان از تولید نسبت به حجم مصرف در نیمه نخست سال (با گرم شدن هوا) بالاتر است هم اکنون روزانه بیش از ۲۵۰ تن تخم مرغ مازاد داریم.

مدیر عامل اتحادیه مرکزی مرغداران میهن با اشاره به صدور مجوز صادرات تخم مرغ از سوی وزارت کشاورزی، بیان کرد: از آنجایی که مجوز صادرات تخم مرغ مصادف با حذف ارز ترجیحی شد تولیدکنندگان برنامه‌ای برای صادرات تخم مرغ ندارند تا بازار داخلی دچار تنش نشود و به ثبات نسبی برسیم.

مرادی با بیان اینکه میادین میوه و تره‌بار خواستار فروش تخم مرغ کمتر از نرخ مصوب دولت است، تصریح کرد: نرخ مصرف کنندگان تعیین شده است از این رو تفاوتی ندارد که عرضه محصول از کدام مبادی‌ها صورت می‌گیرد. روالی در سازمان میادین رایج است که کالاهای اساسی زیر نرخ مصوب عرضه می‌شوند اما در شرایط فعلی که همه

تولیدکنندگان موظف به رعایت نرخ‌های مصوب دولت هستند نمی‌توان زیر نرخ بازار تخم مرغ‌ها را عرضه کرد.

این فعال اقتصادی ادامه داد: سازمان میادین نرخ عرضه تخم مرغ برای مصرف کنندگان را شانه‌ای ۶۷ هزار تومان تعیین کرده است؛ در شرایطی که در هفته اولیه اجرای این طرح هستیم و شوک اولیه به بازار وارد شده است و میزان تقاضا بالا رفته نباید به گونه‌ای عمل شود که این ذهنیت برای مردم ایجاد شود که بازار کمبود دارد و موجودی تخم مرغ در کشور کاهش پیدا کرده است.

وی با بیان اینکه اصلاح نظام یارانه‌ها از ۲۱ اردیبهشت کلید خورده است، افزود: تولیدکنندگان از ماه‌های گذشته از دولت ذرت و سویا بستانکار بودند بخشی از این طلب‌ها وصول شده و بخش دیگر آن در ماه‌های آینده داده خواهد شد؛ راپزنی‌هایی در حال انجام است که در ماه‌های آینده نیز حمایت از تولید نیز ادامه داشته باشد و نهاده‌ها با قیمت مناسب در اختیار تولیدکنندگان قرار بگیرد. مرادی در پاسخ به این پرسش که اگر بناست دولت همچنان نهاده تولیدکنندگان را تأمین کند نباید شاهد افزایش نرخ محصول نهایی باشیم؟ گفت: بناست از ابتدای هفته ذرت کیلویی ۱۲ هزار تومان و کنگاله سویا کیلویی ۱۷ هزار تومان در سامانه بازارگاه بارگذاری شود، تولیدکنندگان از تخم مرغ‌هایی که از هفته‌های گذشته تولید کردند از دولت طلب دارند. مدیر عامل اتحادیه مرکزی مرغداران میهن در پایان بیان کرد: برنامه‌ها باید به سمتی برود که سرانه مصرف کاهشی نشود بخصوص در این ۲ ماه نخست اجرای این طرح که بناست یارانه‌ها به صورت نقدی پرداخت شوند. این یارانه به دهک‌هایی تعلق می‌گیرد که ممکن است این یارانه در بخش‌های به غیر از مرغ و تخم مرغ هزینه شود و ممکن است میزان تقاضا برای خرید تخم مرغ تولیدکنندگان را دچار چالش کند از این رو امیدواریم با تمهیداتی که وزارت کشاورزی در نظر گرفته تولید در دست تولیدکنندگان نماند.

دولت خرید مرغ مازاد مرغداران را تضمین کرده است

اشاره به اینکه ۶ برابر شدن قیمت نهاده‌های دامی شرایط را برای تداوم تولید مرغداران دشوار کرده است و دولت باید سرمایه در گردش آنها را تامین کند، ادامه داد: وزیر جهاد کشاورزی دستورات لازم را ابلاغ کرده تا مرغداران بتوانند طی ۴۸ ساعت تسهیلات مورد نیاز خود را دریافت کنند.

این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه نگرانی دیگر مرغداران قیمت محصول نهایی در بازار با توجه به افزایش هزینه تولید است، عنوان کرد: اتحادیه‌های مرغداران اعلام کرده‌اند که در صورت آزادسازی نرخ ارز قیمت گوشت مرغ باید حدود ۶۰ هزار تومان تعیین شود، دولت برای اطمینان به مرغداران خرید محصول نهایی آنها را تضمین کرده است.

وی با اشاره به اینکه برخی از نگرانی مرغداران به حق بوده اما برخی از اقدامات از جمله معدوم سازی جوجه‌های یک روزه غیر اخلاقی است، تصریح کرد: دولت باید در زمینه حمایت از مرغداران در راستای تداوم تولید با قدرت اقدام کند، در حال حاضر اکثریت مرغداران اقدام به جوجه ریزی کرده‌اند

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس، گفت: اتحادیه‌های مرغداران اعلام کرده‌اند که در صورت آزادسازی نرخ ارز قیمت گوشت مرغ باید حدود ۶۰ هزار تومان تعیین شود، دولت برای اطمینان به مرغداران خرید محصول نهایی آنها را تضمین کرده است.

محمد سبزی عضو کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی، در خصوص برنامه‌های حمایتی دولت از مرغداران به منظور تداوم تولید، گفت: حوزه تولید گوشت مرغ در مقایسه با سایر بخش‌ها بیشترین تاثیر را از حذف ارز ترجیحی دریافت کرده است زیرا در گذشته حدود ۸۰ درصد از نهاده مورد نیاز مرغداری‌ها با استفاده از ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی تامین می‌شد.

نماینده مردم ساوه و زرنديه در مجلس شورای اسلامی با

این مسوول صنفی تصریح کرد: پیش بینی کارشناسان مبنی بر تداوم روند افزایش قیمت های جهانی در نیمه دوم سال است بنابراین باید از فرصت موجود برای افزایش حجم خرید خارجی و ذخیره سازی کالای اساسی مورد نیاز کشور حداکثر استفاده را داشته باشیم.

وی با بیان اینکه وضعیت فعلی بازارگاه تناسبی با شرایط آزاد سازی نرخ ارز نهاده ها نداشته و تبدیل به یک گلوگاه در جریان توزیع نهاده ها شده است، اظهار کرد: هرچند انتظار می رفت تدابیر لازم اصلاحی قبل از اجرای طرح مردمی سازی یارانه ها پیش بینی شده باشد لیکن با وجود گذشت ۲۰ روز از اجرای این طرح ساختار سامانه بازارگاه اصلاح و مناسب سازی نشده است.

عضو هیات مدیره اتحادیه واردکنندگان نهاده های دام و طیور ایران ادامه داد: البته به نظر می رسد بعضی از این مقاومت ها ناشی از فشار جریان های رانت خوار است که با وجود حذف ارز ترجیحی هنوز در برابر حذف امضاهای طلایی مقاومت می کنند.

وی گفت: البته تسریع در اجرایی شدن توافقاتی که شکل های مرتبط اخیرا با مقامات مسئول در زمینه های مختلف از جمله اصلاح فوری سامانه بازارگاه، خرید ریالی محموله های وارداتی بخش خصوصی توسط شرکت پشتیبانی امور دام، اصلاح قیمت های ابلاغی بر اساس ضوابط سازمان حمایت و حذف دخالت های دولتی غیر ضروری داشته اند می تواند زمینه حضور موثر تر بخش خصوصی را برای تامین کالاهای اساسی با نرخ مناسب تر در پی داشته باشد.

نهبانندی خاطرنشان کرد: بدون شک چالش تامین نقدینگی در زنجیره تامین هم نکته مهمی است البته مشکل های وارداتی آمادگی خود را برای تامین بخشی از نیاز موجود را به صورت اعتباری و در قبال تضامین بانکی اعلام کرده اند.

این مقام مسوول صنفی خاطرنشان کرد: اطلاعات و آمار نشان می دهد روش های اعمال شده طی چند ماه اخیر و موانع فعالیت بخش خصوصی باید به سرعت بازنگری و اصلاح شود.

مشکلی در تامین نهاده های دامی در کشور وجود ندارد

عضو هیات مدیره اتحادیه واردکنندگان نهاده های دام و طیور ایران گفت: با وجود چالش های بین المللی و اجرای طرح مردمی کردن یارانه ها مشکلی در تامین نهاده های دامی مورد نیاز در کشور وجود ندارد.

محمد مهدی نهبانندی با اعلام این مطلب افزود: با توجه به تداوم درگیری اوکراین و افزایش مستمر قیمت های جهانی رفع پاره ای از موانع موجود در جهت تقویت جریان تامین کالا های اساسی ضروری به نظر می رسد.

وی ادامه داد: در حال حاضر قیمت های ارزی و قیمت های ریالی همخوانی با قیمت های واقعی بازار جهانی ندارد، البته این موضوع مورد تایید مقامات مسئول هم هست و قول اصلاح آن را داده اند اما نکته مهم این است که با این شرایط بخش خصوصی قادر به خرید از بازار جهانی نخواهد بود.

برند حلال ایران هنوز ناشناخته است

پژوهشگر حوزه برندسازی حلال، بحث تحریم‌ها را نیز به‌عنوان یکی دیگر از دلایل این سهم پایین کشورمان عنوان کرد و گفت: تحریم‌ها هزینه‌های اضافی را به تولیدکنندگان تحمیل می‌کنند که از جمله آن می‌توان به افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل دریایی اشاره کرد.

آزادی ادامه داد: تمام کالاهای کشور ما بر اساس فقه شیعه و در حوزه حلیت تولید می‌شوند اما از آنجایی که این مسئله برای کشورهای جهان شناخته شده نیست سهم ایران هم در گردش مالی حلال ناچیز است.

وی متذکر شد: بحث برند حلال فراتر از غذای حلال است و به‌نوعی یک صنعت محسوب می‌شود و حوزه‌های مختلفی مانند دارو، لوازم آرایشی و بهداشتی و هتلداری و جهانگردی را در برمی‌گیرد و کشور ما نیز در همه این زمینه‌ها ظرفیت بسیار خوبی دارد.

این استاد دانشگاه مشکلات صادرکنندگان در حوزه برند حلال را از منظر اجرایی و عملیاتی بررسی کرد و افزود: از طرفی شاهدیم که حمایت‌های لازم از این صنعت از جانب دولت صورت نمی‌گیرد و تدوین آیین‌نامه و آگاهی‌بخشی آموزشی به تولیدکنندگان ضعیف است و از طرف دیگر خود تولیدکنندگان هم باتوجه به شرایط موجود تمایلی به این حوزه ندارند.

آزادی تدوین برنامه‌های توسعه و آگاهی‌بخشی درباره قوانین حلال و ایجاد برنامه‌های آموزشی در رابطه با فرایند توسعه حلال را پیشنهاد کرد و گفت: ایجاد بازارهای مشترک از طریق تعامل با کشورهای اسلامی و استفاده از فرصت‌های اقتصادی برند حلال نیز از مواردی هستند که باید به آن‌ها توجه کرد.

پژوهشگر حوزه برندسازی حلال گفت: کشور استرالیا با دریافت برند حلال از مالزی به کشورهای اسلامی گوشت صادر می‌کند اما برند حلال ایران هنوز در بسیاری از کشورها شناخته شده نیست. پژوهشگر حوزه برندسازی حلال گفت: کشور استرالیا با دریافت برند حلال از مالزی به کشورهای اسلامی گوشت صادر می‌کند اما برند حلال ایران هنوز در بسیاری از کشورها شناخته شده نیست.

دکتر ابراهیم آزادی استاد دانشگاه و پژوهشگر حوزه برندسازی حلال با برنامه «گفتگوی اقتصادی» درمورد برند حلال در دنیای اسلام و ضرورت ورود ایران به عرصه برندسازی حلال گفتگو کرد.

آزادی گفت: کشور استرالیا با دریافت برند حلال از مالزی به کشورهای اسلامی گوشت صادر می‌کند اما برند حلال ایران هنوز در بسیاری از کشورها شناخته شده نیست و به همین دلیل هم فقط برای صادرات کالاهای ایرانی از این برند (برند حلال ایرانی) استفاده می‌شود.

وی افزود: سهم کشور ما از برند حلال کمتر از یک درصد گردش مالی ۴ هزار میلیارد دلاری در سال است و دلیلش هم عدم توجه کافی به برندینگ، عدم تصویرسازی در برند، آشنایی نداشتن صادرکنندگان کشورمان با گواهی‌های جهانی حلال و عدم دسترسی به روش‌های معاملات بدون ریسک برای صادرکنندگان می‌باشد.

گروه شرکت های

ملکان جوجه

* تولید کننده

* جوجه یکروزه تخمگذار

* جوجه یکروزه گوشتی

* تخم مرغ روز

بهترین بودن هدف همیشگی ما است

مزیت های نژاد L.S.L

بالا بودن میزان تولید تخم مرغ

ضریب تبدیل عالی

استمکام فوب پوسته تخم مرغ

سازگاری مرغ تخمگذار L.S.L

با شرایط اقلیمی ایران

آذربایجان شرقی | تلفن : ۰۴۱ ۳۷۸۴۳۹۰۰
ملکان، بلوار شمالی | فکس : ۰۴۱ ۳۷۸۴۳۹۰۱
جنب فرمانداری | همراه : ۰۹۱۴۱۱۵۶۵۳۹

Pouya Sadaf
Industrial Group

گروه تولیدی پویا صدف

اولین و بزرگترین تولید کننده صدف معدنی در کشور

تولید کننده انواع صدف معدنی
فسفات. زئولیت. مکمل. کنستانتره و کیسه های پله پروپلین

۰۱۷-۳۲۳۰۱۶۴۰

گرگان:

۰۹۱۲۳۲۲۱۴۷۳

خط ویژه:

۰۹۱۱۲۸۰۸۲۴۵

۰۱۷-۳۳۳۴۵۶۰۰

دفتر مرکزی: گنبد

۰۲۱-۶۶۵۶۶۱۶۰

تهران:

پویا صدف

www.pouyasadafgroup.ir

**Pouya Sadaf
Production Group**

www.pouyasadafgroup.ir
info@pouyasadafgroup.ir

پیشگامان توزیع نهاده

شماره ثبت ۵۹۴۸۷۱

پیشگامان توزیع نهاده

شماره ثبت ۵۹۴۸۷۱

زمینه فعالیت:

- توزیع عمده و خرده متیونین، لیزین، کولین، ترئونین و...
- فیدادتیوهای دام و طیور و آبزیان
- تولید کننده دی کلسیم فسفات
- روغن فله، خرده بار، حلب و گالن
- توزیع جوجه یکروزه گوشتی
- پکیج کامل تک ویتامین ها
- رنگدانه BASF.DSM

📍 تهران- میدان توحید- کوثر یکم- پلاک ۴۳

☎ ۰۹۱۰۰۹۶ ۸۰۱۲ 📞 ۰۲۱ - ۶۶۴۲۱۵۳۸

✉ pishgaman_nahadeh @ gmail.com

نیکو رشد پایا

تولید کننده پودر چربی خالص و کلسیمی

جهت مصرف دام و طیور

کارخانه و دفتر مرکزی: استان البرز، نظر آباد، شهرک صنعتی سپهر، خیابان خرداد

تلفن: ۰۲۶۴۵۳۳۳۳۳۶ | مشاوره و ثبت سفارش: ۰۹۱۲۰۳۴۱۰۳۱ | ۰۹۱۲۰۵۱۵۴۹۷

اطلاعات و ارتباط با شرکت: # ۷۰۰۷۷۰ * ۶۶۵۵ *

www.toyouran.ir

info@toyouran.ir

www.toyouran.ir

info@toyouran.ir

واردات و صادرات محصولات گوشتی

GOLDEN TAKAL
AZERBAIJAN

www.goldentakal.com

@goldentakal

+98 912 104 1846

+90 542 468 6600

شرکت کشت و صنعت خوردست

تولید کننده انواع روغن خام و کنجاله

MANUFACTURER OF EDIBLE OILS BY COLD PRESSING METHOD تولید کننده روغن های خوراکی به روش پرس سرد

پنبه
cotton

سوس برنج
Rice Bran

برنج
Rice

کنجد
Sesame

افناگردان
Sunflower

گلبرگ
Safflower

سویا
Soybean

کلزا
Rapeseed

bioveta

نیکوژن آریا
We Respect Health

Ornibron Clone H120

Ornibur clone IBD 23

Ornimix Clone (B1 + H120)

Ornibur clone IBD1

Ornibron clone H120 + D274

Ornipest Clone

Orniprim Clone B1

LA ET
PHARMACEUTICALS
YOU LOVE WE CARE

Ladoxyn

Tilmicosol

Linco-Sol